Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на родным мове

ЗВЯЗДА

9 ЛІСТАПАДА 2018 г.
ПЯТНІЦА
№ 216 (28832)

НАН БЕЛАРУСІ — 90

4

ПРАВЫ СПАЖЫЎЦА. ШТО ЗМЕНІЦЦА?

9-24 стар.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
+TV ПРАГРАМА

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр ТУРЧЫН, першы намеснік прэм'ер-міністра:

«Мне здаецца, што самы лепшы эканамічны курс — гэта курс прадказаны і прадказальны. Для бізнесу і грамадства ў цэлым няма нічога лепшага за стабільнасць. У Беларусі створаны ўсе ўмовы для эфектыўнай работы эканомікі. Прадугледжаны і стабільнасць падатковай сістэмы, і падзел функцый уласніка і рэгулятара, і аптымізацыя сістэмы дзяржкіравання. Усе рашэнні прынятыя, трэба проста іх рэалізоўваць. Ключавым пунктам павінна стаць разуменне таго, што патэнцыял традыцыйных галін эканомікі абмежаваны. І справа не ў тым, добра ці дрэнна яны працуюць, справа ў глабальнай змене структуры сусветнай эканомікі, якая натуральным чынам закранае і нашу краіну. Таму мы робім стаўку на IT, hi-tech, менавіта таму самым сур'ёзным чынам зоймемся галоўным — чалавечым капіталам».

ЧАС ВАЖНЫХ РАШЭННЯЎ

Учора Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка прыняў удзел у саміце Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бяспецы

Маштабнае мерапрыемства сустракала Астана, сталіца Казахстана. Пасля цырымоніі прывітання і фатаграфавання кіраўнікоў дзяржаў — удзельніц арганізацыі пачалася сесія Савета калектыўнай бяспекі ў вузкім складзе. Цэнтральныя пытанні сустрэчы — праблемы міжнароднай і рэгіянальнай бяспекі і ўзаемадзеяння ў фармаце арганізацыі на міжнароднай арэне. Пасля адбылося пленарнае пасяджэнне, на якім удзельнікі заслухалі інфармацыю аб бягучай дзейнасці АДКБ, выкананні ранейшых рашэнняў, а таксама аб прыярытэтных кірунках дзейнасці ў наступны перыяд старшынства ў арганізацыі Кыргызстана.

СТАР. 2

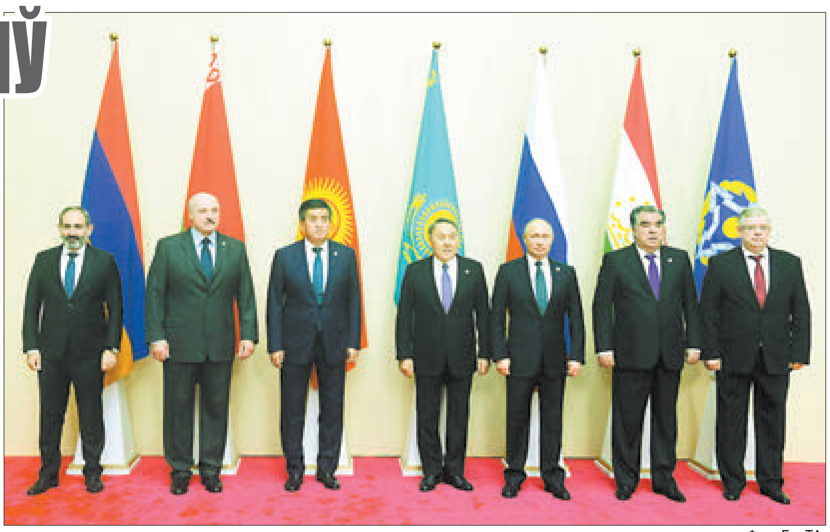

Фота БелТА.

МУЗЕЙ ВЫХОЎВАЕ МАЙСТРОЎ

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Полацкі музей традыцыйнага ручнога ткацтва Паазер'я актыўна супрацоўнічае з Нацыянальным цэнтрам культур і рамёстваў старажытнага горада і рэгіянальна праводзіць майстар-класы з найлепшымі майстрамі Полаччыны. На гэтым здымку кіраўнік народнага клуба аматараў шыцця з абрэзкаў «Рошва» Ніна ЯРМУХ *(справа)* перадае сакрэты майстэрства загадчыцы музея Аксане КОЗЕЛ і вядучаму навуковаму супрацоўніку Наталлі ШЫПІЛЕ. Майстар-клас праходзіць у экспазіцыйнай зале музея ў атачэнні узораў ручнога ткацтва і традыцыйных паясоў.

КОРАТКА

• Юныя хакеісты з Беларусі, Расіі, Казахстана і Латвіі 8 лістапада пачалі барацьбу на малой лядовай пляцоўцы «Чыжоўка-Арэны» за Кубак Прэзідэнцкага спартыўнага клуба.

• Грамадзяне краін ЕАЭС з 1 студзеня 2019 года змогуць бяспошлінна ўвозіць на адзіную мытную тэрыторыю ЕАЭС тавары для асабістага карыстання на суму не большую за 500 еўра, і вага якіх не перавышае 25 кілаграмаў.

• Белдзяржуніверсітэт увайшоў у рэйтынг найлепшых ВНУ свету THE ў катэгорыі «фізічныя навукі».

Ёсць пытанне

«Не меншая праблема, чым незаконны гандаль»

Як абараніць турыстаў ад непрафесійных экскурсаводаў

«На экскурсіі ў Будславе гіда спыталі, ці праўда, што тут ёсць нейкае свята, калі да абраза Божай Маці людзі ідуць праз касцёл на каленях. Ён са смехам: «Ну што вы, не!» А я дакладна ведаю, што гэта праўда, бо сама ўсё бачыла. Ціхенька падышла і сказала яму на вушка, што гэта за свята і якога чысла тут праходзіць, — быў вельмі незадаволены», — пакінула на форуме водгук адна з падарожніц. З некампетэнтнасцю гіда сутыкнуліся і калегі, калі са здзіўленнем пачулі, што ў XIX стагоддзі латынню ў Беларусі валодалі нават сяляне. «Звязда» вырашыла дэталёва разабрацца, хто можа працаваць экскурсаводам, як турысты быць упэўненым, што перад ім прафесіянал, ці ёсць у гэтай сферы «таемныя пакупнікі» і чаму складана пакараць тых, хто знаёміць са славутасцямі краіны без атэстацыі.

Экзамен завальвае амаль траціна прэтэндэнтаў

Атэстацыю экскурсаводаў і гідаў-перакладчыкаў праводзіць Нацыянальнае агенцтва па турызме. **Намеснік дырэктара агенцтва Алена ЛІХІМОВІЧ** запэўнівае, што гэтая працэдура — не простая фармальнасць. Экзамен складаецца з двух частак. Першая — камп'ютарнае тэсціраванне. Правяраецца веданне гісторыі, геаграфіі, культуры маўлення, методыкі правядзення экскурсіі, нарматыўна-прававых актаў, звязаных з будучай прафесіяй. На тэсціраванне выдзяляецца гадзіна: за гэты час з 70 пытанняў трэба правільна адказаць мінімум на 60 працэнтаў. Другі этап — абарона тэксту экскурсіі перад камісіяй. Спецыялісты задаюць прэтэндэнту пытанні, у тым ліку і агульныя, бо пры рабоце з турыстычнай групай трэба быць гатовым да ўсяго.

СТАР. 4

ISSN 1990 - 763X

ЗВЯЗДА
Да чытача з любоўю!

СЯБРОЎ У НОВЫМ ГОДЗЕ НЕ МЯНЯЮЦЬ!
Ідзе падпіска на «Звязду» на I квартал і I паўгоддзе 2019 года.

Заставайцеся з намі — будзе цікава!

ЧАС ВАЖНЫХ РАШЭННЯЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Напярэдадні абмеркавання пытанняў на ўзроўні кіраўнікоў дзяржаў у першай палове дня 8 лістапада ў Палацы Незалежнасці прайшло сумеснае пасяджэнне Савета міністраў замежных спраў, Савета міністраў абароны і Камітэта сакратароў саветаў бяспекі АДКБ.

Асноўная частка пасяджэння прайшла ў закрытым фармаце. Як паведамілі ў прэс-службе МЗС Беларусі, у сваім выступленні міністр замежных спраў Уладзімір Макей прадставіў пазіцыю нашай краіны па асноўных праблемах глабальнай і рэгіянальнай бяспекі, падкрэсліў важнасць калектыўных дзеянняў для вырашэння задач, якія стаяць перад арганізацыяй, выказаў прапановы па ўдасканаленні знешнепалітычнага ўзаемадзеяння дзяржаў — членаў АДКБ.

У выніку саміту ў Астане былі прыняты важныя для АДКБ рашэнні. Атрымалі прававое афармленне статусы назіральніка і партнёра арганізацыі. Кіраўнікі дзяржаў таксама прынялі рашэнне аб палажэнні аб Цэнтры крызіснага рэагавання АДКБ. Дакументам вызначаны арганізацыйныя і прававыя асновы дзейнасці гэтай структуры.

Лідары краін падпісалі дэкларацыю Савета калектыўнай бяспекі, якая з'яўляецца галоўным выніковым дакументам саміту. У ім адлюстраваны сумесныя пазіцыі кіраўнікоў дзяржаў па актуальных пытаннях міжнароднага парадку дня ў сферы бяспекі, задачы арганізацыі на наступны перыяд. Вынікам саміту таксама стала прынятыя заявы аб скаардынаваных мерах у адносінах да асоб, якія ўдзельнічалі ва ўзброеных канфліктах на баку міжнародных тэрарыстычных арганізацый.

Падпісаны рашэнні, якія датычацца пытанняў арганізацыі кіравання войскамі (калектыўнымі сіламі) АДКБ, работы Каардынацыйнага савета кіраўнікоў кампетэнтных органаў па процідзеянні незаконнаму абароту наркотыкаў, плана дзеянняў па развіцці калектыўнай сістэмы процідзеяння незаконнай міграцыі на перыяд да 2025 года і плана мерапрыемстваў па развіцці скаардынаванай інфармацыйнай палітыкі ў інтарэсах дзяржаў — членаў АДКБ. Акрамя таго, прыняты рашэнні, якія датычацца бягучай дзейнасці арганізацыі, уключаючы кадравыя, арганізацыйныя і фінансавыя аспекты.

Старшынства ў арганізацыі на наступны міжсесійны перыяд перайшло Кыргызстану. Рашэнне аб прызначэнні новага генеральнага сакратара АДКБ адкладзена да наступнай сустрэчы прэзідэнтаў, якая павінна адбыцца ў снежні ў Санкт-Пецярбургу.

Паводле БелТА.

Без бар'ераў

КАБ ЖЫЦЬ ЯК УСЕ...

Для забеспячэння роўнасці — удасканальваем законы

Штогод у органы па працы, занятасці і сацыяльнай абароне насельніцтва па садзейнічанне ў працаўладкаванні звяртаюцца каля 4,5 тысячы грамадзян з інваліднасцю. І ад 30 % да 40 % з іх у выніку ўладкоўваюцца на працу, паведаміла кансультант упраўлення палітыкі занятасці Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Жанна ШЧАМЯЛЁВА.

Прадстаўнік Мінпрацы адзначыла, што за дзевяць месяцаў гэтага года 23 чалавекі з інваліднасцю адкрылі сваю справу. Разам з тым яна лічыць, што для забеспячэння занятасці гэтай катэгорыі саіскальнікаў вельмі важна заахвочваць наймальнікаў, якія даюць ім рабочыя месцы. Формы такой падтрымкі могуць быць рознымі: дадатковае фінансаванне, кампенсацыя выдаткаў на стварэнне новых спецыялізаваных рабочых месцаў, а таксама такая праграма, як адаптацыя інвалідаў да працоўнай дзейнасці (у ходзе якой яны ўдасканальваюць прафесійныя веды і навыкі, атрымліваюць досвед працы ў калектыве). Такой адаптацыяй, дарэчы, у Беларусі займаюцца 236 прадпрыемстваў.

На будучыню прапанаваны механізм кватавання рабочых месцаў для інвалідаў, а таксама меры адміністрацыйнай адказнасці за парушэнне правоў гэтай катэгорыі грамадзян, у тым ліку за ўхіленне ад забеспячэння даступнасці аб'ектаў для іх.

Гэтыя меры будуць прадугледжаны законам «Аб змяненні законаў па пытаннях сацыяльнай абароны інвалідаў», які будзе накіраваны на забеспячэнне роўнасці і паўнапраўнага ўдзелу інвалідаў у жыцці грамадства.

Зараз ідзе работа над праектам гэтага дакумента. Ён аб'ядная два асноўныя законы — «Аб сацыяльнай абароне інвалідаў у Рэспубліцы Беларусь» і «Аб папярэджанні інваліднасці і рэабілітацыі інвалідаў». А таксама будзе дапоўнены новымі нормамі і артыкуламі, каб максімальна ўвасобіць усе палажэнні Канвенцыі аб правах інвалідаў. У прыватнасці, з'явяцца такія артыкулы, як «Недапушчальнасць дыскрымінацыі па прыкмеце інваліднасці», «Абарона правоў інвалідаў і адказнасць за парушэнне правоў інвалідаў», «Гарантыі правоў інвалідаў ва ўмовах надзвычайных сітуацый», «Асветніцка-выхаваўчая работа» (маюцца на ўвазе меры па фарміраванні ў грамадстве паважлівага стаўлення да правоў і годнасці людзей з асаблівасцямі, прыцягненні ўвагі да іх праблем).

Праектам закона прадугледжана ўвядзенне персанальнага асістэнта інваліда і ў цэлым аддаецца шмат увагі комплекснаму міждысцыплінарнаму падыходу ў рэабілітацыі. Мяркуецца забяспечыць інклюзіўную адукацыю на ўсіх узроўнях, а таксама даступнасць інфармацыі для людзей з парушэннем зроку і слыху (дзякуючы выкарыстанню перакладчыкаў мовы жэстаў, субцітраў, шрыфту Брайля, тактыльнай рэльефнай графікі, асістыўных прылад і тэхналогій). Будуць адаптаваны пад патрэбы гэтых катэгорый людзей і афіцыйныя сайты дзяржаўных органаў і іншых устаноў і арганізацый у інтэрнэце.

Святлана БУСЬКО.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Дэмакраты ўзялі пад кантроль Палату прадстаўнікоў у ЗША

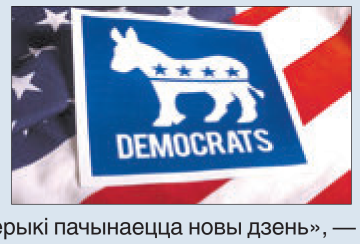

Кантроль над Палатай прадстаўнікоў Кангрэса ЗША ўпершыню за апошнія сем гадоў пераходзіць дэмакратам. Нэнсі Пэласі — іх лідар у палаце — павіншавала аднапартыйцаў з поспехам. «Заўтра для Амерыкі пачынаецца новы дзень», — паабяцала яна, адзначыўшы, што сістэма стрымак і процівагі зараз зможа працаваць у поўную сілу (раней рэспубліканцы кантралявалі ўвесь Кангрэс). Пасля перамогі Джэніфер Векстон над рэспубліканскім кандыдатам у Вірджыніі дэмакратам удалося адабраць у «сініх» не менш за 25 мандатаў, і зараз у іх у Палаце прадстаўнікоў большасць. А вось Сенат рэспубліканцы ўтрымалі і нават узмацнілі там свае пазіцыі. «Надзвычайны поспех сённяшнюю ноччу. Усім дзякуй!» — напісаў Дональд Трамп у сваім «Твітэры», а затым павіншаваў Нэнсі Пэласі з перамогай у Палаце прадстаўнікоў, не забыўшыся згадаць і свае поспехі: кантроль над Сенатам прэзідэнтам ЗША ўдавалася ўтрымаць толькі пяць разоў за апошнія 105 гадоў. Акцэнт на перамозе ў Сенаце робіць і іншыя прыхільнікі Трампа. І гэта істотна: імпічмент прэзідэнту, пра які кажуць дэмакраты, цяпер немагчымы. Узяўшы пад кантроль Палату прадстаўнікоў, дэмакраты змогуць блакаваць заканадаўчыя ініцыятывы Трампа і аказваць ціск на Белы дом праз профільныя камітэты Кангрэса.

Іран папярэджвае свет аб нафтавай катастрофе

Амерыканскія санкцыі супраць Ірана прывядуць да дэстабілізацыі рынку нафты, а пакупнікоў вуглевадародаў чакаюць крызісныя часы, расказаў міністр нафты Ірана Біжан Намдар Занганэ ў інтэрв'ю агенцтву Shana. «Найбліжэйшыя месяцы, як чакаецца, будуць даволі балючымі для пакупнікоў нафты», — лічыць міністр. Зангнэ таксама ўпэўнены, што прэзідэнт Трамп, нягледзячы на «першапачатковыя баявыя крыкі», — а таксама аптымізм шэрагу рэгіянальных вытворцаў нафты, ужо разумее, што сыход Ірана з сусветнага рынку нафты прывядзе да сур'ёзнага недахопу нафты ў свеце, а ў далейшым — да крызісу. Чыноўнік лічыць, што ліквідаваць Іран з гэтага рынку немагчыма. Ён таксама ўпэўнены, што дазвол ЗША шэрагу краін працягнуць купляць нафту ў Ірана не зможа задаволіць сусветны попыт. Для палітыка таксама відавочна, што падобную гульню ЗША задумалі з мэтай «штучна знізіць цэны на нафту і бензін». Нагадаем, 5 лістапада ўступілі ў сілу амерыканскія санкцыі супраць Ірана, якія ставяць пад забарону экспартныя пастаўкі іранскай нафты. Таксама пад санкцыі падпадаюць больш за 700 банкаў, кампаній і фізічных асоб. У той жа час ЗША захавалі права закупляць нафту ў Тэгерана для Грэцыі, Індыі, Італіі, Кітая, Тайваня, Турцыі, Паўднёвай Карэі і Японіі.

У лабавым сутыкненні аўтобусаў у Зімбабвэ загінулі 47 чалавек

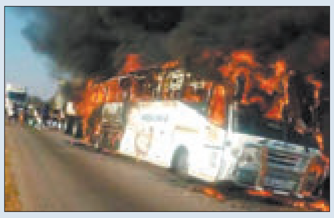

Пра гэта паведаміла агенцтва Associated Press. Два міжгароднія аўтобусы, якія рухаліся ў процілеглых кірунках, сутыкнуліся на шашы непадалёк ад Русапэ, за 170 кіламетраў ад сталіцы краіны Харарэ. Аварыя адбылася з-за таго, што адзін з кіроўцаў спрабаваў абагнаць грузавік. Паводле інфармацыі газеты NewsdzeZimbabwe, сярод загінулых двое дзяцей. Шпіталізавана па меншай меры 70 чалавек.

Кіраўніцтва абласцей на сувязі

Традыцыйныя прамыя тэлефонныя лініі па ўсёй Беларусі пройдуць у гэтую суботу, 10 лістапада. На сувязь з насельніцтвам выйдуць кіраўнікі ў рэгіёнах і Мінгарвыканкаме. Вынік такога дыялогу — аператыўнае вырашэнне надзённых пытанняў. Зрэшты, ад суботы да суботы колькасць праблемных званкоў скарачаецца.

Тэлефонныя лініі з 9.00 да 12.00 правядуць:

намеснік старшыні БРЭСЦКАГА аблвыканкама Алег Іванавіч ВЯЛІЧКА. Тэл. 8 016 221 31 21;

намеснік старшыні ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама Уладзімір Мікалаевіч БЕЛАВУС. Тэл. 8 021 222 22 22;

намеснік старшыні ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама Уладзімір Аляксандравіч ПРЫВАЛАЎ. Тэл. 8 023 233 12 37;

намеснік старшыні ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Уладзімір Іосіфавіч ДЗЯШКО. Тэл. 8 015 273 56 44;

кіраўнік спраў МАГІЛЁЎСКАГА аблвыканкама Рыгор Аляксандравіч ВАРОНІН. Тэл. 8 022 250 18 69;

старшыня МІНСКАГА абласнога Савета дэпутатаў Наталля Віктараўна ЯКУБІЦКАЯ. Тэл. 8 017 500 41 60;

намеснік старшыні МІНСКАГА гарвыканкама Віктар Сяргеевіч ЛАПЦЕЎ. Тэл. 8 017 222 44 44.

Супрацоўніцтва

АД СВІСЛАЧЫ ДА ДУНАЯ

У Венгрыі пачынае работу сумесная з Беларуссю будаўнічая кампанія

Аб гэтым паведаміў намеснік міністра замежных спраў нашай краіны Алег Краўчанка па выніках пасяджэння беларуска-венгерскай міжурадавай камісіі па эканамічным супрацоўніцтве.

Працягнуць пазітыўныя тэндэнцыі ва ўзаемадзеянні дзвюх краін плануюць за кошт распрацоўкі новых кірункаў. Такім з'яўляецца будаўніцтва. Сумесная кампанія «Белмастбуд» створана ў ліпені гэтага года згодна з пагадненнем аб супрацоўніцтве «Белбудцэнтра» і Венгерскай будаўнічай канфедэрацыі. Новае прадпрыемства плануе выходзіць на рынак жыллёвага і прамысловага будаўніцтва ў Венгрыі.

Сур'ёзным прарывам, па словах Алега Краўчанкі, з'яўляецца завяршэнне работы над міжурадавым пагадненнем аб садзейнічанні ажыццяўленню і ўзаемаабароне інвестыцый.

— Заключэнне дадзенага пагаднення паслужыць дадатковым стымулам для пачатку рэалізацыі сумесных праектаў на тэрыторыях нашых дзяржаў, — акцэнтаваў увагу намеснік кіраўніка знешнепалітычнага ведамства Беларусі.

Па традыцыі, сумесна з пасяджэннем камісіі адбыўся беларуска-венгерскі бізнес-форум. Арганізатарамі выступілі гандлёва-прамысловыя палаты краін. Удзел у мерапрыемстве ўзялі 50 кампаній з абодвух бакоў.

Марыя ДАДАЛКА.

Занятасць

На пошук работы — паўтара месяца

За год афіцыйных беспрацоўных стала на 45 працэнтаў менш

Так, на канец верасня на ўліку ў службах занятасці стаяла 15 тысяч грамадзян. А каэфіцыент напружанасці за год знізіўся з 0,5 да 0,2 беспрацоўнага на вакансію.

Як паведамляюць у Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны, часцей без работы застаюцца мужчыны — на іх долю прыпадае 62,9 працэнта ад колькасці незанятых. Кожны пяты беспрацоўны — гэта моладзь ад 16 да 30 гадоў.

Калі год таму сярэдні перыяд пошуку работы складаў 2,1 месяца, то цяпер — 1,6. Каб уладкавацца на новае месца, мужчынам звычайна патрэбна 1,5 месяца, а жанчынам — 1,8. Сярэдняя працягласць беспрацоўя таксама за год зменшылася — з 4,1 да 3,4 месяца.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.

Грошы

Час аплаціць маёмасныя падаткі

Інспекцыя Міністэрства па падатках і зборах па горадзе Мінску нагадвае: тэрмін аплаты фізічнымі асобамі падатку на нерухомасць і плацяжоў за зямлю ў 2018 годзе — не пазней за 15 лістапада.

Як адзначае прэс-служба гарадской інспекцыі, плацельшчык мае права датэрмінова аплаціць у бюджэт прад'яўленыя плацяжы ў поўным аб'ёме альбо выплачваць іх часткамі да надыходу ўстаноўленага заканадаўствам тэрміну. Галоўнае, аплаціць падаткі своечасова і ў поўным аб'ёме.

Сяргей КУРКАЧ.

З нагоды

СУВОРАЎЦЫ АДЗНАЧЫЛІ ЮБІЛЕЙ

Першая субота лютага даўно стала традыцыйным часам сустрэчы выпускнікоў школ і ўніверсітэтаў. Але ў тых, хто звязаў свой лёс з Суворaўскім ваенным вучылішчам, час збору — пачатак лістапада. Гэта звязана з тым, што менавіта ў апошні месяц восені далёкага 1953 года вучылішча прыняло да сябе першых навучэнцаў.

Сярод выпускнікоў Мінскага суворaўскага вучылішча — цяперашні міністр абароны Андрэй Раўкоў, больш за 150 генералаў, мастакі, пісьменнікі. Агулам жа з яго сцен выйшла больш за 13 тысяч выхаванцаў! Многія з іх сабраліся на тэрыторыі сваёй альма-матар прыгадаць кадэцкае жыццё, сустрэцца са сваімі выкладчыкамі і прайсці па плацы страявым крокам. На гэтыя некалькі гадзін замест вайсковых прывітанняў вока чаплялі моцныя мужскія поціскі рук.

— Першым суворaўскім і нахімаўскім вучылішчам у былым СССР сёлета спаўняецца 75 гадоў, — кажа **старшыня Рэспубліканскага савета Беларускага саюза суворaўцаў і кадэтаў Сяргей ЖЫЦІХІН.** — Тады мэта ставілася адна — сабраць дзяцей вайны, не кінуць іх на волю лёсу, а згуртаваць, зрабіць з іх сапраўдных патрыётаў. Але ў Мінску суворaўскае вучылішча з'явілася толькі праз 10 гадоў. Такое рашэнне прыняло камандаванне Беларускай ваеннай акругі па просьбе Цэнтральнага камітэта Камуністычнай партыі Беларусі. У першыя наборы вучылішчаў у іншых саюзных рэспубліках, якія выпалі якраз на час вайны, прыходзілі дзеці палкоў з баявымі ордэнамі, медалямі... А ў Мінску ў вучылішча паступалі ўжо пераважна дзеці франтавікоў і партызан.

Першы набор у суворaўскае вучылішча ў Мінску быў своеасаблівы. Бралі хлопчыкаў адначасова ў розныя класы — і ў чацвёрты, і ў дзявяты... Справа ў тым, што спачатку навучанне магло доўжыцца ажно сем гадоў! Толькі праз некаторы час гэты працэс падчас рэформаў прыйшоў у стандартны выгляд. Суворaўцы пасля сталі вучыцца тры гады, а затым і ўвогуле два. Ужо ў незалежнай Беларусі тэрмін навучання ў суворaўскім вучылішчы павялічылі да пяці гадоў.

Міхаіл АКСЯНЮК з дзецьмі.
Фота Таццяны ТКАЧОВАЙ.

— Мы мусім годна выконваць задачы, якія стаяць перад намі ў рамках Узброеных Сіл, — заўважае **начальнік Суворaўскага ваеннага вучылішча Аляксандр НАВУМЕНКА.** — Самае асноўнае — сваімі вынікамі пацвердзіць тую высокую планку, якая была пастаўлена ранейшымі пакаленнямі нашых выпускнікоў. Думаю, што ўсе задачы выканаем у поўным аб'ёме.

Міхаіл Аксянюк скончыў суворaўскае вучылішча дваццаць пяць гадоў таму. На сустрэчу ён прыйшоў з двума сынамі. Адзін з іх, Дзяніс, таксама хоча пайсці па бацькоўскіх слядах.

— Калі б машына часу перанесла мяне ў далёкі 1993 год, то я пайшоў бы след у след. Усё б рабіў гэтаксама. Мы, тагачасныя выпускнікі, дагэтуль не губляем сувязі адно з адным, нават з тымі, каго лёс закінуў у суседнія краіны. Гады, праведзеныя ў гэтых сценах, навучылі мужчынскаму сяброўству, клопату аб таварышу, хвалявацца за стан спраў у калектыве.

— Тата расказваў пра вучобу, паказваў форму, фотаздымкі, вадзіў у суворaўскае вучылішча, — кажа Дзяніс Аксянюк. — Мне вельмі спадабалася. І таму я і захацеў паступаць туды, куды і ён. Буду падцягваць фізічную падрыхтоўку і школьныя веды!

Тыя, хто паступае ў суворaўскае вучылішча, праходзяць сапраўдную загартоўку не толькі ў фізічным, але і ў маральным сэнсе. І такі ўнутраны стрыжань моцна дапамагае ім па жыцці.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.

Класныя навіны

Школьны абед: і смачней, і танней

Прадэгуставаць шэраг новых страў прапануюць мінскім школьнікам пасля заканчэння восеньскіх канікул. У перспектыве іх плануецца ўключыць у пастаяннае меню сталовых. Для правядзення даследавання вызначаны па адной-дзве школы ў кожным раёне Мінска.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Вучні ацэняць смак страў, іх знешнюю прывабнасць і выкажуць сваё меркаванне. Таксама ім будзе прапанавана адказаць на пытанні анкеты. Такім чынам у аддзеле грамадскага харчавання галоўнага ўпраўлення спажывецкага рынку Мінгарвыканкама хочуць вывучыць смакавыя перавагі школьнікаў, каб меню ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі было складзена з тых страў, якія дзецям падабаюцца і якія яны не будуць адмаўляцца есці.

Новае меню для школьнага харчавання распрацоўваецца з улікам сезоннасці. Так, з надыходам зімовага перыяду ў рацыён уключаць салаты, супы, гарніры з квашанай капусты і іншыя стравы.

З 1 лістапада функцыю арганізацыі харчавання вучняў ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі сталіцы ўзяў на сабе Адзіны камбінат школьнага харчавання. Раней у Мінску налічвалася дзевяць раённых камбінатаў, на абслугоўванні ў якіх знаходзіўся 251 аб'ект пры ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі. Мяркуецца, што стварэнне адзінай структуры забяспечыць цэнтралізаваныя закупкі прадуктаў па больш нізкіх цэнах, дазволіць выключыць пасярэднікаў, удасканаліць лагістыку дастаўкі тавараў і сыравіны, адпаведна, гэта ўсё адаб'ецца і на патаненні школьнага абеду. У цяперашні час абедзенны комплекс ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі абыходзіцца бацькам у 2,3-2,5 рубля. У набор уваходзяць салата, суп, гарачае з гарнірам і напой.

Спецыялістамі галоўнага ўпраўлення спажывецкага рынку Мінгарвыканкама сумесна з камітэтам па адукацыі Мінгарвыканкама распрацаваны комплекс мерапрыемстваў, які ўключае мадэрнізацыю харчблокаў, закупку абсталявання, абнаўленне інвентару і капітальны рамонт памяшканняў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Не прапусці!

ГЕАГРАФІЯ + ЛОГІКА І КЕМЛІВАСЦЬ

Геаграфічная дыктоўка пройдзе ў Беларусі 11 лістапада. Удзел у ёй — бясплатны і добраахвотны.

Арганізатарамі міжнароднай адукацыйнай акцыі ў нашай краіне выступаюць геаграфічны факультэт БДУ, Беларускае геаграфічнае таварыства пры падтрымцы Рускага геаграфічнага таварыства. Асноўная мэта — павышэнне ўзроўню геаграфічнай адукаванасці насельніцтва.

У гэтым годзе заданні будуць разлічаны на логіку, кемлівасць і нестандартнасць мыслення.

У Беларусі геаграфічная дыктоўка пройдзе другі раз. У гэтым годзе колькасць пляцовак для яе правядзення павялічыцца. Геаграфічныя веды можна будзе праверыць на геаграфічным факультэце БДУ, у Магілёўскім дзяржаўным універсітэце імя А. А. Куляшова, Брэсцкім дзяржаўным універсітэце імя А. С. Пушкіна, Гомельскім дзяржаўным універсітэце імя Ф. Скарыны, Віцебскім дзяржаўным універсітэце імя П. М. Машэрава, Мінскім філіяле Расійскага дзяржаўнага сацыяльнага ўніверсітэта, Беларуска-Расійскім універсітэце, Мінскім філіяле Расійскага эканамічнага ўніверсітэта імя Г. В. Пляханава, Расійскім цэнтры навукі і культуры (у Мінску і Брэсце). Для праходжання дыктоўкі неабходна зарэгістравацца на сайце Беларускага геаграфічнага таварыства. Вынікі выкананых работ стануць вядомыя 15 лістапада.

Упершыню «Геаграфічная дыктоўка» прайшла ў 2015 годзе ў Расіі. А ў 2017-м праект атрымаў міжнародны статус дзякуючы таму, што ў ім узялі ўдзел больш як 260 тысяч чалавек з 25 краін свету.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Надвор'е

АД ЦЯПЛА Ў ХОЛАД

Калі на паўднёвым захадзе плюс 12 градусаў, то на ўсходзе — каля нуля і мокры снег

У найбліжэйшыя дні надвор'е будзе па-ранейшаму вызначаць воблaсць павышанага ціску, сфарміраваная ў вільготным паветры, паведамілі спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

У суботу будзе без істотных ападкаў. Месцамі туман. Тэмпература паветра ўначы па краіне складзе ад мінус 2 да плюс 5 градусаў, удзень — 3—10 цяпла. На паўднёвым захадзе краіны будзе крыху цяплей — плюс 11—12 градусаў. У нядзелю месцамі па краіне пройдуць невялікія кароткачасовыя дажджы, па ўсходзе краіны магчымы мокры снег і слабы галалёд. Тэмпература паветра ўначы складзе ад нуля да плюс 5 градусаў, пры праяснениях яна панізіцца да мінус 2 градусаў. Днём сіноптыкі прагназуюць 2—9 цяпла, па паўднёвым захадзе краіны — да плюс 11 градусаў.

У нядзелю і панядзелак тэрыторыя краіны будзе знаходзіцца на перыферыі халоднага антыцыклону з цэнтрам над Сярэдняй Волгай, у паўднёва-заходніх раёнах краіны надвор'е будуць фарміраваць больш цёплыя вільготныя паветраныя масы, якія паступаюць з Заходняй Еўропы. Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у панядзелак месцамі па краіне пройдуць кароткачасовыя ападкі (дождж, па ўсходняй палове краіны з мокрым снегам), якія будуць суправаджацца парывістым ветрам. Уначы і раніцай месцамі захаваецца туман. Па ўсходняй палове краіны магчымы слабы галалёд, на дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад плюс 1 да плюс 7 градусаў, ва ўсходніх раёнах яна панізіцца да нуля — мінус 3 градусаў. Удзень тэмпература па краіне складзе ад нуля да плюс 12 градусаў на паўднёвым захадзе краіны.

Сяргей КУРКАЧ.

«РАЎБІЧЫ» ВЫХОДЗЯЦЬ НА НОВЫ ЎЗРОВЕНЬ

Спарткомплекс у 2022 годзе прыме этап Кубка свету па біятлоне

Такое рашэнне прынята Міжнародным саюзам біятланістаў. Спартыўны дырэктар IBU Фелікс Бетэрлінг расказаў, што ў 2022 годзе ў Кубак свету будуць уключаны эстонскі Отэпя і Мінск.

У «Раўбічах» пройдзе сёмы этап Кубка свету — 2021/2022, гонкі адбудуцца якраз пасля Алімпійскіх гульняў у Пекіне, якія стартуюць 28 лютага і працягнуцца да 6 сакавіка.

Адзначым, што раней Беларусь ніколі не прымала этапы біятлоннага Кубка свету, але ў алімпійскім спартыўным комплексе «Раўбічы» ўжо праводзіліся чэмпіянаты свету і Еўропы па біятлоне, а пасля рэканструкцыі ў лютым 2015 года тут адбыўся 49-ы юніёрскі чэмпіянат свету.

Таксама нагадаем, што ў бягучым сезоне ў «Раўбічах» з 18 да 24 лютага 2019 года пройдзе чэмпіянат Еўропы па біятлоне. У ходзе турніру таксама адбудуцца провады з вялікага спорту Дар'і Домрачавай і Надзеі Скардзіна.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

Чэмпіянат свету ў Гомелі парадаваў шашыстаў медалямі

З 28 кастрычніка па 3 лістапада ў Гомелі прайшоў маладзёжны чэмпіянат свету па шашках-100. На гэты прэстыжны турнір прыехалі каля 250 юных шашыстаў з Кітая, Расіі, Нідэрландаў, Польшчы, Італіі, Украіны, Беларусі, Латвіі, Літвы, Эстоніі, Казахстана, Венгрыі, Манголіі, Сурынама і Кот-д'Івуара.

Чэмпіянат свету праходзіў у дзвюх намінацыях: у асноўнай класічнай праграме і бліцы (маланкавай гульні). У бліцы беларусы заваявалі чатыры медалі — два залатыя і два бронзавыя. Чэмпіёнкамі свету сталі сталічныя спартсменкі Паліна Петрусёва і Вікторыя Нікалаева, а бронзавыя медалі заваявалі Георгій Выдзерка і Дар'я Нікіфарава.

У класічнай праграме беларусы заваявалі пяць медалёў — тры залатыя і два бронзавыя. Чэмпіёнамі свету ў «класіцы» сталі Міхаіл Семянюк, Вікторыя Нікалаева і Любоў Кобрына. Бронзавыя медалі заваявалі Яна Лазовік і Анастасія Сакалова.

У выніку беларускія спартсмены заваявалі ў Гомелі дзевяць медалёў — пяць залатых і чатыры сярэбраныя, такім чынам заняўшы другое месца ў камандным заліку, прапусціўшы наперад толькі Расію.

Яўген САЛАНОВІЧ, майстар спорту СССР па міжнародных і рускіх шашках.

З нагоды

АД ПАРТАТЫЎНАГА СУПЕРКАМП'ЮТАРА — ДА КАСМІЧНАГА СПАДАРОЖНІКА

У 2017 годзе арганізацыі Нацыянальнай акадэміі навук завяршылі ўкараненне 264 сваіх распрацовак.

37 з іх знайшлі практычнае прымяненне ў медыцыне і фармацыі, 28 — у аграпрамысловым комплексе краіны, 16 — у сферы біятэхналогій і гэтак далей. Аб'ём экспарту тавараў і паслуг НАН за мінулы год перавысіў 50 мільёнаў долараў. У Акадэміі навук зараз функцыянуе больш за 100 розных вытворчасцяў: толькі за два апошнія гады было створана 18 новых вытворчых і доследна-вытворчых участкаў. Напярэдадні святкавання 90-годдзя Нацыянальнай акадэміі навук **старшыня Прэзідыума акадэмік Уладзімір ГУСАКОЎ** сустрэўся з журналістамі, каб падзяліцца інфармацыяй аб найбольш важных і знакавых дасягненнях беларускіх вучоных.

Сёння ў складзе НАН Беларусі працуе сем аддзяленняў навук і 115 арганізацый, дзе занята больш за 15 тысяч чалавек, у тым ліку 73 арганізацыі навуковай сферы, дзе працуюць восем тысяч даследчыкаў. Доля даследчыкаў ва ўзросце да 29 гадоў складае амаль 30 працэнтаў ад усяго складу акадэміі.

— Штогод мы прымаем 320—350 найлепшых выпускнікоў ВНУ, адбіраем найбольш таленавітую моладзь, што дазваляе нам забяспечыць нармальную ратацыю навуковага патэнцыялу, — запэўнівае Уладзімір Гусакоў. — Сярэдні ўзрост па акадэміі ў цяперашні час — 46,3 года, а яшчэ зусім нядаўна ён набліжаўся да 60 гадоў. Моладзь да 40 гадоў складае 45 працэнтаў ад усяго навуковага персаналу.

Беларускія даследчыкі могуць пахваліцца поспехамі ў многіх прыярытэтных напрамках фундаментальных даследаванняў. Так, вучоныя-фізікі прынялі ўдзел у паспяховых эксперыментах, якія пацвердзілі існаванне базона Хігса — гэта адкрыццё мае фундаментальнае значэнне для развіцця ўяўленняў аб структуры матэрыі.

Інфарматыкамі быў адкрыты новы закон размеркавання планетарных адлегласцяў у Сонечнай сістэме. Былі рэалізаваны новыя падыходы ў галіне распрацоўкі метаматэрыялаў для стварэння аптычных сістэм з нанаметровым раздзяленнем, у наналіграфіі — для стварэння сэнсараў новага пакалення. Запуск першага айчыннага спадарожніка даў штуршок развіццю шэрагу адгалінаванняў прамысловасці, і сёння распрацоўкі беларускіх вучоных выкарыстоўваюцца ў міжнародных касмічных праектах па даследаванні Марса і Меркурыя.

На шостым кантыненце планеты поўным ходам ідзе стварэнне Беларускай антарктычнай станцыі. Уведзены ў строй ужо другі яе аб'ект. «Хачу звярнуць увагу, што гэта праца па складанасці не саступае запуску касмічных апаратаў», — падкрэсліў старшыня Прэзідыума НАН.

Прадметам гонару вучоных з'яўляецца персанальны суперкамп'ютар, які выконвае 20 трыльёнаў аперацый у секунду, а па памерах у сто разоў меншы за першапачатковы СКІФ. Шэраг даследаванняў акадэмічных навукоўцаў дазволілі атрымаць вынікі, якія маюць сусветнае прызнанне. Яны датычацца штучных алмазаў, высокаэфектыўных вітамінных прэпаратаў, хімічных і біяхімічных субстанцый, мікрабіялагічных прэпаратаў, сартоў сельскагаспадарчых раслін і іншага. Далёка за межамі Беларусі вядомы распрацоўкі вучоных у галіне лазерных і плазменных тэхналогій, аптычных і лазерных прыбораў, новых матэрыялаў з адмысловымі ўласцівасцямі, радыёэлектронікі, інфарматыкі, стварэння аўтаматызаваных сістэм кіравання і медыцынскай тэхнікі, біятэхналогій, вытворчасці лекавых сродкаў...

У якасці прыкладу Уладзімір Гусакоў прывёў распрацаваны ў Акадэміі навук прэпарат «Флударабел», прызнаны залатым стандартам у лячэнні хранічнай лімфацытарнай лейкеміі. Ён перасягае па фармацэўтычнай чысціні найлепшы нямецкі аналаг, а па кошце — у паўтара раза таннейшы. Акадэмія навук выйшла на прамысловую вытворчасць супрацьпухлінных прэпаратаў новага пакалення, прычым гэта поўны шлях — ад атрымання субстанцыі да гатовай лекавай формы. Створаны біятэхналагічны комплекс, дзе ўжо асвоены дзясяткі найменняў біятэхналагічнай прадукцыі.

Адказваючы на пытанне журналіста «Звязды» аб аплаце працы навукоўцаў, Уладзімір Гусакоў канстатаваў, што яна істотна павысілася (удвая і нават утрая), асабліва ў тых навукоўцаў, якія маюць гранты і ўдзельнічаюць у рэалізацыі розных праектаў. Указ Прэзідэнта № 467 пашырыў правы кіраўнікоў бюджэтных навуковых арганізацый у рэгуляванні ўзроўню аплаты работнікаў і дазволіў прывязваць іх заробкі да вынікаў навуковай дзейнасці. Напрыклад, у Інстытуце фізікі НАН ёсць вучоныя, якія атрымліваюць больш за чатыры тысячы рублёў у месяц. Зараз палова з 14 навуковых цэнтраў інстытута просяць кіраўніцтва акадэміі дазволіць павысіць тарыфныя аклады сваім супрацоўнікам на 300 працэнтаў.

Па словах **старшыні Савета маладых навукоўцаў НАН Беларусі, намесніка дырэктара па навуковай рабоце Інстытута агульнай і неарганічнай хіміі НАН Беларусі Андрэя ІВАНЦА**, раней зарплаты маладых вучоных былі прывязаныя да стаўкі першага тарыфнага разраду, і малодшы навуковы супрацоўнік альбо яго стажор не маглі атрымліваць больш высокі заробак нават пры самай актыўнай рабоце. А цяпер з'явіліся інструменты для дыферэнцыяцыі і стымулявання, і пры ўмове ўдзелу ў тых ці іншых праектах малады спецыяліст можа атрымліваць ужо да адной тысячы рублёў у месяц з выкарыстаннем каэфіцыента ў 200 працэнтаў.

Надзея НІКАЛАЕВА.

«Не меншая праблема, чым незаконны гандаль»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Задача экскурсавода не проста вывучыць свой тэкст, але і быць усебакова развітым, — заўважае Алена Ліхімовіч.

Ахвотных трапіць у прафесію шмат (сярод іх і гісторыкі, і «тэхнары»), таму атэстацыю праводзяць кожны месяц. У сярэднім адсейваецца 30 працэнтаў прэтэндэнтаў.

— Многія элементарна не ведаюць гісторыю Беларусі, — прызнаецца намеснік дырэктара агенцтва. — Так, у нас ёсць правіла, што не трэба сыпаць датамі, бо людзі іх у вялікай колькасці не запамінаюць. Але блытацца ў стагоддзях... На нядаўняй атэстацыі была дзяўчына, якая не змагла адказаць, калі пачалася Другая сусветная вайна. А калі яе спыталі пра Першую сусветную, здзівілася: «А што, і такая была?» Рэч Паспалітая для некаторых — гэта проста Польшча, Вялікае Княства Літоўскае — Літва. Цікавішся: «Дзе ж тады была Беларусь?» — губляюцца. Многія потым спрачаюцца: маўляў, гід не павінен ведаць усю гісторыю, калі яго маршрут — Мінск. Але экскурсавод — гэта твар краіны. Мала таго, ён мусіць прытрымлівацца той ідэалогіі, якая існуе ў нас. Не спрабаваць навязаць меркаванні псеўдагісторыкаў, умець абыходзіць слізкія пытанні.

Іншая прэтэнзія да кандыдатаў — няведанне методыкі правядзення экскурсіі. «Некаторыя лічаць, што гэта вельмі лёгка: пагаварыў — і атрымаў грошы. Але гэта не лекцыя ва ўніверсітэце. Трэба расказаць пра горад і паказаць яго так, каб людзі палюбілі яго і захацелі вярнуцца. Таму экскурсавод мусіць ведаць псіхалогію і быць крыху акцёрам», — адзначае Алена Ліхімовіч.

На сёння атэставана 882 экскурсаводы. 355 з іх — мінскія. Менш за ўсё экскурсаводаў у Магілёўскай і Гомельскай абласцях — 57 і 20 адпаведна. Гідаў-перакладчыкаў у краіне 185. Праўда, у некаторых абласцях (Віцебскай, Гомельскай, Магілёўскай) усяго па адным спецыялісце. Большасць гідаў працуе на англійскай мове. Хапае таксама тых, хто валодае польскай, нямецкай, французскай, італьянскай і кітайскай.

— Нядаўна з'явіліся два гіды-перакладчыкі, якія ведаюць японскую мову. Турысты з Японіі пачалі ездзіць да нас, і сёння гэтыя два чалавекі нарасхват. Доўга ў нас не было спецыялістаў, якія валодалі б турэцкай мовай, — цяпер такіх пяць, — расказвае Алена Ліхімовіч. І дадае, што праблема з гідамі ў рэгіёнах сапраўды ёсць. — Таму актыўна працуем, каб прыцягнуць у прафесію тых жа выпускнікоў Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта.

Самая распаўсюджаная экскурсія, па якой атэстоўваюцца, — «Мінск — сталіца Рэспублікі Беларусь». Гэта самы прадавальны маршрут. Актыўна абараняюць тэму «Архітэктурныя помнікі Міра і Нясвіжа». Калі казаць пра ваенна-гістарычны кірунак, то папулярныя экскурсіі па Лініі Сталіна і Хатыні.

Узмацненне жорсткасці ў сферы неабходна?

Як турыст можа быць упэўнены, што заказвае паслугі прафесіянала? Ці ёсць у чалавека пасведчанне аб атэстацыі, можна праверыць на сайце belarustourism.by. Там ёсць раздзел, прысвечаны гідам, дзе пазначаны іх кантактныя даныя, тэмы, якія яны абаранілі (вадзіць экскурсіі яны маюць права толькі па гэтых маршрутах). Пры сабе атэставаны спецыяліст павінен мець таксама бэйдж.

Тых, хто працуе без бэйджа або па тэме, якую не абараняў, могуць пакараць — пазбавіць пасведчання аб атэстацыі на тэрмін да года.

А вось прыцягнуць да адказнасці нелегальных гідаў (тых, хто не здаваў адпаведных экзаменаў) немагчыма — заканадаўства такога інструмента не прадугледжвае.

— Пакуль гэта больш меры выхаваўчага характару, калі прафесійныя экскурсаводы падыходзяць растлумачыць, што так нельга, ці задаюць каверзныя пытанні, каб паказаць групе, што перад імі некваліфікаваны чалавек, — дзеліцца **намеснік дырэктара Дэпартамента па турызме Міністэрства спорту і турызму Віталь ГРЫЦЭВІЧ.** — Але мы працуем над гэтым. На наступны год прадугледжана ўнясенне змяненняў у заканадаўства, магчыма, гэта будзе асобны артыкул у Кодэксе аб адміністрацыйных правапарушэннях. Як бы мы цяпер ні імкнуліся да лібералізацыі, напэўна, у дадзенай сферы ўзмацненне жорсткасці неабходна. Будзем рабіць правілы вядзення экскурсій на тэрыторыі Беларусі больш строгімі. Акрамя таго, што нелегальны экскурсавод займаецца незаконнай прадпрымальніцкай дзейнасцю, ён яшчэ і няправільна даносіць інфармацыю.

Змены спрабавалі ўнесці яшчэ летась. Але ўсё скончылася на ўзроўні абмеркавання: спецыялісты іншых устаноў палічылі, што парушэнні не носяць масавага характару.

— Напэўна, яны крыху недаацэньваюць гэтай небяспекі, — мяркуе Віталь Грыцэвіч. — Хоць з майго пункту гледжання, гэта не меншая праблема, чым незаконны гандаль каля крамы. Там магчыма атручэнне, бо невядома, што за тавар. А ў нашай сітуацыі ёсць рызыка «атручэння мозга», і гэта трэба папярэджваць. Думаю, налета зможам пераканаць іншыя органы, што неабходны асобны артыкул па дзейнасці экскурсаводаў.

Пасля ўвядзення бязвізавага рэжыму вырас паток турыстаў у Брэсцкую і Гродзенскую вобласці. Часта палякі і літоўцы прыязджаюць да нас са сваімі экскурсаводамі.

— Даволі складана праверыць, што яны расказваюць, — звяртае ўвагу на яшчэ адну праблему прадстаўнік міністэрства. — Падзіцеся, у нас рознае бачанне гісторыі. Вядома, гід, які прыехаў з групай з-за мяжы, можа вадзіць у нас экскурсію, але для гэтага ён павінен тут прайсці атэстацыю па канкрэтным маршруце.

Але ж, як паказвае практыка, некампетэнтнымі часам аказваюцца і атэставаныя гіды. Ці правярае хто-небудзь іх дзейнасць пасля атэстацыі, у «палях»? Можа, запускаюць «таемнага пакупніка», каб ён паслухаў, што расказваецца групе? Віталь Грыцэвіч адказвае, што не, такой работы не вядзецца.

— На мой погляд, практыка, стаўленне спажыўца пакажуць, наколькі той ці іншы экскурсавод добры. Калі ён непрафесіянал, то праз некалькі месяцаў пойдуць чуткі, што з ім працаваць нецікава, і турфірмы самі адмовяцца ад яго паслуг. І ўсё — чалавек застанецца без работы. Любая скарга турыста — пляма на рэпутацыі. Рынак сам адсякае неспецыялістаў.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.

Меркаванне

Варта ўвесці штрафы

На думку **старшыні Беларускага грамадскага аб'яднання экскурсаводаў і гідаў-перакладчыкаў Мікалая ЧЫРСКАГА,** ёсць праблема з падрыхтоўкай кадраў. Напрыклад, каледжы выпускаюць спецыялістаў з кваліфікацыяй «Турагент. Экскурсавод». Але ж гэта дзве зусім розныя прафесіі, слушна заўважае эксперт.

Каб абараніць рынак паслуг ад непрафесіяналаў, Мікалай Чырскі прапануе ўнесці ў Грамадзянскі кодэкс два артыкулы. Першы — аб тым, што нельга праводзіць экскурсію на тэрыторыі Беларусі без нагруднага знака-ідэнтыфікатара, які пацвярджае права правядзення экскурсіі на аб'ектах паказу і выдаецца Міністэрствам спорту і турызму. Другі — пра тое, што гіды могуць рэкламаваць сябе ў СМІ ці інтэрнэце толькі з указаннем тэм, па якіх яны атэставаны. За парушэнне прапануецца ўвесці штрафныя санкцыі — ад 50 да 100 базавых велічынь.

За мяжой у некаторых музеях суправаджаць турыстычныя групы маюць права толькі супрацоўнікі гэтых устаноў. Мікалай Чырскі кажа, што гэта нармальная практыка.

— Калі старонні гід хоча праводзіць экскурсіі па музеях, яны павінны там акрэдытавацца. Так дзейнічаюць і ў некаторых нашых установах: музейныя работнікі прымаюць тэкст экскурсіі і тады даюць дазвол.

Ці не абмяжоўвае гэта свабоду гідаў? Эксперт лічыць такі строгі падыход апраўданым.

— Прапаганда — важная частка ідэалогіі дзяржавы. А экскурсавод — гэта прапагандыст. На падставе таго, як ён выглядае, як і што гаворыць, складаецца ўражанне аб нашай краіне.

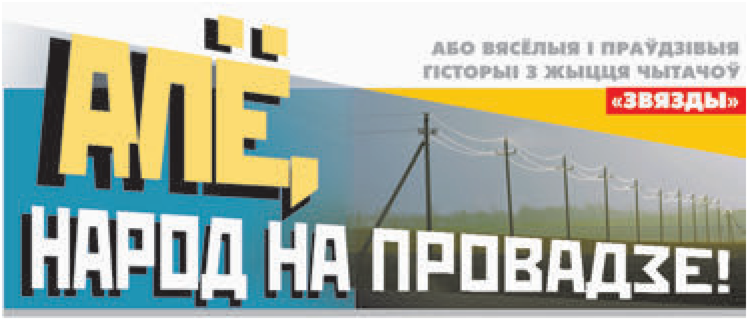

ПРЫВІТАННЕ З МІНУЛАГА

Даўно гэта было... І не сплыло, як той казаў: у памяці першае месца працы (яно было ў Жлобіне), першая выбарная пасада. Сакратар камсамольскай арганізацыі — гэта ж вам не абы-што! А далей болей — старшыня рэвізійнай камісіі райкама, бо яму ж, райкаму, трэ было ведаць, ці кожны камсамолец заплаціў узносы, ці правільна іх утрымалі?

Я правярала. Яшчэ і ў раёне. Часам ад вёскі да вёскі хадзіла па цаліку, як Павел Карчагін (не блытаць з Марозавым) па вузкакалейцы, бо мы, камсамольцы, і сапраўды былі дабравольцамі, хоць, здаралася, і прэміі райкам выдаваў. Мне — ажно дзваццацьпятку! Праўда, адночы... І я доўга не магла патраціць яе, бо гэта ж як ордэн — хоць на грудзі павесь!..

А потым — не вам казаць — развалілся Саюз, кампартыя і, здавалася, камсамол? Аднак гадоў дзесяць таму я атрымала віншаванне з яго дзевяностагоддзем, прычым на адваротным баку з прыпіскай: «Так трымаць, юны мічурынец!». Выходзіць, былыя саратнікі не толькі помнілі мяне, але і нешта ведалі? (Я ў той час са старонак «Звязды» якраз дзялілася вопытам па вырошчванні кавуноў і баклажанаў.)

Ці трэба казаць, як жа гэта расчуліла?! Я нават здагадалася, хто мог прыпіску зрабіць...

І сёлета быў званок.

— Пазнала? — пасля прывітанняў спытаў нехта з таго канца проваду.

— Не, — кажу.

— А з райкама камсамола ці помніш каго?

— Ну вядома ж... Люду Зарэцкую.

— Дык гэта я.

— Ты? — здзіўляюся. — Вось не чакала!..

Ад Людмілы я даведалася, што з камсамолам яна ды іншыя так і не рассталіся: падтрымліваюць адносіны, ведаюць — хто, дзе, як. Нехта — у вялікіх начальніках, нехта — сярод вучоных, многія — на пенсіі, а хто-ніхто, на жаль, ужо і адышоў — назусім... На іх (і сем'і) «камсамольцы» таксама не забыліся.

Дык вось (гэта Людміла расказвала), прыехалі яны неяк на магілку, каб памянуць аднаго з таварышаў. Па грамульцы выпілі. І яму ў чарку налілі — пастаялі, расказалі нябожчыку пра справы свае. А непадалёк ад гэтага — праз пару магілак — пахаваны іншы таварыш. Яму таксама налілі. І пагаманілі... Падаліся да трэцяга, спачатку адумаўшы («спінным мозгам»), а потым і ўбачыўшы, што за імі... сочаць, прычым двое: дзядзька сам па сабе, цётка — сама... І калі з першым усё зразумела (у яго на твары напісана: чакае, пакуль нябожчыку нальюць, а самі адыдуцца...), то з другой — невядома што... Уся бледная...

А камсамольцы ж, як вядома, людзі нераўнадушныя. І таму рашуча, учацвярых падаліся ў бок цёткі (дзядзька, спужаны, уцёк), каб спытаць, можа, ёй дапамога патрэбна?

Тая — задам, задам — пачала адступаць на ўсякі выпадак. «Дзеўкі» здалёк ёй:

— Не бойцеся... Мы камсамольцы...

Цётка, учуўшы, аж села ля нейчай абгародкі і давай хрысціцца: маўляў, сыдзі, нячыстая!..

Ледзь растлумачылі ёй, што няма тут падману, што яны і праўда камсамольцы, але ж 70-х гадоў, што прыйшлі наведаць таварышаў.

А ўрэшце адпаілі жанчыну валяр'янкай, і яна прызналася, што ёй проста цікава было, што ж гэта за людзі ходзяць і каля многіх магіл спыняюцца? Можа, нейкая секта з'явілася?

...Так што былі камсамольцы — па перакананнях — і, напэўна ж, ёсць. Здымаю капялюш! І як у песні — «не расстанусь...». З тымі, сапраўднымі.

Соф'я Кусянкова,
в. Лучын, Рагачоўскі раён.

НЕ Ў ТРОХ СОСНАХ

«...За плячыма два гады вучобы, атрымала прафесію, значыць, пара на свой хлеб», — думала маладая медсястрычка па дарозе ў незнаёмую вёску. Недзе там была яе першая бальніца, там — самастойнае жыццё.

Пачыналася яно ў здымным пакоі — у кватэры вельмі спагадлівай і гасціннай Зоі Паўлаўны, якая на той час ужо мела адну кватарантку, таксама медсястру. Не дзіва, што дзяўчаты адразу пасябравалі і паміж сабой, і з гаспадыняй.

Яна, Зоя Паўлаўна, на здароўе асабліва не наракала, хіба ногі яе падводзілі: не магла далёка хадзіць. А тут лісічкі ў лесе з'явіліся, падасінавікі, баравікі... Захацелася ёй грыбоў — і свежых паесці, і нарыхтоўкі зрабіць.

Пачуўшы гэта, кватаранткі паабяцалі, што ў наступны ж выхадны яны самі сходзяць у лес і вернуцца адтуль з поўнымі кашамі.

Як сказалі, так і зрабілі: падхапіліся ў суботу ледзь не з першымі пеўнямі, хуценька сабраліся — выйшлі за вёску. Перад імі раскінулася шырознае калгаснае поле, а ўжо за ім віднеўся прыгожы лес.

Да яго дзяўчаты ішлі, трымаючы ў полі зроку лінію электраперадачы. «Гэтак жа, — сказалі сабе, — будзем вяртацца дамоў».

Але ж тое — потым. А спачатку ў іх была цікавая размова і лясная прахалода з чароўнай цішынёй, водар траў, спевы птушак, грыбы — нарэшце! Іх, дарэчы, не сказаць каб шмат было, пошукі прымушалі дзяўчат ісці наперад, збочваць направа, налева...

Карацей, наладаваўшы поўныя кашы, грыбнікі з жахам зразумелі, што яны канчаткова заблудзілі. «Дзе наша вёска? У які бок ісці?» — думалі яны. Можна было б залезці на дрэва і паглядзець. Але як, калі знізу ўсе сосны «голыя»?

Расстроіліся ледзь да слёз. Пашукалі нейкіх сцежак-дарог, выбіліся з сіл, адпачылі, зноў пайшлі на пошукі і раптам — вачам не паверылі — непадалёк прамільгнула... карова.

З надзеяй, што рагуля зможа вывесці іх да людзей, дзяўчаты кінуліся следам. Але ж сілы ў іх былі, што называецца, няроўныя: карова бегла куды хутчэй і таму хутка... знікла — гэтак жа нечакана, як і з'явілася. Пакінула, праўда, сляды...

Па іх сяброўкі выйшлі на дарогу і ўбачылі адтуль знаёмыя слупы.

...У вёску вярталіся, можна сказаць, на змярканні. Зоя Паўлаўна, чаго толькі не перадумаўшы, чакала іх каля весніц і з радасці, што знайшліся, сустракала з абдымкамі.

Потым і ўсе разам яны вячэралі, перабіралі ды марынавалі грыбы, каб зімой, адкрыўшы да гарачай бульбачкі чарговы слоік, зноў і зноў успамінаць той паход у лес і тую карову-выратавальніцу.

Таццяна Чэкед,
г. Гомель.

НЕ ВЕР ВУШАМ СВАІМ

П'яніц сёння ўсюды шмат, але ж у гарадах яны неяк менш кідаюцца ў вочы. А вось у вёсках...

Я амаль усё жыццё адпрацавала ў гандлі, 17 гадоў загадвала пасялковай крамай, так што мела «шчасце» нагледзецца, колькі гора і бяды прыносіць гарэлка, колькі розных прыгод здараецца з п'янымі. Часам не разбярэш нават смешных ці сумных.

Такім чынам, адной жанчыне гадоў колькі таму добра пашчасціла. Па-першае, калгас ёй выдаў пуцёўку ў дом адпачынку, па-другое, адтуль яна прыехала не адна: пазнаёмілася з мужчынам, прывезла яго ў госці. Але ж яму тут, трэба разумець, спадабалася. Вось і застаўся: уладкаваўся на ферму падвозчыкам кармоў, каторы год жыве і ўжо сам гасцей прымае. Летам, напрыклад, да яго сястра прыязджала, з-за мяжы, можна сказаць, з Украіны.

З гэтай радаснай нагоды, да таго ж якраз пасля зарплаты, гаспадары захацелі наладзіць «прыём» — накрыць паляну, як той казаў, пасядзець на прыродзе.

Перад гэтым на кані (а ён у падвозчыкаў заўжды пад рукой) прыехалі ў краму, купілі спіртнога, закускі, сабралі кампанію, бо трэба ж пазнаёміць прыезджую з новай раднёй, з сябрамі.

На ўсё пра ўсё выпіўкі, як гэта часта бывае, застольнікам не хапіла — прыехалі ў краму па дабаўку.

— Ад душы пасядзелі! Так павесяліліся, — расказвалі жанчыны, запіхваючы ў торбы новыя пляшкі з віном. — Пасля працы яшчэ пабалюем.

— Ідзіце ўжо на ферму, на дойку пара, — казала ім кабета з вёскі. — Вы ж і так набалявaліся, аж брыдка глядзець: ногі не трымаюць... Бач, усселі на падводу...

Цягнуць яе каню і праўда цяжкавата было, ён ледзьве спраўляўся. Таму цвярозейшыя ўдзельнікі «банкету», напаўняючы наваколле то крыкам, то спевам, то піскам, крочылі побач. Віноўніца ўрачыстасцяў, госця з замежжа, ну вядома ж, была на возе, бо яна, казалі, не толькі ісці, — нават ехаць ужо не магла — увесь час спаўзала з воза... Таму побач прыладкавалася Ганка, навaспечаная сваячка. Яна як магла падтрымлівала прыезджую, аж пакуль тая на пад'ездзе да вёскі раптам не закрычала:

— Ой, нагаўкалэсі!

— Праўду, праўду кажаш, сястрыца! — пагадзілася з ёй сваячка. — І напіліся, і наеліся... Ну, можна сказаць, і нагаўкаліся... "Пагудзелі»! А зараз — што ты стаў? — спытала яна ў вазьніцы. — Паганяй! З ветрыкам правязём нашу госцю.

Брат яе, той прыезджай, што быў за кіроўцу, узмахнуў быў пугай, пасля чаго, яшчэ раз закрычаўшы, жанчына зваліліся з воза, Ганка — следам.

— Куча рагоча, хто болей хоча? — крыкнула яна (конь, на шчасце, тут жа спыніўся), схапілася за кола, каб устаць, і перад самым носам (хмелю — як не было) убачыла... акрываўленую нагу госці.

— Вось табе і «нагаўкаліся», — заўважыў вясковец, які назіраў за гарлапанамі, калі тых яшчэ пад'язджалі да яго сялібы.

Так што зараз яму нічога не заставалася, як выйсці на вуліцу, дапамагчы вызваліць з кола пакалечаную нагу, выклікаць «хуткую». На шчасце, назву сваю гэта машына з гонарам апраўдала: прыехала вельмі хутка. Але ж калі тая госця папраўціца, не ведае ніхто. Адно зразумела: «гасціннасць» сясцёр-беларусак яна запомніць надоўга. Можа, нават на ўсё жыццё.

Марыя Бжян,
г. Чэрвень.

Рубрыку вядзе
Валянціна ДОЎНАР.

Неасабісты суб'ектыў

«Смаленне вепрука». Версія XXI

Згадка, што грэе ў лістападзе

Не ведаю, як для каго, а для мяне дзень сёмага лістапада (а даўней, калі хто памятае, выхадным было і восьмае чысло — «акцябрскія», як казалі ў нас у вёсцы) з дзяцінства звязаны не з дэманстрацыямі, не з фільмамі пра Леніна і рэвалюцыю, не са святочнымі канцэртамі. На "акцябрскія" штогод быў іншы клопат, да якога далучаліся ўсе сямейнікі, нават прыезджыя з горада. Напачатку лістапада ўжо звычайна добра падмарожвала нанач, апалае лісце станавілася каляным і рыпела пад нагамі, на лужынах раніцай крышыўся тонкі празрысты лёд, і краі ў яго былі тонкія і вострыя, бы на пабітай шыбе. Такое надвор'е было знакам, што аднаму з гадаванцаў, які сыта рохкалі ў хляве, прыйшоў час скласці галаву дзеля харчовай бяспекі адной асобна ўзятай сям'і (зрэшты, дзеля гэтага яго, маленькае пісклівае парасятка, увесну з ракаўскага кірмашу ў мяшку і прывозілі, і фінал тут быў самы што ні ёсць прадказальны)...

Гэта было такой натуральнай і абавязковай часткай вясковага жыцця, як і сяўба, і сена, і капанне бульбы, таму я (уяўляю, як страпянуцца зараз абаронцы жывёл) тое свінчо, якога любіла чухаць па спіне і якому ўлетку рвала з бабуляй самую буйную макрыцу, асабліва не шкадавала. Гэта вельмі засмучала маю маму, якая баялася, што дзіця вырасце чэрствым і жорсткім. І як было ёй растлумачыць, што ўсё, што адбывалася ў той дзень на падворку ля хлява, а пасля каля хаты і ўжо ўвечары на кухні, складвалася ў дзіцячым уяўленні ў адно надзвычай цікавае, амаль чароўнае дзейства, і прычыніцца да яго — да сапраўды жорсткага, але рэальнага свету дарослых — было сапраўдным шчасцем. Да таго ж, з маленства прыходзіла разуменне, што забіваць жывое можна не дзеля пацехі, а толькі дзеля неабходнасці, калі трэба карміць сям'ю, напрыклад. Не самае шкоднае ў жыцці разуменне, якога, здаецца, сёння многім не хапае.

Тым больш што гаспадар — бацька, сам тое свінчо ніколі не забіваў. Дзеля гэтага клікалі вясковага спецыяліста — дзядзьку Івана, ён прыходзіў са сваім вострым доўгім шылам і рабіў сваю справу маланкава хутка — няшчасная ахвяра, здаралася, не паспявала нават завішчаць. Потым мужчыны з цяжкасцю клалі свінчо на спецыяльна знятыя з петляў дзеля гэткай важнай справы дзверы хлява, пакладзеныя на тоўстыя калодкі. Шыла з раны даставалі, на яго месца ўтыкалі невялікую завостраную палачку — «каб сала крывёй не заплыло». Мужчыны нейкі час корпаліся з газавымі лямпамі для смалення (іх звалі проста — машынкі), і вось ужо пачынала гудзець і выплёўваць блакітна-аранжавае бляклa-імклівае полымя адна, другая, трэцяя, у паветры пахла паленай шчэццю і падсмажанай скурай, а свінчо, ужо падобнае на нерухомую васковую ляльку з бульбінай у прыадкрытым роце, пакрысе пакрывалася цёмнымі бліскучымі плямамі, пакуль усё не станавілася гладка-чорным...

Мужчыны бралі доўгія шырокія нажы і пачыналі абсмаленае саскрабаць. А жанчыны ўжо неслі з хаты гарачую ваду і анучы, і ў воблаку пары, якая падымалася ад тазоў і вёдраў, свінку пачыналі мыць, і яна зноў свяцілася, але была ўжо крамяна-чысценькай, аж трымцела пад анучамі... Бацька браў самы востры нож, падстаўляў вялікі таз — і ён хутка напаўняўся крывёю, якую пасля клапатліва злівалі ў трохлітровы слоік, а ў іншай пасудзіне ўжо ляжала аблавухая свіная галава. Буйны посуд быў задзейнічаны ўвесь, нават вялікія ночвы — туды клалі ўсе вантробы... Але цікавейшае пачыналася ў хаце — там ужо скварчэла на патэльні свежына і нарэзаная буйнымі кавалкамі пячонка. Жанчыны накрывалі на стол. Пачастунак быў немудрагелісты — тое, што на патэльні, ды яшчэ шаткаваная капуста, якая да таго часу паспявала скваcіцца, ды лусты хлеба (шчыра: за ўсё жыццё мала што даводзілася каштаваць смачнейшае)... Хлопцы насілі посуд са свежынай у сенцы, пакуль накрывалася на стол, яны нават дзверы спраўляліся памыць і павесіць на месца. Яшчэ не паспяваў зашарэць ранні лістападаўскі надвячорак, а ў двары ўжо ад нядаўняй мітусні і знаку не было, заставаліся толькі цёмныя плямы на адталай зямлі, на якія тут жа зляталіся гарластыя сарокі.

А ў хаце адзначалі «кальцікі». Праўда, надоўга — выпівалі чарку-другую і разыходзіліся, бо яшчэ было шмат спраў на вечар. Жанчыны чысцілі кішкі (бо як жа без іх зрабіць крывянку або каўбасу?) — тоўстыя — вымывалі над вядром, тонкія — акуратна, каб не парваць, выскрабалі на стале тупым бокам нажа. Мужчыны секлі на кавалкі косткі — каб улезлі ў гаршчок ці каструлю. Наразаліся дзялкі свежыны: кавалак сала, кавалак пячонкі, пару костачак. Іх разносілі суседзям і сваякам — тыя, закалоўшы сваё свінчо, таксама частавалі падобным наборам. Назаўтра рабілі каўбасы (пакуль не з'явілася спецыяльная насадка на мясарубку, якую нехта прывёз з горада, фарш сапраўды літаральна пхалі пальцам у кішку праз бляшаную трубку), варылі галавізну і вантробы на тушонку і сальцісон (у нас яго звалі трыбух), пeратоплівалі ў вялікім гаршку тлушч, клалі ў кубелец і перасыпалі буйной соллю сала, салілі і, загарнуўшы ў марлю, падвешвалі на столь каля печы кавалкі кумпяка... І незаўважна для сябе ўздыхалі з палёгкай: будзе што ўкінуць у суп і на патэльню, пакласці ў ссабойку, даць студэнтам у горад. Можна спакойна сустракаць зіму...

Такое вось «Смаленне вепрука» ў мяне атрымалася. Без філасофіі, без лірычных адступленняў, без горычы, як у Міхася Стральцова. Хоць як тут яго не ўспомніць, калі ў напаўжывой вёсцы стаіць халодная, зачыненая на зіму родная хата, пахіліўся страхой да зямлі даўно ўжо пусты хлеў, а родныя людзі прыходзяць толькі ў снах ды дзіцячых успамінах. І як тут не перачытаць яшчэ раз тое горкае яго апавяданне, каб зноў лістападаўскім настылым днём сагрэцца далёкай згадкай ды прабегчы вачыма па такіх зразумелых радках: «Ёсць, на жаль, рэчы, непадуладныя нам, але ж ёсць і суцяшэнне, ёсць і надзея. У таго, хто бярэ ў рукі пяро, надзея ёсць таксама. О, паэт да таго ж бывае яшчэ крыху забабонным. Наіўны, ён хоча перамагчы сапраўднасць, ён хоча верыць: я засцярогся ад бяды — бо сказаў. Дабро і надзея тут накрэслілі свой круг...»

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гомельоблстрой» (продавец) в лице антикризисного управляющего в деле о банкротстве Колеснева Н. М. извещает о проведении 26 ноября 2018 года открытого повторного аукциона по продаже имущества со снижением начальной цены на 25 % в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Шаг аукциона – 5 %, бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
Условия продажи: **1.** Претендент на покупку (победитель) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние. **2.** Действия по снятию с регистрационного учета транспортных средств, а также в случае необходимости получения регистрационных документов (при их отсутствии у Продавца) производится Покупателем на основании выданной доверенности Продавцом, за его счет и его силами. Переоформление документов на автотехнику и механизмы производится за счет покупателя				
Местонахождение лотов №№ 1–4, 6–8: Гомельская область, Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Ленинградская, 7				
1	Установка для приема товарного бетона УВР-7, № 936	**6 146,10**	307,31	614,61
2	Фильтр ФЭСВ-1200 с вытяжным устройством R-7,3М, № 971	**1 845,00**	92,25	184,50
3	Штукатурная станция СШВ-6 (передвижная), № 904	**2 341,80**	117,09	234,18
4	Штукатурная станция ШС-4/6 № 44/10083	**2 472,30**	123,62	247,23
6	Вагон-бытовка 9000*3000, № 933	**1 890,00**	94,50	189,00
7	Вагон-бытовка 6500*3000, № 931	**2 151,90**	107,60	215,19
8	Малярная станция (вагон), № 176	**2 439,00**	121,95	243,90
Местонахождение лотов №№ 9–11: Гомельская область, Рогачевский р-н, н. п. Заречье				
9	Вагон-бытовка 6500*3000, № 44/10078	**1 891,80**	94,59	189,18
10	Вагон-бытовка 9000*3000, № 44/10080	**2 723,40**	136,17	272,34
11	Вагон-бытовка 9000*3000, № 44/10079	**2 584,80**	129,24	258,48
12	Вагон-бытовка 9000*3000, № 44/10081. **Местонахождение:** Гомельская область, Рогачевский р-н, а. г. Тихиничи	**2 589,30**	129,47	258,93
13	**Капитальное строение с инв. № 322/17016**, общей площадью **7,0 кв. м,** назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **одноэтажное кирпичное здание насосной станции с резервуаром чистой воды (инв. № 96). Капитальное строение с инв. № 322/13307**, общей площадью **25,9 кв. м,** назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **одноэтажное кирпичное здание склада кислородных баллонов (инв. № 95). Капитальное строение с инв. № 322/17013**, общей площадью **29,3 кв. м,** назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **одноэтажное металлическое здание навеса для металлических баллонов (инв. № 10050). Капитальное строение с инв. № 322/С-17014**, общей площадью **12,4 кв. м,** назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **одноэтажное металлическое здание склада для металлических баллонов (инв. № 10051). Капитальное строение с инв. № 322/С-17012**, общей площадью **133,2 кв. м,** назначение — здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **одноэтажное дощатое здание (инв. № 10059). Капитальное строение с инв. № 322/С-13309**, общей площадью **460,1 кв. м,** назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – **двухэтажное кирпичное административное здание с подвалом (инв. № 91а). Местонахождение:** Гомельская обл., Рогачевский р-н, г. Рогачев, ул. Кожедуба, д. 3. **Информация о земельном участке:** кадастровый номер **324750100002000064** общей площадью **1,8809 га (право постоянного пользования).** Целевое назначение земельного участка: **для обслуживания производственной базы (СПМК-44). Подробный и полный перечень имущества по лоту № 6 опубликован в газете «Звязда» от 23.08.2018 г. № 161 (28777)**	**496 215,00**	24 810,75	49 621,50
Местонахождение лотов №№ 14–16: Гомельская область, Рогачевский р-н, г. Рогачев, ул. Кожедуба, 3				
14	Станок токарно-винторезный, № 44/66	**3 330,00**	166,50	333,00
15	Станок трубонарезной ВМС-2А с резьбонарезной головкой и комплектом головок, № 44/40217	**2 070,00**	103,50	207,00
16	Консольный кран КК 0,5тн, № 44/70	**2 160,00**	108,00	216,00
Местонахождение лотов №№ 17–20: Гомельская область, Рогачевский р-н, г. Рогачев, ул. Кирова, д. 28				
17	Станок токарно-винторезный 16ГС30-01, инв. № 44/44а	**6 023,70**	301,19	602,37
18	Форма для пустотных плит ПК-72-15, инв. № 44/325	**3 449,70**	172,49	344,97
19	Емкость металлическая (горизонтальная), 15 куб. м, инв. № 44/61922	**3 468,60**	173,43	346,86
20	Емкость металлическая (горизонтальная), 25 куб. м, инв. № 44/61926	**2 734,20**	136,71	273,42
Местонахождение лотов №№ 21, 23–25, 27–40, 43–49, 51–53, 55–63: Гомельская область, Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Ленинградская, 7				
21	Автобетоносмеситель КАМАЗ 53229 К, рег. № АК 5298-3, г. в. 2005, цвет – оранжевый, тип ТС – грузовой специальный автобетоносмеситель. Автокран ЗИЛ-133-ГУА, рег. № 8334ГСН, г. в. 1988, цвет – голубой, тип ТС – грузовой специальный автокран	**13 050,00**	652,50	1 305,00
23	Автомобиль ГАЗ-САЗ – 3507, рег. № 8545 ГСН, г. в.1989, цвет – голубой, тип ТС – грузовой самосвал	**2 700,00**	135,00	270,00
24	Автомобиль ЗИЛ-ММЗ- 4502, рег. № ЕА 5611, г. в. 1991, цвет – голубой, тип ТС – грузовой самосвал	**2 430,00**	121,50	243,00
25	Автомобиль МАЗ 5432 А5, рег. № АВ 6370-3, г. в. 2008, цвет – белый, тип ТС – грузовой седельный тягач	**7 920,00**	396,00	792,00
27	Автомобиль МАЗ 5432 А5, рег. № АК 3524-3, г. в. 2008, цвет – белый, тип ТС – грузовой седельный тягач	**7 470,00**	373,50	747,00
28	Автомобиль МАЗ 6422 А5, рег. № АК 3525-3, г. в. 2009, цвет – желтый, тип ТС – грузовой седельный тягач	**13 140,00**	657,00	1 314,00
29	Автомобиль МАЗ 642205, рег. № АЕ 7469-3, г. в. 2010, цвет – белый, тип ТС – грузовой седельный тягач	**13 140,00**	657,00	1 314,00
30	Экскаватор пневмоколесный ЕК-14, рег. № ЕА-3 7306, г. в. 2006, марка двигателя – Д-245	**15 210,00**	760,50	1 521,00
31	Экскаватор пневмоколесный ЕК-1200, рег. № ЕА-3 9115, г. в. 2007, марка двигателя – Д-243с	**11 610,00**	580,50	1 161,00
32	Автобетоносмеситель МАЗ 6303А3 СМБ-372-30, рег. № АЕ 0215-3, г. в. 2009, цвет – белый, тип ТС – грузовой специальный автобетоносмеситель	**33 840,00**	1 692,00	3 384,00
33	Автобус МАЗ 256270, рег. № АЕ 7317-3, г. в. 2010, цвет – бордовый, тип ТС – автобус вагон	**29 610,00**	1 480,50	2 961,00
34	Автобус МАЗ 256270, рег. № АВ 1882-3, г. в. 2007, цвет – белый, тип ТС – автобус вагон	**17 910,00**	895,50	1 791,00
35	Погрузчик-экскаватор А-310 ПЭ на базе трактора «Беларус» 82П, рег. № ЕВ 3 6558, г. в. 2008, марка двигателя – Д-243	**11 700,00**	585,00	1 170,00
36	Узел бетонный самозагружающийся FIORI DB350S, рег. № ЕВ-3 0370, г. в. 2008	**73 530,00**	3 676,50	7 353,00
37	Шасси погрузочное многофункциональное «АМКАДОР» 332С-4, рег. № ЕВ-3 2564, г. в. 2009	**25 650,00**	1 282,50	2 565,00
38	Экскаватор пневмоколесный гидравлический EW-1400, рег. № ЕВ-3 4134, г. в. 2011, марка двигателя – Д-245	**69 930,00**	3 496,50	6 993,00
39	Экскаватор-погрузчик ПЭ-82 на базе трактора «Беларус» 82П, рег. № ЕВ-3 1107, г. в. 2008, марка двигателя – Д-243	**12 420,00**	621,00	1 242,00
40	Экскаватор-погрузчик «Амкадор» 702ЕМ-03 на базе трактора «Беларус» 92П, рег. № ЕВ-3 5785, г. в. 2000, марка двигателя – Д-245	**22 770,00**	1 138,50	2 277,00
43	Автомобиль ГАЗ 5201, рег. № 7134 ГСП, г. в. не определен, цвет – голубой, тип ТС – грузовой бортовой	**2 340,00**	117,00	234,00
44	Автомобиль МАЗ 555102 2125, рег. № EI 0329, г. в. 2005, цвет – оранжевый, тип ТС – грузовой самосвал	**7 020,00**	351,00	702,00
45	Автомобиль ГАЗ 32213, рег. № АВ 4799-3, г. в. 2008, цвет – темно-сине-зеленый, тип ТС – автобус-вагон	**3 150,00**	157,50	315,00
46	Автомобиль ГАЗ 32213, рег. № АВ 4800-3, г. в. 2008, цвет – темно-сине-зеленый, тип ТС – автобус-вагон	**3 240,00**	162,00	324,00
47	Автомобиль МАЗ 5336 А3, рег. № AI 6327-3, г. в. 2009, цвет – белый, тип ТС – грузовой бортовой	**14 760,00**	738,00	1 476,00
48	Автомобиль МАЗ 5551 А2 рег. № АВ 5783-3, г. в. 2008, цвет – белый, тип ТС – грузовой самосвал	**11 790,00**	589,50	1 179,00
49	Автомобиль МАЗ 5551 А2 рег. № АВ 5784-3, г. в. 2008, цвет – белый, тип ТС – грузовой самосвал	**11 790,00**	589,50	1 179,00
51	Автомобиль УАЗ 39094, рег. № ЕС7603, г. в. 2004, цвет – зеленый, тип ТС – грузовой бортовой тентовый	**3 240,00**	162,00	324,00
52	Автомобиль УАЗ 390994, рег. № АА 7153-3, г. в. 2006, цвет – зеленый, тип ТС – грузопассажирский фургон	**2 880,00**	144,00	288,00
53	Автомобиль УАЗ 390902, рег. № АЕ 3994-3, г. в. 2004, цвет – светло-серый, тип ТС – грузопассажирский вагон	**3 150,00**	157,50	315,00
55	Полуприцеп МАЗ 938662, рег. № А 2345А-3, г. в. 2008, цвет – зеленый, тип ТС – полуприцеп бортовой	**6 030,00**	301,50	603,00
56	Полуприцеп МАЗ 931010, рег. № А 2347А-3, г. в. 2008, цвет – зеленый, тип ТС – полуприцеп бортовой	**6 210,00**	310,50	621,00
57	Полуприцеп МАЗ 975800, рег. № А 3169А-3, г. в. 2008, цвет – зеленый, тип ТС – полуприцеп бортовой	**8 100,00**	405,00	810,00
58	Прицеп МАЗ 837810-(042), рег. №1988 АА-3, г. в. 2009, цвет – серый, тип ТС – прицеп бортовой	**5 760,00**	288,00	576,00
59	Прицеп МАЗ 8571, рег. № А 2334А-3, г. в. 2008, цвет – серый, тип ТС – прицеп самосвал	**4 950,00**	247,50	495,00
60	Прицеп МАЗ 8571, рег. № А 2335А-3, г. в. 2008, цвет – светло-серый, тип ТС – прицеп самосвал	**4 950,00**	247,50	495,00
61	Автомобиль УАЗ 3303, рег. № ЕС 7443, г. в. 1994, цвет – серый, тип ТС – грузовой бортовой тентовый	**2 610,00**	130,50	261,00
62	Кран башенный МСК 10-20, 1982 г. в., зав. № 153, инв. № 415, рег. номер 8982, грузоподъемность 12,5 т. Недвижимые улучшения – сооружение инв. № 979 (наименование – ограждение подкрановых путей)	**12 456,00**	622,80	1 245,60
63	Комплекс мобильный агрегатированный «МАК-Бетон» СМБ-004ЕК	**34 740,00**	1 737,00	3 474,00
64	**Капитальное строение с инв. № 320/С-16612**, общей площадью **24,9 кв. м,** назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – **одноэтажное кирпичное здание контрольно-пропускного пункта. Местонахождение:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Ленинградская, 7, участок № 1. **Информация о земельном участке:** кадастровый номер **340800000001000009** общей площадью **0,0344 га (право постоянного пользования)**	**5 130,00**	256,50	513,00
65	**Капитальное строение с инв. № 320/С-16609**, общей площадью **1 339,4 кв. м,** назначение – здание специализированное транспорта, наименование – **одноэтажное кирпичное, с двумя кирпичными пристройками, здание гаража на восемь транспортных единиц. Капитальное строение с инв. № 320/С-16605**, общей площадью **357,5 кв. м,** назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – **одноэтажное кирпичное здание механических мастерских. Местонахождение:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Ленинградская, 7, участок № 3. **Информация о земельном участке:** кадастровый номер **321850100001003854** общей площадью **0,9337 га (право постоянного пользования)**	**346 500,00**	17 325,00	34 650,00
66	**Капитальное строение с инв. № 320/С-16611**, общей площадью **62,7 кв. м,** назначение – здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции), наименование – **автозаправочный пункт, состоящий из одноэтажного кирпичного здания операторской и восьми стальных емкостей общим объемом V=350 т топлива, находящихся на бетонной площадке. Капитальное строение с инв. № 320/С-16615**, общей площадью **347,5 кв. м,** назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – **одноэтажное кирпичное, с кирпичной пристройкой, здание банно-прачечного комбината. Капитальное строение с инв. № 320/С-16613**, общей площадью **403,7 кв. м,** назначение – здание специализированное для производства строительных материалов, наименование – **здание растворобетонного узла. Капитальное строение с инв. № 320/С-16607**, общей площадью **54,6 кв. м,** назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **здание склада цемента. Адрес:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Ленинградская, 19В/7. **Капитальное строение с инв. № 320/С-16608**, общей площадью **387,9 кв. м,** назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – **одноэтажное кирпичное, с дощатой пристройкой, здание склада с пристроенным навесом.** Недвижимые улучшения – сооружение инв. № 067 (наименование – артезианская скважина). Инженерные сети – воздушные линии электропередачи ВЛ-0,4, инв. № 391. Инженерные сети – канальная линия электропередачи, инв. № 402. Инженерные сети – Водопроводная сеть с инв. № 899. Недвижимые улучшения – Сооружение инв. № 364 (наименование – водонапорная башня). Недвижимые улучшения – сооружение инв. № 068 (наименование – ограждение территории (забор). **Местонахождение:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Ленинградская, 7, участок № 4. **Информация о земельном участке:** кадастровый номер **321850100001003855,** общей площадью **2,8275 га (право постоянного пользования). Капитальное строение с инв. № 320/С-25866**, общей площадью **50,5 кв. м,** назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – **трансформаторная подстанция № 727. Местонахождение:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Ленинградская, 7/1. **Информация о земельном участке:** кадастровый номер **321850100001001491** общей площадью **0,0114 га (право постоянного пользования). Целевое назначение земельного участка:** земельный участок для обслуживания трансформаторной подстанции № 727	**180 459,00**	9 022,95	18 045,90
67	**Капитальное строение с инв. № 320/С-16671**, общей площадью **504,2 кв. м,** назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – **здание лесоцеха. Адрес:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Ленинградская, д. 7Д/2. **Капитальное строение с инв. № 320/С-16668**, общей площадью **475,5 кв. м,** назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – **одноэтажное панельное, с каркасно-засыпной отапливаемой пристройкой, здание цеха по изготовлению щитовых домиков. Местонахождение:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Ленинградская, 7А. **Информация о земельном участке:** кадастровый номер **321850100001003798** общей площадью **0,9625 га (право постоянного пользования)**	**81 900,00**	4 095,00	8 190,00
68	**Капитальное строение с инв. № 320/С-16670**, общей площадью **2 822,6 кв. м,** назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – **одноэтажное кирпичное здание столярного цеха с двумя отдельно расположенными бытовыми помещениями и навесом для хранения готовой продукции. Местонахождение:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Ленинградская, 7А. **Информация о земельном участке:** кадастровый номер **340800000001000107** общей площадью **1,0320 га (право постоянного пользования).** Котел водогрейный МИР-95 (инв. № 823)	**212 283,90**	10 614,20	21 228,39

Продавец: ОАО «Гомельоблстрой», г. Гомель, ул. Малайчука,12. **Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел.:** 8 (029) 185-37-18 – управляющий в деле о банкротстве Колеснев Николай Михайлович; 8 (044) 700-40-60 – по спецтехнике и оборудованию Кучинский Владимир Александрович; 8 (044) 769-19-61, 8 (0232) 53-27-62 – по недвижимости Яроцкая Людмила Николаевна. **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона. Для участия в аукционе необходимо: 1**. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама»):** р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления); **2.** Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 9 ноября 2018 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 22 ноября 2018 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов).** Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. **Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за 5 (пять) дней до его проведения.**

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником (претендентом на покупку), объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором торгов** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **5 (пяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** с момента его подписания и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части) и с Законом РБ от 13.07.2012 № 415-3 (ред. от 04.01.2014) «Об экономической несостоятельности (банкротстве)» ст.127–129. **Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 14.08.2018 г. № 154 (28770). Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, раздел «Аукционы» и www.bankrot.gov.by. Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62**

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ
по объекту: «Многоквартирные жилые дома со встроенными помещениями многофункционального назначения и многоуровневой гараж-стоянкой (паркинг) в квартале ул. Папанина, Щорса, Грушевская». 2-я очередь строительства

Сведения о застройщике.

Государственное предприятие «УКС Центрального района г. Минска» решением Мингорисполкома № 2292 от 18.11.2004 зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190580566. Юридический адрес: 220035, г. Минск, ул. Гвардейская, д. 7. Режим работы: понедельник – четверг с 8.30 до 17.30, пятница с 8.30 до 16.15. Обеденный перерыв с 13.00 до 13.45.

Выполняя функции заказчика, в течение последних трех лет Застройщиком построены и введены в эксплуатацию объекты:

– жилой дом № 8 по ул. Камайская, фактический срок строительства – 15 месяцев;

– жилой дом № 7Б по ул. Нововиленская, фактический срок строительства – 9 месяцев;

– жилой дом № 121 по пр-ту Победителей, фактический срок строительства – 18 месяцев;

– жилой дом № 15 по ул. Павлины Медёлки, фактический срок строительства – 9 месяцев;

– жилой дом № 5 по ул. Павлины Медёлки, фактический срок строительства – 10 месяцев;

– жилой дом № 20 по ул. Выготского, фактический срок строительства – 13 месяцев;

– жилой дом № 7 по ул. Павлины Медёлки, фактический срок строительства – 8 месяцев.

Цель строительства объекта – увеличение уровня обеспеченности населения парковочными местами. Строительство осуществляется за счет средств физических и юридических лиц.

Начало строительства объекта – октябрь 2018 г.

Окончание строительства объекта – январь 2021 г.

По проектно-сметной документации получено положительное заключение РУП «Госстройэкспертиза» от 03.10.2018 г. № 544-15/18.

Земельный участок передан Государственному предприятию «УКС Центрального района» решением Мингорисполкома от 18.10.2018 г. № 4380.

Генеральный подрядчик – ОАО «Стройтрест № 35» (договор генподряда № 277 от 19.10.2018).

В состав объекта «Многоквартирные жилые дома со встроенными помещениями многофункционального назначения и многоуровневой гараж-стоянкой (паркинг) в квартале ул. Папанина, Щорса, Грушевская», 2-я очередь строительства, входят:

– многоквартирный жилой дом № 1 по генплану;
– многоквартирный жилой дом № 2 по генплану;
– многоуровневый гараж-стоянка;
– трансформаторная подстанция;
– блочно-модульная котельная.

Границами объекта являются: с севера – существующая малоэтажная застройка улица Панина; с запада – улица Щорса; с юга – улица Грушевская, с востока – улица Парашютная.

Многоуровневая гараж-стоянка.

Гараж-стоянка на 510 машино-мест для автомобилей 1 категории запроектирован открытым, надземным, 5-уровневым, с эксплуатируемой кровлей, двумя однопутными прямолинейными рампами. Здание имеет прямоугольную в плане конфигурацию. Высота этажа – 3,0 м.

На первом уровне расположены машино-места, электрощитовая, противопожарная насосная. На вышележащие уровни доступ организован по рампам. Запроектированы три лестничные клетки.

По периметру каждого уровня предусмотрено решетчатое металлическое ограждение.

Конструктивная схема здания – монолитный железобетонный каркас с монолитными плитами перекрытия.

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для юридических лиц и граждан, не состоящих на учете нуждающихся в местах хранения транспортных средств, предлагается 50 машино-мест в многоуровневой гараж-стоянке, в том числе:

– 10 (десять) машино-мест на 1-м уровне стоимостью в размере, эквивалентном 7000 долларов США за машино-место при единовременной уплате цены договора;

– 30 (тридцать) машино-мест на 2-4-м уровне стоимостью в размере, эквивалентном 7200 долларов США за машино-место при единовременной оплате цены договора.

– 10 (десять) машино-мест на 2-4-м уровне стоимостью в размере, эквивалентном 9000 долларов США за машино-место при поэтапной оплате в установленный договором период по графику платежей.

Условия оплаты. Обязательство дольщика по уплате цены объекта долевого строительства (цены договора) исполняется в белорусских рублях в сумме, эквивалентной долларам США. Подлежащая оплате сумма определяется по официальному курсу белорусского рубля к доллару США, установленному Национальным банком на день платежа на специальный и расчетный счета застройщика: при оплате по графику – первоначальный взнос в размере, установленном графиком платежей, являющимся приложением к договору долевого строительства, в течение 7 (семи) календарных дней со дня регистрации договора в Мингорисполкоме, оставшаяся сумма оплачивается ежемесячно в соответствии с графиком платежей. При единовременном платеже – 100 % стоимости объекта долевого строительства – в течение 7 (семи) календарных дней со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполкоме.

При заключении договора с гражданином, не состоящим на учете нуждающихся в местах хранения транспортных средств, необходимо личное присутствие гражданина или его представителя, наличие паспорта или доверенности, оформленной в установленном законодательством порядке.

Документы для заключения договоров будут приниматься **с 15 ноября 2018 года по адресу: г. Минск, ул. Гвардейская, 7.**

Прием заявлений осуществляется до момента набора необходимого количества заявлений, соответствующего количеству продекларированных помещений.

Если гражданин либо иной претендент на участие в долевом строительстве в течение 5 (пяти) календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и не сообщил об уважительных причинах своей неявки, его заявление на участие в долевом строительстве считается не поданным и застройщик оставляет за собой право заключить договор на заявленное помещение с другим претендентом.

Срок действия настоящей проектной декларации – до момента заключения договоров создания объекта долевого строительства на все количество продекларированных машино-мест.

Ознакомиться с информацией об объекте долевого строительства и ходе работ по строительству можно по адресу: **г. Минск, ул. Гвардейская, д. 7, каб. 111, тел.: 306-07-26, +375 29 311 15 15.**

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

ЛОТ 1. Капитальное строение, инв. № 422/С-3635 (назначение – здание специализированное для общественного питания, наименование – закусочная «Для Вас»), площадью 194,5 кв. м, расположенное по адресу: Щучинский р-н, а. г. Василишки, ул. Советская, 21А
Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 425881301602000278, площадью 0,0836 га (назначение – содержание и обслуживание зданий и строений закусочной «Для Вас») по адресу: Щучинский р-н, а. г. Василишки, ул. Советская, 21А
Начальная цена продажи – 65 000 руб. (шестьдесят пять тысяч рублей) с учетом НДС
Сумма задатка – 6 500 руб. (шесть тысяч пятьсот рублей)
Продавец – Щучинский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231513, г. Щучин, ул. Пушкина, 26, тел. (801514) 28-1-50
Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38
Условия аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 5 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона
Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка – BLBBBY2X, УНП 500833225
Аукцион состоится 10 декабря 2018 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Щучин, ул. Пушкина, 26
К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка; *физическим лицом* – паспорт (документ, его заменяющий) и его копия; *юридическим лицом и ИП – резидентами Республики Беларусь* – заверенные копии учредительных документов; *юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов на участие в аукционе представителем организатору аукциона предъявляется документ, подтверждающий полномочия представителя, и документ, удостоверяющий его личность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Продавец имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным. В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Срок возмещения затрат на организацию и проведение аукциона – 3 рабочих дня
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Последний день приема заявлений – 4 декабря 2018 г. до 15.00
Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» http://grodnoino.by

Извещение о проведении 22 ноября 2018 года повторных торгов по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов
«весовая проходная» общей площадью 62,2 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 601/С-21229 (составные части и принадлежности: одноэтажное панельное здание весовой проходной с технологической асфальтобетонной площадкой а, пешеходной дорожкой а1); «административно-производственный корпус» общей площадью 346,6 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 601/С-21228 (составные части и принадлежности: одноэтажное бетонное здание административно-производственного корпуса с двумя пристройками Б1/к, В1/к); «здание мехмастерских» общей площадью 347,7 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 601/С-21226 (составные части и принадлежности: одноэтажное блочное здание мехмастерских с пристройкой Б1/к); «бытовой корпус» общей площадью 187,6 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 601/С-21227 (одноэтажное кирпичное здание бытового корпуса); «туалет кирпичный» общей площадью 4 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 601/С-21225 (одноэтажное здание кирпичного туалета); «водопроводная сеть» с инв. № в ЕГРНИ 601/С-21231 (составные части и принадлежности: водопроводная сеть В, артезианская скважина В1, водопровод В2); «электросеть» с инв. № 601/С-21234 (составные части и принадлежности: электросеть, состоящая из девяти участков сети 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, комплектной трансформаторной подстанции 1.10 с опорой линии электропередачи 1.10.1); «трансформатор силовой», инв. № 706-1
Сведения о земельном участке: площадь – 1,1412 га, кадастровый номер – 623200000028000002
Местонахождение – Республика Беларусь, Минская обл., Логойский р-н, район г. п. Плещеницы
Начальная цена – 119 600,00 бел. руб. без учета НДС
Сумма задатка – 11 960,00 бел. руб.

Продавец имущества: ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10.

Торги проводятся в соответствии со ст. ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», 220035, г. Минск, пр-т Машерова, 80, БИК BPSBBY2X, УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Победитель торгов (покупатель) обязуется в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукционных торгов возместить организатору торгов затраты за организацию и проведение аукциона. Информация о сумме затрат за организацию и проведение аукциона, подлежащих возмещению, доводится до сведения участников перед началом аукциона при заключительной регистрации.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежного документа о перечислении суммы затрат за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Торги проводятся 22 ноября 2018 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 09.11.2018 по 20.11.2018 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(017) 388-43-53; (029) 602-33-12 (ОАО «ДСТ № 5»).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ВНЕСЕНИИ ИЗМЕНЕНИЙ В ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «БРЕСТОБУВЬТОРГ», НАЗНАЧЕННОГО НА 14.11.2018 г. СЛЕДУЮЩЕГО СОДЕРЖАНИЯ

Предмет торгов	Начальная цена без НДС, руб.	Размер задатка, руб.
Лот № 1: – Изолированное помещение с инвентарным номером № 100/D-1111, общей площадью 719,0 кв. м (назначение – складское помещение; наименование – складское помещение), расположенное по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Янки Купалы, д. 88-5 (в том числе рампа, инв. № 839); – Охранно-пожарная сигнализация склада, инв. номер 730, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Я. Купалы, 88-5	160 120,84	3 120,00

Телефоны для справок: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, 8 (029) 626-72-52 Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

Ранее извещение о продаже имущества ОАО «Брестобувьторг» опубликовано в газете «Звязда» от 10.10.2018 г.

Предлагаем принять участие в открытом аукционе по продаже капитального строения (гаража) общей площадью 25,0 кв. м, 1987 года постройки, инв. № 644/С-425, расположенного в г. Солигорске, район рынка «Колхозный», в гаражно-строительном кооперативе «Рыночный», ряд 17, участок 24 на земельном участке площадью 0,0058 га

Конструктивные элементы: одноэтажное кирпичное строение, ж/бетонные перекрытия, рулонная кровля, бетонный пол, металлические ворота с калиткой, электроснабжение.

Начальная продажная цена имущества составляет 3603,06 белорусского рубля с учетом НДС.

Открытый аукцион состоится 5 декабря 2018 г. по адресу: ул. Козлова, 23А, каб. 103, г. Солигорск.

Заявки на участие в аукционе принимаются до 3 декабря 2018 года в филиале № 633 ОАО «АСБ Беларусбанк» по адресу: г. Солигорск, ул. Козлова, 23а, справки по телефону: 8-0174-269 512, 8029 3355726.

Открытый аукцион проводится путем пошагового увеличения цены. Шаг аукциона – 5 % от предыдущей названной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победитель аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона». УНП 600286255

ОАО «Барановичхлебопродукт» извещает о проведении открытого аукциона по продаже недвижимого имущества

Лот № 1: капитальное строение с инв. № 110/С-115618, адрес: Брестская обл., Барановичский р-н, Полонковский с/с, д. Ягодная, ул. Лесная, 77А, площадь 721,6 кв. м, целевое назначение – здание специализированное животноводства, наименование – здание телятника. Начальная цена продажи с НДС 20 % – 11 160,00 руб. Сумма задатка – 1 116,00 руб. Лот № 1 расположен на земельном участке с кадастровым номером 120488005601000019, площадью 2,0139 га, целевое назначение – для обслуживания здания телятника.

Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании земель на площади 2,0139 га (код – 13,2; код – 4,1).

Характеристики лота 1: год постройки – 1976; фундамент – бетон; наружн. стены – брус, столбы кирпичные; внутр. стены – брус; перегородки – доска, кирпичи; перекрытия – дерево; крыша – асбестоцементный волнистый лист; полы – бетон, плитка цементно-песчаная; окна – дерево; двери, ворота – дерево; отделка наружн. – нет, отделка внутр. – окрашено; вентиляция – естественная; электроснабж. – централиз. система; отопление, водоснабж., канализация – нет.

Аукцион по продаже лота 1 состоится 12.12.2018 в 14.00. Заявления на участие в аукционе принимаются не позднее 16.00 11.12.2018.

Продавец и организатор аукциона – открытое акционерное общество «Барановичский комбинат хлебопродуктов», Брестская обл., г. Барановичи, ул. 50 лет БССР, 21, тел./факс 8 (0163) 41-72-53. Место проведения аукциона: Брестская обл., г. Барановичи, ул. 50 лет БССР, 21, 2-й этаж, актовый зал.

Порядок оформления участия в аукционе и его проведения определяется Гражданским кодексом Республики Беларусь, Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже отдельных объектов, находящихся в собственности ОАО «Барановичхлебопродукт».

Задаток в размере 10 % от начальной стоимости соответствующего лота перечисляется организатору аукциона на р/с BY29AKBB30120120000011300000 в филиале 802 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Барановичи, BIC: AKBBBY21802, УНП 200166738, получатель платежа – ОАО «Барановичхлебопродукт». Срок внесения задатка – до подачи заявления на участие в аукционе. Шаг аукциона: 5 % от начальной цены предмета аукциона.

Заявление на участие в аукционе и необходимые документы, в том числе документы, подтверждающие оплату задатка, принимаются по адресу: г. Барановичи, ул. 50 лет БССР, 21, каб. 17 (юридический отдел) в рабочие дни с 08.00 до 16.30.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) обязан в течение 3 рабочих дней с даты проведения аукциона оплатить организатору аукциона сумму в счет возмещения фактических затрат на организацию и проведение аукциона. Информация о размере затрат доводится до сведения участников перед началом аукциона.

Договор купли-продажи с победителем аукциона (единственным участником аукциона) заключается в течение 30 календарных дней с даты проведения аукциона и подписания протокола о результатах аукциона. Условие оплаты – в течение 5 рабочих дней с момента подписания договора. По соглашению сторон возможно предоставление рассрочки оплаты.

Организатор аукциона имеет право отказаться от его проведения в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до наступления даты проведения аукциона.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Зоркі абяцаюць вам прыліў энергіі і жыццярадасны настрой. На гэтым фоне і дзелавыя пытанні будуць паспяхова вырашацца. У панядзелак будзьце гатовыя да таго, што вашы планы могуць парушыцца. У сераду не выключаны канфлікты з найбліжэйшым акружэннем, выкліканыя вашым жаданнем раздаваць указанні. У пятніцу варта адпачыць і расслабіцца ў кампаніі блізкіх сяброў. У выхадныя можна звяртацца па падтрымку, у тым ліку і фінансавую.

ЦЯЛЕЦ. Важна не адхіляцца ад намечанага і праверанага курса. Калі не будзеце ленавацца, то зможаце дасягнуць блізкучых вынікаў. Аўторак — неспрыяльны для прасоўвання па кар'ернай лесвіцы. У чацвер і пятніцу можаце давесці да завяршэння важны праект, аднак эмацыянальна выматаецеся. У суботу лепш не планаваць сур'ёзных спраў. Дапамажыце сваім блізкім у пытаннях, якія іх вельмі хвалююць, гэтым вы ўмацуеце свой аўтарытэт.

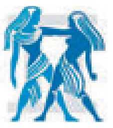

БЛІЗНЯТЫ. На гэтым тыдні давядзецца шмат і інтэнсіўна працаваць, але праекты будуць цікавыя, і вы амаль адразу ўбачыце, што ў вас усё атрымліваецца і вы рухаецеся ў правільным кірунку. Эмацыянальнае напружанне спадзе да серады. Другая палова тыдня акажацца спакайнейшай. Магчымы цікавыя сустрэчы і карысныя знаёмствы, любоўныя спатканні і прыемныя сяброўскія стасункі.

РАК. Уменне слухаць і чуць прынясе поспех. У панядзелак будзьце надзвычай уважлівыя, сачыце за кожным сказаным словам. Падчас працы з дакументамі праявіце засяроджанасць, гэта станоўча адаб'ецца на кар'еры. У чацвер пастарайцеся аб'ектыўна ацаніць свае сілы і адмовіцца ад перапрацовак. У пятніцу лепш не спрачацца з начальствам. Сваякі дапамогуць вырашыць многія вашы праблемы. У асабістым жыцці чакайце прыемных сюрпрызаў.

ЛЕЎ. Настройцеся на сур'ёзныя і рашучыя дзеянні, але ўлічыце, што безразважная рызыка можа загубіць усе вашы пачынанні на корані. Калі будзеце прасоўвацца ў правільным напрамку, то навакольныя будуць ва ўсім падтрымліваць і справы пойдуць як па масле. У сераду можаце атрымаць добрыя весткі, вам будзе шанцаваць на прыемныя і карысныя знаёмствы. Да канца тыдня знікнуць практычна ўсе праблемы. Аднак важна не расслабляцца.

ДЗЕВА. Спрыяльна завершацца сустрэчы і нарады, вы будзеце вызначацца красамоўствам. У выніку атрымаеце ўплывовенасць у заўтрашнім дні і неабходную дапамогу з боку сяброў і знаёмых. Аднак магчымы невялікія грашовыя страты. У пятніцу імпульсіўнасць і ўпартасць пагражаюць пасварыць з блізкімі людзьмі. У нядзелю вам могуць прад'явіць неабгрунтаваныя прэтэнзіі. Будзьце дыпламатычныя, і тады пазбегнеце наступстваў гэтага канфлікту.

ШАЛІ. Ваш асабісты поспех будзе залежаць ад ступені вашай бескарыслівасці ў адносінах з навакольнымі. Чым менш будзеце думаць пра сябе, тым больш атрымаеце. Не саромейцеся дэманстраваць свой інтэлект. Паспрабуйце не спазняцца на працу і на дзелавыя сустрэчы. У чацвер магчымы даволі стомныя далёкія паездкі. У пятніцу з'явіцца магчымасць высветліць важныя нюансы асабістых адносін.

СКАРПІЁН. На гэтым тыдні асабліва ўдачлівыя будуць тыя, хто праявіць упартасць у пошуку новых сфер для прымянення сваіх талентаў. Усё абавязкова атрымаецца, вы на правільным шляху, і жыццё пацверджвае гэта ўжо да канца тыдня. Хоць будзьце гатовыя абысціся без шкадаванняў, што ў вас занадта шмат спраў і мала вольнага часу. Затое атрымаецца вырашыць усе фінансавыя пытанні. Прафесійныя справы ідуць угару.

У выхадныя дні паспрабуйце стварыць дома максімальна гарманічную атмасферу.

СТРАЛЕЦ. Наступны тыдзень запатрабуе асцярожнасці ў думках і дзеяннях. Калі, вядома, вы не хочаце, каб вашы тайны адкрыліся для ўсеагульнага агляду, трымайце язык за зубамі. Адной з самых напружаных праблем тыдня могуць стаць узаемаадносіны са старымі сябрамі і жонкай ці мужам. У чацвер лепш пазбягаць людных месцаў і лішніх размоў.

КАЗЯРОГ. Многае будзе атрымлівацца, асабліва калі сумяшчаць прыемнае з карысным. Дзякуючы таварыскасці і дыпламатычнасці здолееце наладзіць патрэбныя сувязі ў дзелавой і асабістай сферах. Больш беражліва і ўважліва пастаўцеся да сям'і. У чацвер магчыма напружаная сітуацыя на працы, таму гэты дзень лепш прысвяціць завяршэнню дробных спраў і не пачынаць нічога новага. У выхадныя пастарайцеся выспацца і адпачыць.

ВАДАЛІЎ. Тыдзень абяцае поспех у справах кар'еры. Каб не прапусціць гэтыя прыемныя і доўгачаканыя хвіліны, нельга губляць час дарма, выявіце максімум працавітасці. Магчыма, давядзецца змяніць кола знаёмых. Серада ўдалая для паездак і падарожжаў. У чацвер магчымая сітуацыя, калі давядзецца абараняць свае інтарэсы. У суботу ёсць імавернасць нечаканых падзей, якія зменяць асабістае жыццё ў лепшы бок.

РЫБЫ. Гэта зорны час для людзей дзелавых, тых, хто не баіцца браць адказнасць на сябе. Менавіта цяпер вы можаце раскрыць свой творчы патэнцыял і ўмацаваць матэрыяльнае становішча. Магчымы некаторыя ўскладненні і перашкоды ў дасягненні мэты ў аўторак. У суботу ваша дапамога і падтрымка будуць неабходныя радні. Нядзелю прысвяціце свайму адпачынку, а не арганізацыі чагосьці.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.25	17.21	8.56
Віцебск —	8.19	17.06	8.47
Магілёў —	8.15	17.11	8.56
Гомель —	8.06	17.13	9.07
Гродна —	8.39	17.37	8.58
Брэст —	8.34	17.43	9.09

Месяц

Маладзік 7 лістапада.
Месяц у сузор'і Стральца.

Імяніны

Пр. *Аляксандры, Елізаветы, Капіталіны, Андрэя, Маркі, Несцера.*
К. *Аляксандра, Анатоля, Людвіка, Тодара, Урсына.*

Фота Андрэя САЗОНАВА.

ЗАЎТРА

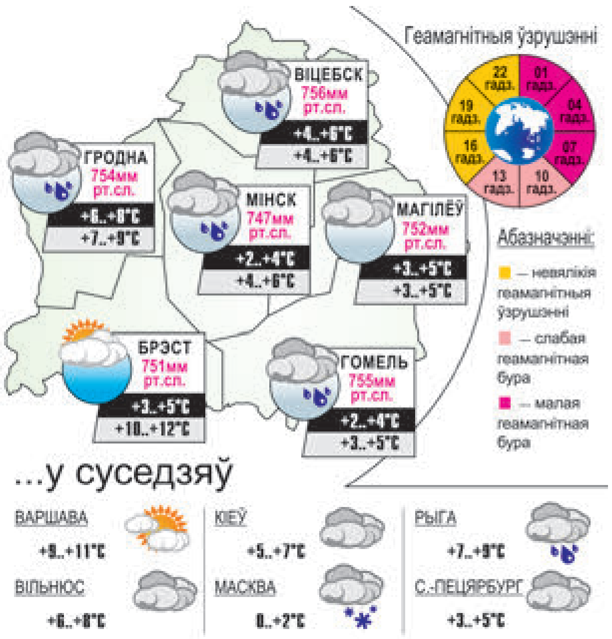

Даты **Падзеі** **Людзі**

9 ЛІСТАПАДА

У краіне

1902 год — нарадзіўся (в. Вешкі, цяпер у Докшыцкім раёне) Несцер Фёдаравіч Сакалоўскі, беларускі кампазітар, хормайстар, фалькларыст. З 1926 года акцёр і хормайстар БДТ-3. У 1937—1941 гадах адзін з арганізатараў і хормайстар Ансамбля беларускай народнай песні і танца Беларускай філармоніі, з 1944-га — ва Упраўленні па справах мастацтваў пры СНК БССР. Аўтар музыкі Дзяржаўнага гімна БССР (словы М. Клімковіча), хораў, песень на вершы Я. Купалы, Я. Коласа, П. Броўкі, А. Русака, інструментальных мініяцюр, вакальных сюіт на тэмы беларускіх народных песень, апрацовак беларускіх народных песень (больш за 500) і найгрышаў. Памёр у 1950 годзе.

1941 год — за 10 км ад Мінска для масавага знішчэння цывільнага насельніцтва і савецкіх ваеннапалонных, палітвязняў нямецкіх турмаў і лагераў, яўрэяў з Аўстрыі, Германіі, Польшчы, Чэхаславакіі нацыстамі быў арганізаваны Трасцянецкі лагер смерці. Па колькасці знішчаных ахвяр ён з'яўляўся самым буйным на тэрыторыі былога СССР і чацвёртым у Еўропе ў сістэме нацысцкіх лагераў смерці пасля Асвенцыма, Майданэка і Трэблінкі. Масавыя расстрэлы праводзіліся ва ўрочышчах Благаўшчына і Шашкоўка. З лістапада 1941-га да кастрычніка 1943 года тут было забіта каля 150 тысяч чалавек.

У свеце

Міжнародны дзень барацьбы з фашызмам і антысемітызмам. Адзначаецца па ініцыятыве ААН, ЮНЕСКА, Савета Еўропы і міжнародных еўрапейскіх арганізацый. У ноч з 9 на 10 лістапада 1938 года адначасова ў Германіі і Аўстрыі пачаліся масавыя яўрэйскія пагромы, арганізаваныя кіраўніцтвам нацысцкай партыі (Крыштальная ноч).

1818 год — нарадзіўся Іван Сяргеевіч Тургенеў (1818—1883), рускі пісьменнік, член-карэспандэнт Пецярбургскай АН. Значную частку жыцця правёў за мяжой. У 1870-я гады, жывучы ў Парыжы, зблізіўся з дзеячамі народніцкага руху, матэрыяльна дапамагаў народніцкаму часопісу «Вперед». Уваходзіў у гурток найбуйнейшых французскіх пісьменнікаў — Г. Флабера, Э. Заля, А. Дадэ, братоў Ганкур. У 1879 годзе Оксфардскі ўніверсітэт прысвоіў яму ступень доктара звычайнага права. Аўтар цыкла нарысаў «Запіскі паляўнічага», аповесці «Муму», раманаў «Рудзін», «Дваранское гняздо», «Напярэдадні», «Бацькі і дзеці» і іншых. Яго імем названы вуліцы ў гарадах Баранавічы, Барысаў, Брэст, Віцебск, Гомель.

1929 год — нарадзілася Аляксандра Мікалаеўна Пахмутава, савецкі і расійскі кампазітар, народная артыстка СССР, Герой Сацыялістычнай Працы. Вядомая як кампазітар-песеннік. Аўтар балета «Азоранасць», кантаты «Васіль Цёркін», уверцюр, канцэртаў для аркестра, музыкі да драматычных спектакляў, кінафільмаў, радыёпастановак і інш. Сярод вядомых песень на музыку Пахмутавай: «Геолагі», «Абдымаючы неба», «Пяшчота», «Мелодыя», «Белавежская пушча», «Беларусь». Двойчы лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР.

УСМІХНЕМСЯ

Раніцай трэба быць асабліва асцярожным. Адзін неасцярожны рух — і ты ўжо спіш.

— Вова, ты карміў ката, калі мяне не было?
— Так, з ім усё ў парадку!
— А рыбак?
— Э-э-э, гэта быў няпросты выбар...

Нявеста на вяселлі зразумела, што госці яе недалюбліваюць, калі кінуты букет прыляцеў ёй назад у спіну.

Фатограф — фатографу:
— У цябе на здымках няма ніводнага чалавека з заплюшчанымі вачыма. Як табе гэта ўдаецца?!
— Калі я наводжу на кліентаў фотаапарат, то раптам выкрыкваю: «Кожны здымак каштуе сто рублёў!»

З ліста ў газету:
«У мяне канфіскавалі самагонны апарат. Ці магу я атрымаць кампенсацыю ў сувязі са стратай карміцеля?»

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 4163.

Нумар падпісаны ў 19.30 8 лістапада 2018 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

9 лістапада 2018 г. № 45 (478)

Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

Увага!

Адкрыта асобная падпіска на пятнічны нумар газеты «Звязда» з дадаткам «Мясцовае самакіраванне» (выходзіць штотыднёва).

Для фізічных асоб – 633072
Для юрыдычных асоб – 63307

Аформіць падпіску можна на тэрмін ад аднаго месяца да паўгода.

ТЭМА ТЫДНЯ

Фота БелТА.

НОВЫЯ ПРАВІЛЫ ГУЛЬНІ

ДЛЯ СПАЖЫЎЦОЎ І ПРАДАЎЦОЎ

З 23 снежня ўступаюць у сілу змяненні ў законе «Аб абароне правоў спажыўцоў». Ці з'явіцца на этыкетках беларуская мова? У якіх выпадках прадавец зможа павялічыць тэрмін гарантыйнага рамонту? Ці будуць выдаваць рэшту з падарункавага сертыфіката? Мы паглядзелі, якія наваўвядзенні чакаюць спажыўцоў, а таксама даведаліся, з якімі праблемамі часцей сутыкаюцца пакупнікі і што рабіць, калі вытворца адмаўляецца прызнаваць дэфект тавару.

Цану прапішуць чытэльным шрыфтам

Якія ж змяненні ўвайшлі ў закон? Так, на таварах абавязкова змяшчаць інфармацыю аб краіне іх паходжання, калі яна не супадае з адрасам вытворцы, і аб класе энергаэфектыўнасці (напрыклад, у маркіроўцы халадзільнікаў, пральных і пасудамыечных машын).

Прадаўцы, якія рэалізуюць тавар дыстанцыйна праз рэкламу ці інтэрнэт, мусяць указваць цану шрыфтам, памер якога павінен быць не меншым за палову самага вялікага шрыфту, які ёсць у апісанні. Гэта дазволіць зрабіць інфармацыю чытэльнай, і спажывец радзей будзе памыляцца наконт кошту пакупкі.

— Значная колькасць зваротаў пры рабоце над праектам закона датычылася мовы інфармацыі. У гэтай сувязі ўлічана прапанова аб давядзенні звестак «на беларускай і (ці) рускай мовах», — каментуюць у Міністэрстве антыманапольнага рэгулявання і гандлю.

Замацавалі таксама права спажыўца на разлік у наяўнай і безнаяўнай форме. Пры гэтым прадаўцу забаронена ўстанаўліваць розныя цэны ў залежнасці ад формы аплаты.

стар. 4

ПАРТНЁР ТЭМЫ ТЫДНЯ:

СЁННЯ Ў НУМАРЫ

На ўзроўні нанатэхналогій

У Магілёве выпусцілі вопытны ўзор тэхвугляроду. стар. 2–3

Старое–новае імя

У Гомелі вуліцы вярнулі дарэвалюцыйную назву. стар. 3

«Іск адклікаем, просім прабачэння»

Якія формы можа набыць так званы спажывецкі экстрэмізм? стар. 13

Асцярожна: лекі з інтэрнэту

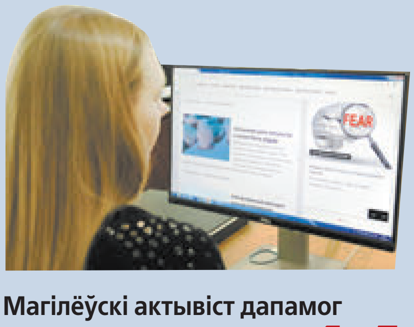

Магілёўскі актывіст дапамог выкрыць ашуканскую схему продажу «пустышак». стар. 14

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

Час рыхтавацца да наступнага форуму

Адбылася тэлефонная размова старшыні Савета Рэспублікі Міхаіла Мяснiковіча і старшыні Савета Федэрацыі Валянціны Мацвіенка, паведамляе афіцыйны сайт верхняй палаты беларускага парламента.

Па ініцыятыве старшыні Савета Федэрацыі Федэральнага сходу Расійскай Федэрацыі Валянціны Мацвіенка адбылася тэлефонная размова са старшынёй Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Міхаілам Мясніковічам па пытаннях рэалізацыі дамоўленасцяў, якія датычацца падрыхтоўкі да наступнага — VI Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі.

Падчас размовы былі абмеркаваны напрамкі ўдасканалення супрацоўніцтва дзвюх дзяржаў, а таксама некаторыя падыходы да арганізацыі будучага форуму, якія былі агучаны на папярэднім форуме, што прайшоў сёлета ў Магілёве.

Для больш дэталёвага разгляду названых пытанняў плануецца візіт кіраўнікоў і экспертаў шэрагу рэгіёнаў Расійскай Федэрацыі ў Беларусь.

Асацыяцыі мясцовых Саветаў — пільная ўвага

У Савеце Рэспублікі абмеркавалі пытанні дзейнасці асацыяцый мясцовых Саветаў дэпутатаў.

У аўторак, 6 лістапада, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Аляксандр Папкоў правёў нараду з удзелам дырэктара Нацыянальнага цэнтра заканадаўства і прававых даследаванняў Вадзіма Іпатава, першага намесніка міністра юстыцыі Сяргея Задзірана, намесніка міністра фінансаў Дзмітрыя Кійко, першага прарэктара Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь Валерыя Барадзені і іншых.

Падчас мерапрыемства абмяркоўваліся некаторыя аспекты стварэння асацыяцый мясцовых Саветаў дэпутатаў і Нацыянальнай асацыяцыі. Адзначана неабходнасць дадатковай прапрацоўкі механізмаў павышэння эфектыўнасці дзейнасці гэтых фарміраванняў па рашэнні праблемных пытанняў жыццезабеспячэння насельніцтва, ажыццяўлення імі міжнароднага супрацоўніцтва і іншых тэм.

Для глабальнага гандлю і нацыянальнай эканомікі

У пачатку тыдня старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Уладзімір Панцюхоў прыняў удзел у канферэнцыі ў рамках Кастрычніцкага эканамічнага форуму.

На канферэнцыі, якая праходзіла 5—6 лістапада, абмяркоўваліся наступствы гандлёвых канфліктаў паміж ЗША і іх асноўнымі гандлёвымі партнёрамі для глабальнага гандлю і эканомікі Рэспублікі Беларусь у прыватнасці, а таксама вынікі рэформаў, якія праводзяцца ў краіне.

У мерапрыемстве таксама ўдзельнічалі міністр гандлю і антыманапольнага рэгулявання Уладзімір Калтовіч, першы намеснік міністра замежных спраў Андрэй Еўдачэнка, кіраўнік прадстаўніцтва Еўрапейскага саюза ў Беларусі Андрэа Віктарын, пастаянны каардынатар ААН, пастаянны прадстаўнік ПРААН у Беларусі Іаана Казана-Вішнявецкі, саветнік Выканаўчага дырэктара МВФ Аляксандр Забароўскі і іншыя.

Некалькімі днямі раней член Прэзідыума Савета Рэспублікі Уладзімір Панцюхоў прыняў удзел у пашыраным пасяджэнні праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь, на якім разглядаліся пытанні «Аб выніках рэалізацыі грашова-крэдытнай палітыкі за студзень — верасень 2018 года» і «Аб ходзе рэалізацыі стратэгічнага праекта Нацыянальнага банка «Стварэнне сістэм маніторынгу і процідзеяння камп'ютарным нападам у крэдытна-фінансавай сферы».

НА ЎЗРОЎНІ

Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Міхаіл Мясніковіч наведаў у Магілёве інавацыйную вытворчасць — ЗТАА «Омск Карбон Магілёў», дзе яму прадэманстравалі доследны ўзор атрыманага тут тэхнічнага вугляроду.

Прадукты, якія афіцыйна кваліфікаваны ў Еўрасаюзе як нанапрадукт. Пакуль на прадпрыемстве вядуцца пусканаладачныя работы, але якасць першых 38 тон тэхнічнага вугляроду, якія атрыманы пры наладцы абсталявання, спецыялісты ацэньваюць вельмі высока.

— Мы можам смела заявіць, што прадпрыемства працуе, і мы гатовыя забяспечыць высокаканкурэнтнай прадукцыяй усе сучасныя вытворчасці, у тым ліку нашага галоўнага партнёра — «Белшыну», — адзначыў **старшыня савета дырэктараў ТАА «Омсктэхвугляррод» Валерый КАПЛУНАТ.**

Прадукцыя з'яўляецца экспартаарыентаванай і імпартазамяшчальнай, да 30 % плануецца пастаўляць на «Белшыну» ў Бабруйск. Дарэчы, патрэбы гэтага прадпрыемства ў тэхвугляродзе складаюць 60 тысяч тон у год. Магутнасці ж новага вытворцы разлічаны на выпуск 200 тысяч тон прадукцыі ў год. З наступнага года прадпрыемства ўжо пачне нарошчваць тэмпы і хутка зможа цалкам вырашыць імпартную залежнасць краіны ў тэхвугляродзе, без якога, як вядома, немагчыма вытворчасць шын, гумава-тэхнічных вырабаў, пластыкаў, палімераў, штучных валокнаў.

Тэхнічны ўзровень прадпрыемства ўражвае. Дастаткова пабываць у лабараторыі па кантролі якасці, якая працуе ў адпаведнасці з міжнароднымі патрабаваннямі. Высокая дакладнасць дасягаецца за кошт сучаснага высокатэхналагічнага абсталявання, вымярэнні вядуцца ў анлайн-рэжыме.

Спікер беларускага парламента падкрэсліў, што «Омск Карбон Магілёў» — суперінавацыйнае прадпрыемства, якое адкрывае новыя магчымасці для беларускай эканомікі:

— Гэта пяты тэхналагічны ўклад, хацелася б, каб такіх прадпрыемстваў было як мага болей. Мы можам казаць пра нанатэхналогіі на гэтым прадпрыемстве і атрымліваць адмысловыя дабаўкі для лакафарбавай прамысловасці, цэментнай прамысловасці, асфальтабетонаў непасрэдна як нанаструктуры. Дзяржаўная праграма, якая была прынятая па інавацыйным развіцці на 2016—2020 гады, магла быць больш амбіцыйнай. Ёсць думкі пра тое, як стымуляваць і матываваць вытворчасць. Тут патрэбны новыя падыходы, і адзін з іх — спецінвесткантракт, калі дзяржава разам з вытворцамі і навукай бярэ пэўныя рызыкі, мінімізуе іх для таго, каб вывесці цалкам новы тавар на рынак.

Пакуль на прадпрыемстве працуе каля 200 чалавек, але ў будучыні колькасць павялічыцца да 450 работнікаў. Начальнік службы кіравання персаналам Святлана Баброва працуе на прадпрыемстве з лютага. Яна кажа, што перад тым, як працаўладкавацца, яна прайшла сур'ёзны іспыт на адпаведнасць прафесіі. Зараз востра стаіць патрэба ў спецыялістах, якіх дэфіцыт у краіне: апаратчыкаў для атрымання тэхвугляроду, апаратчыкаў ушчыльнення тэхвугляроду. І прадпрыемства рыхтуе іх пакуль з дапамогай вучэбнага цэнтра ЖКГ.

Падчас знаёмства з новай вытворчасцю Міхаіл Мясніковіч таксама закрануў тэму падрыхтоўкі кадраў:

— Прадпрыемства высокатэхналагічнае, навукаёмістае, шмат у чым больш канкурэнтаздольнае, чым аналагічныя прадпрыемствы заходніх кампаній. Зараз ідзе падбор кадраў і трэба на базе Беларускага тэхналагічнага і магілёўскага Беларуска-Расійскага ўніверсітэтаў рыхтаваць сваіх інжынерна-тэхнічных спецыялістаў. Неабходна асвойваць новы напрамак развіцця прамысловасці Беларусі.

Старшыня Савета Рэспублікі наведаў у Магілёве яшчэ адно арыентаванае на інавацыі прадпрыемства — ААТ «Магілёўхімвалакно». Ён лічыць, што ў айчыннай хімічнай галіны добрая перспектыва:

— Тыя вырабы, якія рабіліся калісьці, ужо неканкурэнтаздольныя. Калі не займацца сур'ёзна хімічнымі валокнамі, мы можам страціць гэтую галіну. Мы пакуль ствараем толькі адно звяно ў складаным ланцужку хімічнага сінтэзу. Тое, што робіцца на «Магілёўхімвалакне», цудоўна. Гэта высокаканкурэнтная вытворчасць, якая будзе забяспечваць і Светлагорск, і сябе новай прадукцыяй і, безумоўна, пастаўляць яе на экспарт. Але гэтага недастаткова. Павінен быць нацыянальны праект, які дазволіць ствараць шматлікія тавары хімічнага сінтэзу ў Беларусі. Для эканомікі краіны закупляецца палімераў у сярэднім на два мільярды долараў,

Супрацоўніцтва

Пра ўзаемадзеянне Беларусі і Японіі ішла размова падчас наведвання

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы разам з сенатарам паслом Японіі ў Рэспубліцы Беларусь Такунага Хіракі ацэньваў патэнцыял кампаніі, каб пазнаёміць японскіх бізнесменаў з беларускай прадукцыяй інавацыйнага тыпу.

Адзначым, што раней Сяргей Рахманаў займаў пасаду Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Беларусі ў Японіі, таму добра знаёмы з патэнцыялам гэтай краіны.

Кампанія «АДАНІ» створана ў 1991 годзе. Асновай прадпрыемства паслужыла навукова-даследчая лабараторыя прафесара Уладзіміра Лінева ў Белдзяржуніверсітэце. Адной з задач на той час было захаванне навукова-тэхнічнага патэнцыялу лабараторыі ва ўмовах распаду Савецкага Саюза. Разам з тым даследчык развіваў і ўласныя напрацоўкі. На сённяшні дзень кампанія працуе ў галіне медыцынскай тэхнікі, прыборабудавання, бяспекі і неразбуральнага кантролю.

«Мы пачыналі фактычна з двух відаў прадукцыі. Яна стала актуальнай і для Японіі пасля Фукусімы. Мы распрацавалі прыбор, які вымяраў утрыманне радыенуклідаў у прадуктах харчавання, аб'ектах навакольнага асяроддзя пасля аварыі на Чарнобыльскай АЭС. І на працягу некалькіх гадоў кампанія зрабіла каля пяці тысяч адзінак такога абсталявання для Беларусі, Расіі і Украіны», — расказаў **генеральны дырэктар «АДАНІ» Уладзімір ЛІНЕЎ.**

Як падкрэсліў кіраўнік прадпрыемства: на сённяшні дзень кампанія мае тры класы абсталявання: серыйнае — тое, якое было створана раней, для індывідуальнага карыстання і абсалютна новае, інавацыйнае. Ён таксама заўважыў: пры сустрэчы з замежнымі партнёрамі важна паказваць, што ў кампаніі ёсць сур'ёзныя дасягненні ў галіне высокіх тэхналогій.

«Сусветная супольнасць ідэнтыфікавала час, у якім мы сёння жывём, як стагоддзе інавацый. Гэта азначае, што сёння рынак і кампанія

НАНАТЭХНАЛОГІЙ

але тыя даследаванні, якія зрабілі нашыя вучоныя, сведчаць пра магчымасці стварэння тут сур'ёзнага імпартазамяшчэння, прыкладна працэнтаў на пяцьдзясят. Патрэбны вялікія інвестыцыі, але шмат якія дзяржавы стымулююць развіццё хіміі, каб быць самадастатковымі. І калі ўжо нешта будаваць, то не даганяючую вытворчасць, а працаваць на апярэджанне. Пры гэтым павінен быць вельмі магутны сінтэз навукі і вытворчасці. У гэтую галіну трэба актыўна ўцягваць замежных інвестараў, няхай лепей яны будуць нашымі партнёрамі, а не канкурэнтамі. У выніку мы будзем мець доступ да новых тэхналогій, рынкаў, інфармацыі.

Дарэчы, у Дзяржаўную праграму інавацыйнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2016—2020 гады ўключана 111 інавацыйных праектаў, з іх 40 заснаваныя на тэхналогіях пятага-шостага тэхналагічных укладаў. З пачатку рэалізацыі дзяржпраграмы ў краіне ўведзены ў эксплуатацыю вытворчасці па 33 праектах. Так на УП «АДАНІ» сфарміраваны інавацыйна-прамысловы комплекс высокіх тэхналогій у галіне складанай медыцынскай тэхнікі, сістэм гарантавання бяспекі, абсталявання неразбуральнага кантролю і аналітычнага прыборабудавання.

На базе ААТ «Інтэграл» — кіруючая кампанія холдынга «Інтэграл» арганізаваны новыя вытворчасці эпітаксіяльных структур і факальных плоскасцяў на аснове фотаадчувальных прыбораў з зарадавай сувяззю з часовай затрымкай іназапашваннем зараду, якія ўжываюцца айчыннымі распрацоўшчыкамі і вытворцамі ў перспектыўных спадарожнікавых сістэмах дляназірання і дыстанцыйнага зандзіравання Зямлі. Інстытут мікрабіялогіі НАН Беларусі арганізаваў доследна-прамысловую вытворчасць ферментаў для сінтэзу лекавых субстанцый і атрымання найноўшых дыягностыкумаў. А ў Інстытуце хіміі новых матэрыялаў НАН Беларусі — доследную вытворчасць кампазіцыйных матэрыялаў на базе айчынных тэрмапластаў для экструзійнага 3D-друку.

Усяго 372 прадпрыемствы прамысловасці Беларусі выкарыстоўвалі летась у арганізацыі вытворчасцяў розныя тыпы інавацый.

У межах рабочай паездкі ў Магілёў Міхаіл Мясніковіч таксама ўручыў памятныя знакі работнікам і арганізацыям, якія зрабілі значны ўнёсак у падрыхтоўку і правядзенне на высокім арганізацыйным узроўні V Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

як драйвер

членам Савета Рэспублікі Сяргеем РАХМАНАВЫМ завода «АДАНІ»

сфакусаваныя на стварэнне нечага новага», — паведаміў кіраўнік прадпрыемства.

Кожны год 8,5 працэнта ад абароту кампаніі інвестуецца ў распрацоўкі. Каля 460 беларускіх клінік карыстаюцца рэнтгена-дыягнастычным абсталяваннем прадпрыемства, і гэта, як запэўніваюць тут, яшчэ не мяжа.

«Нядаўна па замове Міністэрства аховы здароўя мы сталі вырабляць тамографы. Гэта абсталяванне разлічана на паліклінікі, бальніцы, прыёмныя аддзяленні, — падзяліўся Уладзімір Лінеў, — акрамя таго, каля трох мільёнаў чалавек штогод праходзяць абследаванне на нашым абсталяванні».

Свае надзеі на развіццё вытворчасці, у тым ліку міжнароднага супрацоўніцтва, выказаў і Сяргей Рахманаў.

«Хацелася б, каб у нас была кааперацыя з передавымі краінамі ў гэтай галіне. І Японія ў гэтым сэнсе з'яўляецца фінансавым і тэхналагічным донарам. Звычайна яна разглядае партнёраў з двух пунктаў гледжання: магчымасці рынку збыту тавараў і як крыніцу сыравіны. Беларусь жа прапаноўвае трэці варыянт: каб узаемадзеянне было ў сферы інавацый для выхаду на рынкі трэціх краін. Можа быць, мы ўбачым новыя тэхналогіі ў галіне навуковых даследаванняў. Менавіта таму супрацоўніцтва з Японіяй для нас такое істотнае», — адзначыў сенатар.

Пасля невялікай экскурсіі па прадпрыемстве пасол Японіі Такунага Хірокі выказаў намер запрасіць у Беларусь японскіх бізнесменаў.

«Я ўпэўнены, што мы павінны больш ведаць аб тэхналогіях вашай краіны. Паміж намі ёсць вялікі патэнцыял, і трэба выкарыстаць яго для больш шырокага супрацоўніцтва, у тым ліку для развіцця тэхналогій, навукі і бізнесу», — падкрэсліў дыпламат.

Ганна ЮНЧЫЦ.
Фота Таццяны ТКАЧОВАЙ.

РАЗГЛЕДЖАНА НА СЕСІІ

Справы мінулага і сучаснасці

Вуліцы ў Гомелі вярнулі дарэвалюцыйнае імя...

Гомельскі гарадскі Савет дэпутатаў прыняў рашэнне пра змену назвы вуліцы Дзям'яна Беднага на Мікольскую. Пакуль што шыльды зменены толькі на браме пры ўваходзе ў манастыр. На дамах насупраць яшчэ значыцца «вуліца Д. Беднага».

Дарэчы, Свята-Нікольскі храм у гэтым месцы знаходзіцца больш, чым стагоддзе. Цяпер тут яшчэ і мужчынскі манастыр. Яго насельнікі нагадваюць, што імя рэвалюцыйнага паэта вуліца атрымала ў другой палове 1920-х гадоў. Мікольскай тады далі імя Дзям'яна Беднага — менавіта таму, што паэт актыўна выступаў супраць рэлігіі.

Між тым храм быў пабудаваны ў пачатку XX стагоддзя недалёка ад вакзала Палескай чыгункі. Сцвярджаюць, што благаславіў пабудову Нікольскага храма, а таксама ахвяраваў на гэтыя мэты сродкі святы Іаан Кранштацкі. Царкву будавалі з 1901 да 1904 года па праекце вядомага архітэктара Станіслава Шабунеўскага. Мікольская вуліца пачала забудоўвацца, пачынаючы ад аднайменнай царквы. Чыгуначнікі ў той час актыўна засялялі Залінейны раён. Гэтую частку горада ў народзе ведаюць пад такой назвай і сёння.

Нікольскай царкве ў Гомелі пашанцавала: яе не знеслі, як многія іншыя. Аднак у 1929 годзе храм закрылі, званіцу і купал разбурылі, а ў будынку арганізавалі склады і майстэрні. Падчас Вялікай Айчыннай вайны ён аднавіў работу і доўгі час заставаўся адзіным у абласным цэнтры, дзе ішлі набажэнствы.

> Імя рэвалюцыйнага паэта вуліца атрымала ў другой палове 1920-х гадоў. Мікольскай тады далі імя Дзям'яна Беднага — менавіта таму, што паэт актыўна выступаў супраць рэлігіі.

Дарэчы, калі абмяркоўвалася прапанова аб вяртанні гістарычнай назвы, улічваліся і меркаванні супраць. Яны былі звязаны з тэхнічнымі пытаннямі. Жыхароў супакоілі: змены ў дакументы трэба будзе ўносіць па неабходнасці іх планавай замены, а шыльды на будынках паступова заменяць камунальныя службы.

...і перадалі будынак для крызіснага цэнтра

Тое ж рашэнне Гомельскага гарадскога Савета дэпутатаў прадугледжвае бязвыплатную перадачу будынка на вуліцы Свярдлова, 21 Гомельскай абласной арганізацыі Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа. Цяпер у доме будзе знаходзіцца крызісны цэнтр для людзей, якія апынуліся ў цяжкай жыццёвай сітуацыі. Размова ідзе пра сацыяльную адаптацыю былых асуджаных і асоб без вызначанага месца жыхарства.

Аднапавярховы дом плошчай 99,5 квадратнага метра Чырвоны Крыж арандуе з 1997 года. Улічваючы бездакорную рэпутацыю арандатара, улады вырашылі перадаць будынак ва ўласнасць пры ўмове размяшчэння ў ім крызіснага цэнтра. Для Гомеля гэта прэцэдэнт, бо раней вывядзенне нерухомасці са складу гарадской маёмасці праходзіла толькі праз аўкцыёны.

На перапланіроўку будынка пад патрэбы цэнтра адвялі не больш за год. Выкарыстоўваць яго па іншым прызначэнні забаронена пад пагрозай адчужэння. Курыраваць рэалізацыю праекта будзе УУС Гомельскага аблвыканкама.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

А ПАСЛЯ ПРЭЗЕНТАЦЫЙ...

У Віцебскай вобласці за дзевяць месяцаў бягучага года ў аблвыканкаме, гарраймвыканкамах разгледжана 2252 звароты грамадзян па пытаннях абароны правоў спажыўцоў. Сярод іх 157 — у сферы гандлю і грамадскага харчавання, 54 — бытавога абслугоўвання. Для параўнання летась за гэты ж час было 1611 зваротаў (адпаведна — 256 і 73).

Як паведамілі карэспандэнту «МС» у Галоўным упраўленні гандлю і паслуг Віцебскага аблвыканкама, па выніках разгляду вынесена 10 прадпісанняў аб ліквідацыі парушэнняў заканадаўства, складзена 22 пратаколы аб адміністрацыйных правапарушэннях.

Акрамя таго, у дасудовым парадку кампенсавана матэрыяльнай шкоды амаль на 5,8 тысячы рублёў.

Апошнім часам у Прыдзвінні пачасціліся выпадкі набыцця грамадзянамі на розных прэзентацыях дарагіх тавараў: ад посуду да коўдраў. Людзі пад уражаннем прадэманстраваных спажывецкіх уласцівасцяў, не задумваючыся, заключаюць дагаворы, каб набыць тавары з растэрміноўкай на буйныя сумы. Пасля нярэдка звяртаюцца па дапамогу ў скасаванні дагавора.

Дарэчы, законам «Аб абароне правоў спажыўцоў» і Грамадзянскім кодэксам вызначана, што тавары належнай якасці магчыма вярнуць на працягу 14 дзён. Вяртанне ажыццяўляецца ў месцы пакупкі ці іншым, устаноўленым прадаўцом. І тут ёсць «падвох»: дагавор на набыццё могуць заключыць на прэзентацыі ў Віцебску, а вяртанне прадугледжана па месцы знаходжання фірмы. Напрыклад, у Брэсце ці Гродзенскай вобласці. У такім выпадку пакупніку прыйдзецца за свой кошт прывезці тавар на адрас знаходжання фірмы.

Нямала прыкладаў і навязвання фірмамі паслуг па рамонце і прафілактыцы вокнаў, электраабсталявання, дыягностыцы камп'ютарнай тэхнікі і гэтак далей.

Начальнік аддзела арганізацыі гандлю і бытавых паслуг галоўнага ўпраўлення гандлю і паслуг Віцебскага аблвыканкама Наталля ЕЛІСЕЕВА параіла спажыўцам наступнае. Нягледзячы на настойлівасць супрацоўнікаў фірмаў, неабходна папярэдне ўважліва азнаёміцца з дагаворам. Там павінны ўказаць аб'ём работ, кошт матэрыялаў, дэталяў і камплектуючых. Усё трэба ўважліва пачытаць і толькі пасля гэтага падпісваць.

Упаўнаважанымі па абароне правоў спажыўцоў канстатуецца, што асабліва гэта датычыцца найбольш уразлівай катэгорыі насельніцтва — людзей сталага ўзросту. Бо пасля таго, як паслуга ўжо аказана, позна задумвацца аб яе цане і ўмовах.

Патрабаванні па вяртанні грошай за аказаную паслугу абгрунтавана могуць быць прад'яўленыя спажыўцамі толькі ў тых выпадках, калі яна аказана няякасна, не ў поўным аб'ёме або не ва ўстаноўленыя тэрміны.

Іншыя пытанні, звязаныя з аднабаковым скасаваннем дамовы і вяртаннем грашовых сродкаў, вырашаюцца толькі ў судзе.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

НОВЫЯ ПРАВІЛЫ ГУЛЬНІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й «МС».)

Пры звароце пакупніку грошай у яго не павінны будуць патрабаваць пашпарт ці іншы дакумент, які сведчыць асобу. Спажывец зможа таксама адмовіцца ад дагавора аб выкананні работы (паслугі), але ў такім выпадку яму давядзецца аплаціць выканаўцу фактычна панесеныя расходы.

Улічваліся ў законе і прапановы бізнес-супольнасці. У прыватнасці, вярнуць ці замяніць тэхнічна складаныя і дарагія тавары пасля таго, як прайшло 30 дзён пасля пакупкі, можна будзе толькі ў двух выпадках: калі выявіўся істотны недахоп ці калі прадавец парушыў тэрміны бясплатнага рамонту.

Дазваляецца таксама з пісьмовай згоды спажыўца павялічваць тэрмін гарантыйнага рамонту з 14 да 30 дзён. «Папраўка абумоўлена выпадкамі аб'ектыўнай неабходнасці, напрыклад у сувязі з дазаказам камплектуючых, запасных частак, патрабаваннямі аб правядзенні рамонту на абсталяванні вытворцы ці яго ўпаўнаважаных асоб, якія знаходзяцца далёка», — тлумачаць у міністэрстве.

Рамонтныя арганізацыі абавяжуць правяраць якасць дастаўленага ім прадаўцамі тавару ў трохдзённы тэрмін. Калі спажывец не забірае тавар пасля двух месяцаў з моманту экспертызы ці бясплатнага рамонту без уважлівай прычыны, з яго маюць права спагнаць выдаткі за захаванне рэчы. А вяртаць якасны тавар трэба будзе ва ўпакоўцы, у якой яго прадалі.

Сертыфікат можна будзе вярнуць

Некаторыя моманты дагэтуль абмяркоўваюцца. Напрыклад, правілы дзеяння падарункавых сертыфікатаў — сёння яны выклікаюць шмат спрэчак. У праекце пастановы Савета Міністраў «Аб некаторых мерах па абароне правоў спажыўцоў» прадугледжваецца, што сертыфікат можна будзе вярнуць на працягу 14 дзён з моманту яго пакупкі. Калі за яго разлічваліся ў безнаяўнай форме, то спажыўцу, які прад'явіць падарункавы дакумент, вернуць грошы на яго рахунак.

Прадавец не будзе мець права ўстанаўліваць умовы рэалізацыі тавараў ці аказання паслуг, якія абмяжоўваюць тэрмін дзеяння сертыфіката, а таксама патрабаваць ад спажыўца нейкіх дадатковых дзеянняў для атрымання падарунка. Пры продажы такога дакумента абавязаны будуць выдаваць чэк.

Ніякіх даплат за паслугі і тавары, прапісаныя ў сертыфікаце, з вас патрабаваць не змогуць. А калі кошт гэтых паслуг і тавараў на момант атрымання спажыўцом знізіўся, яму павінны будуць даць рэшту. Тое ж самае і з сертыфікатамі на пэўную суму: можна будзе патрабаваць рэшту, калі не патраціў гэту суму цалкам.

Прадаўцу дазволяць працягваць тэрмін дзеяння падарункавага дакумента.

Пераглядаецца таксама пералік непрадуктовых тавараў належнай

> Пашыраецца спіс тэхнічна складаных тавараў бытавога прызначэння, якія нельга вярнуць, калі яны не маюць дэфектаў. У расійскім законе ёсць «перыяд ахалоджвання»: калі спажывец набыў халадзільнік ці пліту, ён пяць-сем дзён прызвычайваецца да рэчы, глядзіць, ці падыходзіць гэта яму ці не. На жаль, такая норма ў беларускім законе не прынята. Яна не прайшла з-за ціску бізнесу.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

якасці, якія не падлягаюць абмену і звароту ў 14-дзённы тэрмін. Яго прапануюць пашырыць: уключыць туды ветэрынарныя сродкі, тавары для прафілактыкі і лячэння захворванняў у хатніх умовах (медыцынскія прылады і інструменты, кантактныя лінзы, прадметы па доглядзе за дзецьмі), вадкасць для электронных парагенератараў.

— Заклапочанасць выклікае, што пашыраецца спіс тэхнічна складаных тавараў бытавога прызначэння, якія нельга вярнуць, калі яны не маюць дэфектаў, — дзеліцца **старшыня Беларускага таварыства абароны спажыўцоў Ганна СУША.** — У расійскім законе ёсць «перыяд ахалоджвання»: калі спажывец набыў халадзільнік ці пліту, ён пяць-сем дзён прызвычайваецца да рэчы, глядзіць, ці падыходзіць гэта яму ці не. На жаль, такая норма ў беларускім законе не прынята. Яна не прайшла з-за ціску бізнесу.

На думку Ганны Сушы, варта было б яшчэ дапрацаваць артыкул 12 Закона «Аб абароне правоў спажыўцоў». А менавіта пункт пра тавары, якія наносяць шкоду маёмасці, здароўю і навакольнаму асяроддзю. Закон прадпісвае, што вытворца павінен зняць такую прадукцыю з рэалізацыі і адклікаць ад спажыўца, але сам механізм, як гэта будзе адбывацца, пакуль не вызначаны. З-за гэтага і ўзнікнуць праблемы.

— Падчас нашага грамадскага нагляду мы ўбачылі, што тавары з рэестра небяспечнай прадукцыі працягваюць рэалізоўвацца ў гандлёвай сетцы, — адзначае старшыня таварыства.

Навязлівы сервіс і сумнеўныя вытворцы

Самай частай праблемай, з якой сутыкаюцца спажыўцы, застаецца навязванне тавараў і паслуг — запрашэнні праз званкі на прэзентацыю посуду, пасцельнай бялізны.

— Там мастацтва прадаваць наладжана вельмі добра, і людзі, не задумваючыся, заключаюць дагаворы растэрміноўкі і набываюць рэчы. І толькі потым пачынаюць разумець, што зрабілі. Асабліва ў такія сітуацыі трапляюць пенсіянеры і інваліды — ААН вылучае іх як групу ўразлівых спажыўцоў, — дзеліцца Ганна Суша.

Яна расказвае, што цяпер, акрамя фільтраў і новых акон, дакучліва прапануюць абслугоўванне камп'ютараў. Абыходзяць кватэры і ўгаворваюць хатніх гаспадынь пагаджацца на гэту паслугу, якая каштуе 600 рублёў.

Як змагацца з такім сэрвісам? Варыянт адзін — спажывец павінен навучыцца казаць «не».

Бо тыя ж мыйныя пыласосы, набытыя на прэзентацыі ў растэрміноўку, не ўдасца вярнуць прадаўцу, таму што гэта тэхнічна складаны тавар.

У выпадку калі прадукцыя бракаваная, а ў краме адмаўляюцца гэта прызнаваць, праводзіцца экспертыза. Па законе яе мусіць аплачваць прадавец. Але на практыцы адбываецца інакш. Калі пакупнік зацікаўлены ў экспертызе, ён робіць яе за свой кошт, і калі выяўляецца вытворчы дэфект, то прадавец кампенсуе кошт тавару і іншыя выдаткі (у тым ліку транспартныя).

Праводзяць экспертызу тэхнолагі і таваразнаўцы. Пры ацэнцы таго ж абутку яны могуць дакладна сказаць, парваўся ён з-за няякаснага матэрыялу ці з-за асаблівасцяў ступні і няправільна падабранага памеру. Працэдура гэта каштуе ад 118 рублёў. Але на яе прыносяць і танныя тавары.

— Звяртаюцца, як правіла, тыя пакупнікі, каго вельмі пакрыўдзілі. У нас была жанчына, якой прадавец сказала: «Вы ў гэтым паліто спалі, таму яно і мае такі выгляд». Часта звяртаюцца па мэблі, устаноўцы дзвярэй, абутку, адзенні, — пералічвае **эксперт Беларускага таварыства абароны спажыўцоў Наталля КУПРЭВІЧ.**

Людзі сталі больш ведаць пра свае правы, мяркуе Ганна Суша. Яшчэ ў 2000 годзе таварыства распрацавала вучэбны дапаможнік «Асновы спажывецкіх ведаў» — такі прадмет у выглядзе факультатыву выкладаецца ў школах. Але не ўсе адносіны куплі-продажу падпадаюць пад закон «Аб абароне правоў спажыўцоў». Напрыклад, калі вы набылі рэч на інтэрнэт-пляцоўцы ў фізічнай асобы, то тут гэты дакумент не працуе.

— Вельмі асцярожна трэба ставіцца да пакупак. Варта паглядзець спачатку, як даўно вытворца прысутнічае на рынку. Бо бывае так: прадпрымальнік атрымаў пасведчанне аб рэгістрацыі, прывёз тавар, распрадаў і прыпыніў сваю дзейнасць. Тады прад'явіць прэтэнзію па якасці няма каму, — перасцерагае старшыня таварыства. — Перш чым дастаўваць кашалёк, палічыце хоць бы да пяці і падумайце: а ці патрэбны вам гэты тавар?

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.

❍ Толькі лічбы

Летась упаўнаважаныя па абароне правоў спажыўцоў пры раённых адміністрацыях Мінска разгледзелі 3880 пісьмовых зваротаў. З іх 1120 прыпадала на гандаль (а 37 працэнтаў ад гэтай колькасці — на інтэрнэт-гандаль). Плюс былі дадзены кансультацыі па больш чым 12 тысячам зваротаў. Часцей за ўсё (у 50 працэнтах выпадкаў) у пакупнікоў узнікалі пытанні па рэалізацыі няякасных тавараў. 40 працэнтаў зваротаў датычыліся дрэнна аказаных паслуг. У выніку спажыўцам кампенсавалі матэрыяльную шкоду на суму 22 тысячы рублёў.

Некаторыя спрэчкі вырашаліся праз суд — так, летась было пададзена 65 іскаў. Пасля разгляду спраў грамадзянам вярнулі грошы за няякасныя тавары і паслугі ў памеры 81 тысячы рублёў. Таксама з адказчыкаў спагналі штрафы ў мясцовы бюджэт — усяго 68 тысяч рублёў.

ШАШКІ («Звязда») Выпуск № 75

У пачатку кастрычніка ў пасёлку Харынец-Здруй (Польшча) праходзіў маладзёжны камандны чэмпіянат свету па шашках-100.

Вызначыліся беларускія зборныя. Дзяўчаты (Яна Якубовіч, Яна Лазовік, Вікторыя Нікалаева) занялі другое месца. Юнакі (Міхаіл Семянюк, Іван Трубнікаў, Георгій Выдзерка) заваявалі бронзавыя медалі. Лідар каманды Міхаіл Семянюк паказаў абсалютна найлепшы вынік сярод усіх удзельнікаў.

У першыя выхадныя кастрычніка ў Стоўбцах прайшоў рэспубліканскі турнір па шашках-64 «Дружба». Пераможцам выйшаў майстар спорту з Маладзечна Аляксандр Барташ, другім фінішаваў майстар Вячаслаў Палянскі (Мінск), на трэцім месцы кандыдат у майстры Аляксандр Аніська (Слонім). У жаночым заліку першае месца ў майстра Марыны Навіцкай (Мар'іна Горка).

Для самастойнага рашэння прапануюцца камбінацыі, складзеныя украінскім шашачным кампазітарам У. Кручковым (г. Кагарлык, Кіеўская вобласць).

№ 75

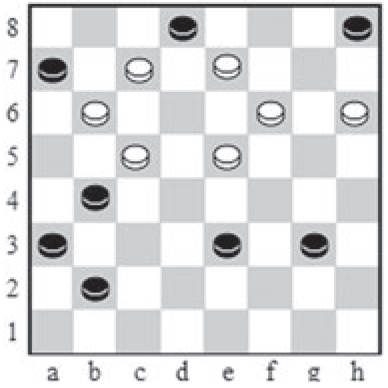

Белыя простыя шашкі: b6, c5, c7, e5, e7, f6, h6 (7)
Чорныя простыя шашкі: a3, a7, b2, b4, d8, e3, g3, h8 (8)

№ 76

Белыя простыя шашкі: 23, 24, 28, 30, 32, 38, 41 (7)
Чорныя простыя шашкі: 8, 10, 11, 17, 21, 35, 39, 44 (8)

№ 77

Белыя простыя шашкі: 17, 19, 21, 22, 27, 28, 29, 34, 39 (9)
Чорныя простыя шашкі: 8, 13, 18, 26, 40, 41, 42, 45 (8)

Ва ўсіх пазіцыях белыя пачынаюць і выйграюць.

Прозвішчы чытачоў, якія дашлюць правільныя адказы, будуць апублікаваныя.

Праверце свае рашэнні: Выпуск № 74 ад 26.10.2018.

№ 71 1... 2430 2. 3423 2228 3. 3313 0846+

№ 72 f8, g3, g5, b4!, d8, g1+

№ 73 e5, c3, g3, a7+

З лістоў чытачоў: «Прыгожыя, вытанчаныя камбінацыі», — піша У. Панько. «Дзякуй за рубрыку «Шашкі», — выказвае падзяку У. Статкевіч. Дакладныя адказы даслалі В. Дударэвіч (в. Новая Мыш Баранавіцкага раёна), Ф. Карпей (Мядзел), У. Статкевіч (п. Зялёны Бор Івацэвіцкага раёна), У. Панько (Камянец), І. Ананіч (Гродна), А. Шурпін (Івянец), В. Ваўчкоў (Маладзечна), П. і В. Шульгі, А. Ліцьвінаў (усе — Мінск), В. Таўкачоў (Клімавіцкі раён), У. Бандарык (Мінскі раён).

Пішыце на адрас: газета «Звязда», вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, 220013, г. Мінск, e-mail: info@zviazda.by, або vorush@yandex.ru

Віталь ВАРУШЫЛА, майстар спорту.

Космас пад купалам

На «Мінск-Арэне» пачаўся мантаж сцэны міжнароднага дзіцячага конкурсу песні «Еўрабачанне-2018».

Тэхнічная каманда Белтэлерадыёкампаніі ўстанаўлівае дэкарацыі, светлавое і гукавое абсталяванне для маштабнага шоу, фінал якога пройдзе 25 лістапада. Паводле задумы арганізатараў, дзіцячае «Еўрабачанне» будзе мець дзве сцэны: вялікую і малую, звязаныя паміж сабой мостам, а доўгія подыумы цераз танцпляцоўку будуць праходзіць у глядзельную залу. Прэс-цэнтр, індывідуальныя грымёркі ўдзельнікаў і агульны хол прафесіяналы стылізуюць пад зорнае неба (нагадаем, сёлета міжнародны творчы форум пройдзе пад дэвізам Light Up! — «Запальвай!»), купал арэны аформяць шмат'яруснымі святлодыёднымі жырандолямі, а грынрум будзе нібыта «лунаць» у гэтым небе.

Бліжэй да конкурсу — а за тыдзень да фіналу ў нашу краіну прыедуць 19 дэлегацый з іншых краін-удзельніц — у спартыўна-забаўляльным комплексе вырасце цэлы горад, або, як гавораць у дырэкцыі шоу, «сонечная сістэма дзіцячага «Еўрабачання».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Тэлесеткі

НІЧОГА ЛІШНЯГА

Гэты праект тэлеканал АНТ ананасаваў больш як паўгода таму, але толькі ў лістападзе ён даспеў да эфіру. Ужо на гэтым тыдні кіраўнік канала Марат Маркаў прадставіў прэм'еру — аўтарскую праграму ў фармаце вялікіх інтэрв'ю: топ-персоны ў розных сферах, у тым ліку ключавыя фігуры беларускай і замежнай палітыкі, злабадзённыя тэмы, незвычайныя дэкарацыі і ўласная адказнасць за якасць і праўдзівасць той інфармацыі, якую атрымаюць гледачы.

«Калі людзі будуць гаварыць толькі тое, што сапраўды ведаюць, на зямлі стане надзіва ціха. Гэты пасыл і стаў ідэалагічным базісам майго новага праекта «Маркаў. Нічога асабістага», — сцісла пераказвае аўтар і вядучы змест праграмы. На канале дадаюць, што выходзіць яна будзе не толькі строга па чацвяргах, а ў залежнасці ад інфармацыйнай насычанасці тыдня, магчыма, і пазапланава.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Сядзі і глядзі

КІНО З ІМЕМ

«Зямля Саннікава»
«Беларусь 3», 12 лістапада

Схаваную сярод арктычных ільдоў зямлю многія лічылі міфам. Палітычны ссыльны Ілын у кампаніі некалькіх авантурыстаў пры фінансавай падтрымцы багатага прамыслоўца знайшоў гэты загадкавы край, аднак высветлілася, што той неўзабаве будзе знішчаны землятрусам. Ці ўдасца экспедыцыі дасягнуць мацерыка і папярэдзіць катастрофу?..

Раману Уладзіміра Обручава, які стаў асновай савецкага прыгодніцкага фэнтэзі, ужо больш чым 90 гадоў, фільму — 45. А глядзіцца ён нават сёння — на адным дыханні.

«Фурцава. Легенда пра Кацярыну»
АНТ, з 12 лістапада

Ткачыха з Цвярской губерні Кацярына Фурцава прайшла няпросты шлях — ад апантанай камсамолкі да адной з самых уплывовых жанчын Савецкага Саюза, члена Прэзідыума ЦК КПСС і міністра культуры. Яна перажыла крамлёўскія інтрыгі і разлад у сям'і, кар'ерны ўзлёт і здрадніцтва блізкіх. Пры ёй першую прэмію конкурсу імя Чайкоўскага атрымаў піяніст Ван Кліберн, а Маскоўскі кінафестываль схіліўся перад Федэрыка Феліні, адкрыўся цырк на праспекце Вернадскага і дайшла да гледача «Каўказская палонніца»...

«Загадкавая гісторыя Бенджаміна Батана»
TV1000, 13—14 і 17 лістапада

Галоўны герой нарадзіўся... ва ўзросце 80 гадоў. Усе былі ўпэўненыя, што хлопчык неўзабаве памрэ, але ён пачаў маладзець, насуперак законам біялогіі. Шлях Бенджаміна Батана пачаўся ў 1918-м у Новым Арлеане і быў поўны самых розных драматычных падзей, ён сустрэў сваё каханне, аднак не здолеў спыніць час, таму перамотаў сваю ўласную стужку жыцця ў адваротным парадку да самага канца.

«Ральф»
«Беларусь 2», 17 лістапада

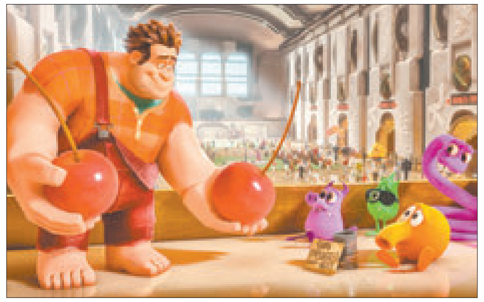

Ральф — другасны персанаж васьмібітнай камп'ютарнай гульні, які ўжо 30 гадоў жыве ў гульнявым аўтамаце і разбурае бясконцую будоўлю майстра на ўсе рукі Фелікса. Але аднойчы яму надакучыла быць недалёкім ліхадзеем — і ён збег у іншыя аркадныя гульні, каб даказаць, што таксама можа быць героем. Ральф прымярае на сябе чужыя ролі ў гонцы за ўзнагародамі, але ў рэшце рэшт аказваецца там жа, дзе пачынаў свой шлях, — праўда, ужо ў іншым статусе.

«Вікторыя»
«МІР», 18 лістапада

Серыял расказвае пра раннія гады праўлення брытанскай каралевы Вікторыі, ад моманту яе ўзыходжання на трон у 18-гадовым узросце да шлюбу з прынцам Альбертам (дарэчы, шлюбы іх дзевяцярых дзяцей з прадстаўнікамі каралеўскіх родаў іншых краін прынеслі Вікторыі неафіцыйны статус «бабулі ўсёй Еўропы»). Стваральнікі чарговага баёпіка відовішчна, пераканаўча і разам з тым даволі дакладна з гістарычнага пункту гледжання перадаюць падзеі знакамітай Віктарыянскай эпохі.

Не кідай сеянку ў сажалку

Штотыдзень у эфіры тэлеканала «Беларусь 3» тэлевіктарына «Размаўляем па-беларуску». Для таго каб стаць яе ўдзельнікамі, неабходна зайсці на сайт tvrgomel.by або 3belarus.by і праз банер «Размаўляем па-беларуску» запоўніць заяўку на каманду з трох чалавек. Ну, а праверыць сваё веданне роднай мовы пасля таго, як праграма выйшла ў эфір, можна з дапамогай «Звязды». Ці ведалі вы, што:

се́янка (адно са знач.) — насенне, клубні, прызначаныя для пасеву;

са́жалка — штучны вадаём;

гартава́ць — надаваць цвёрдасць металу;

дзірване́ць — зарастаць травой;

клі́вы — той, які любіць насміхацца;

прына́дны — прывабны, спакуслівы;

тачыць лясы — займацца пустымі размовамі, пустаслоўе (беларускія адпаведнікі: *ліць ваду, малоць языком*; руская: *разводить тары-бары, толочь воду в ступе);*

на скрут галавы — 1) вельмі хутка, імкліва бегчы, уцякаць і да т. п.; 2) не думаючы, неабачліва нешта рабіць (беларусы яшчэ скажуць: *без аглядкі, без памяці;* руская: *во все лопатки, с кондачка).*

Паўторы выпускаў тэлевіктарыны — у ранішнім эфіры «Беларусь 3» кожную суботу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.30** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 «Зона Х» (16+).
9.10 «Галоўны эфір».
10.20, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Жэмчугі» (16+).
12.40, 13.05, 14.35, 15.25 Меладрама «Каменнае сэрца» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «Нашы» (6+).
22.10 Серыял «След» (16+).
23.50 «Арэна».
0.45 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 18.30 «Тэлебарометр».
9.0, 20.55 Серыял «Зразумець. Даравацъ» (16+).
10.10 «Капейка ў капейку» (12+).
10.45 «Вяселле ўслепую» (16+).
12.30 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+).
13.20 Анімацыйны фільм «ВАЛЛ-І» (12+).
15.00 Камедыя «Зноў ты» (12+).
16.50 Фантастыка «Скайлайн» (12+).
19.15 «Суперлато».
21.10, 22.05 «Тата папаў» (16+).
22.00 КЕНО.
23.30 «Хадзі сюды і танцуй».
23.35 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
0.35 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

Беларусь 3

7.00 «Дабранарак».
7.35 «Беларуская кухня». Тушаная рыба з фасоляй і гароднінай.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.25, 12.20 «Гэты дзень».
8.30 «Нацыянальны хіт-парад».
9.20, 19.15 «Дзесяць фатаграфій». Надзея Бабкіна (12+).
10.00 «Навукаманія» (6+).
10.30, 16.20 «Чырвонае лісце». Драма (12+).
12.25 «Запіскі на палях». Андрэй Макаёнак: апостал беларускай драматургіі.
12.50 «Невядомыя самалёты». Дак. фільм. 1-я серыя (12+).
13.30, 21.05 «Зямля Саннікава». Прыгоды (12+).
15.05 «Бамбардзіроўшчыкі і штурмавікі Другой сусветнай вайны». «Нябесны меч бліцкрыгу» (12+).
15.40 «Люблю і памятаю». Кінарэжысёр, народны артыст СССР Уладзімір Корш-Саблін.
17.55 «Дзяўчына з характарам». Камедыя (12+).
20.15 «Тэатр у дэталях». Спектакль Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі «Паляванне на свабе».
20.40 «Калыханка» (0+).
22.40 «Песня для «Еўрабачання». Пятнаццаць год гісторыі». Фінал нацыянальнага дзіцячага конкурсу. 2009 год.

Беларусь 5

7.10 Самба. Чэмпіянат свету.
9.10 Выйікі тыдня.
9.50 Валейбол. Чэмпіянат Расіі. Жанчыны. «Дынама» (Масква) — «Мінчанка» (Мінск).
11.55 Вялікі спорт.
12.40 Спорт-мікс.
12.50 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Чэлсі» — «Эвертан».
14.45 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Манчэстэр Сіці» — «Манчэстэр Юнайтэд».
16.40 Скачкі на батуце. Чэмпіянат свету.
18.25 Час футбола.
19.10 Овертайм. КХЛ.
19.25 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Трактар» (Чалябінск). (У перапынках — Авертайм. КХЛ.)
22.00 Спорт-цэнтр.
22.10 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
23.10 Бокс. Сусветная суперсерыя.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 Контуры.
10.00 «Жыць здарова!» (16+).
11.10 «Кантрольная закупка» (12+).
11.50 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Фурцава. Легенда пра Кацярыну» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+).
16.20, 23.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.30, 18.20, 0.20 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 Серыял «Мажор» (16+).
22.20 Ток-шоу «Наша жыццё».
1.25 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Вялікі горад».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.05 «Скардзіцца дазваляецца».
9.25 «Тыдзень».
10.40 «Вёска. Live» (12+).
11.30 «Шулер». Серыял. Заключная серыя (12+).
13.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
14.30 «Ежа багоў» (16+).
15.25, 16.50 «Фарца». Серыял (16+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.25 «Паляўнічыя на галовы». Серыял (16+).
22.15 «Глядзець усім!» (16+).
23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
23.55 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
0.40 «Мінтранс» (16+).
1.25 «Самая карысная праграма» (16+).

МІР

6.00, 10.10 Серыял «Благая кроў» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.00, 1.35 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00, 2.25 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 0.40 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20, 3.05 Серыял «Агент асобага прызначэння-3» (16+).
22.25, 0.10 Серыял «Жураў» (16+).
5.30 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.30, 14.35 Да 200-годдзя з дня нараджэння І. С. Тургенева. Маст. фільм «Дзве жанчыны» (16+).
13.35 «Наша справа» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.00 Весткі. Мясцовы час.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «Непагадзь» (16+).
23.10 Серыял «Дуэт на праве» (12+).
0.50 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.55 «Сёння».
6.10 «Паедзем, паядзім!» (0+).
7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.55, 8.05 Серыял «Вяртанне Мухтара» (16+).
9.45 «Нашы. Легенда». Расціслаў Янкоўскі (12+).
10.20 «Чакай мяне» (12+).
11.15 Серыял «Масква. Тры вакзалы» (16+).
13.25, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05 «Крутая гісторыя».
15.00, 16.35 Маст. фільм «Эксперт» (16+).
17.25 «ДНК» (16+).
19.45 Серыял «Куба» (16+).
21.35 Серыял «Купчына» (16+).
23.30 «НЗ.by».
0.10 «Падазраюцца ўсе» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.40, 21.00, 0.00 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.30, 16.00 «Гумарынка».
7.35 Серыял «Два з паловай чалавекі» (16+).
8.40 Серыял «Блізняты» (16+).
9.35, 19.45 Серыял «Мост» (18+).
10.35 Дак. серыял «Генералы супрацьь генералаў» (16+).
11.15, 18.50 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
12.00 Маст. фільм «Спадары афіцэры» (16+).
13.45 Серыял «Імперыя пад ударам».
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 Дак. серыял «Малыя» (0+).
17.15 «Стыльняшка».
17.20 Серыял «Пражыць жыццё» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Драма «Небяспечнае падарожжа» (16+).
23.05 Серыял «Блудлівая Каліфорнія» (18+).

ВТБ

6.05 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
6.50, 2.15 Серыял «Татавы дочкі» (12+).
8.00 «Турбаміксер» (16+).
9.00 М/ф «Чычылэнд» (0+).
9.20 М/ф «Наватар» (6+).
9.50 М/ф «Машыны казкі» (0+).
10.25, 14.20, 18.00, 22.15 «Уральскія пельмені» (16+).
11.30 «Проста кухня» (16+).
12.00 «Паспець за 24 гадзіны» (16+).
13.10 «Турысты» (16+).
16.00 Анімацыйны фільм «Эпік» (6+).
20.00 Баявік «Два ствалы» (16+).

23.20 «Шоу выхаднога дня» (16+).
0.20 Серыял «Дах свету-2» (16+).
4.00 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

Культура

6.30 «Бібліятэка Пятра: слова і справа». Дак. фільм.
7.05 «Да мяне, Мухтар!» Маст. фільм.
8.25 «Кацяня па імені Гаў». «У некаторым царстве...» М/ф.
9.40 «Звычайны канцэрт».
10.10 «Мы — грамацеі!»
10.50 «Спадарожнік». Маст. фільм.
12.10 «Пісьмы з правінцыі». Пасёлак Шушанскае (Краснаярскі край).
12.40, 1.45 Дыялогі пра жывёл. Маскоўскі заапарк.
13.25 «Кнігі, якія зазірнулі ў будучыню». Дак. серыял.
13.50 Легендарныя камедыі. «Прывід замка Морысвіль». Маст. фільм.
15.25 Леанард Бернстайн. «Тост за Вену ў памеры тры чвэрці».
16.20 «Пешшу...» Масква. 1940-я.
16.50 «Шукальнікі». «Турэцкае золата генералаў Каменскіх».
17.35 «Блізкае кола Аляксандра Цiцеля».
18.30 «Рамантыка раманса».
19.30 Навіны культуры.
20.10 «Дзяўчына з гітарай». Маст. фільм.
21.40 «Белая студыя».
22.20 «Шэдэўры сусветнага музычнага тэатра». Опера-буфа В. А. Моцарта «Вяселле Фігаро» на Зальцбургскім фестывалі.
2.25 «Шлюб». «Выкрутасы». «Жыў-быў Казявін». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1962. 2-я частка. 2010 год (12+).
7.10 Фільм-канцэрт «Гэта было, было...» Танцавальныя рытмы 60-х гадоў (12+).
7.35 Маст. фільм «Ваша дачка, Аляксандра...» (16+).
9.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
9.45, 11.00, 13.15, 14.40, 20.40, 21.45, 23.30, 1.00, 2.30, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
12.00 Маст. фільм «Тры таварышы» (12+).
13.30 «Што? Дзе? Калі?» Другі паўфінал 1982 года (12+).
14.50 М/ф «Пластылінавая варона» (6+).
15.00 «Быў час». 2008 год (16+).
16.00 Фільм-спектакль «Балалайкін і К». 1975 год (16+).
18.10 Фільм-спектакль «Маленькія камедыі вялікага дома». 1974 год (12+).
22.00 Тэлеспектакль «Залатая рыбка». 1986 год (16+).
0.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «Гісторыя рускага рока». «Аляксей Хвасценка». 2006 год (16+).
1.30 Маст. фільм «Імгненне ўдачы» (12+).
4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).

EuroSport 1

1.30, 5.00, 13.15, 16.15 Скачкі з трампліна. Кубак свету.
2.30, 6.00, 19.00 Аўтагонкі. WTCR.
4.15, 12.15, 14.30 Горныя лыжы. Кубак свету.
7.00, 10.30 Аўтагонкі. FIA GT.
8.30, 11.30 Аўтагонкі. World Endurance.
20.05 Снукер. Northern Ireland Open. Фінал.

Кінакамедыя

0.55 Прышэльцы-2: калідоры часу (12+).
3.10 Прышэльцы-3: узяцце Бастыліі (12+).
5.10 Прышэльцы ў Амерыцы (0+).
6.45 Мужчына з гарантыяй (16+).
8.25 Гульня ў чатыры рукі (16+).
10.40 Вячэра з прыдуркам (12+).
12.15 (Не)чаканы прынц (16+).

13.55 Скандынаўскі фарсаж (16+).
15.40 Скандынаўскі фарсаж. Гонкі на лёдзе (16+).
17.35 Дзевяць ярдаў (18+).
19.30 На мора! (16+).
21.30 }{от@бь)ч (16+).
23.20 Вялікае вяселле (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
9.40 «Паненка і кулінар» (12+).
10.15 «Паехалі» (12+).
10.50, 1.50 «Мая». Серыял (16+).

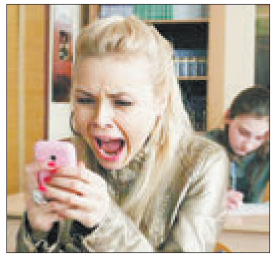

14.45 «Жонка. Гісторыя кахання» (16+).
16.10 «Доказ смерці». Дак. фільм (16+).
17.05 «Абарваная мелодыя». Серыял (12+).
20.45 «Без падману» (16+).
21.40 «Асцярожна, махляры!» (16+).
22.15 «Ідэнтыфікацыя Борна». Баявік (12+).
0.25 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
5.05 «Нераскрытыя тайны» (12+).

ТБ1000

6.10, 17.30 Бэтмен: пачатак (12+).
8.50 Планета 51 (12+).
10.40 13-ы раён (16+).
12.25 Монстры на канікулах (6+).
14.15 Аляксандр (16+).
20.10 Прысяжная (16+).
22.25 Брыджыт Джонс: межы разумнага (16+).
0.30 Рыцар кубкаў (18+).
2.40 Фрэнк (16+).
4.15 SuperПерцы (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Міфы (16+).
8.10 Бой з ценем (16+).
10.40 Здрада (16+).
13.00 Мілы, дарагі, каханы, адзіны... (12+).
14.30 Урфін Джус і яго драўляныя салдаты (0+).
16.20 Цёмны свет (16+).
18.25 Глухар у кіно (16+).
20.20 СуперБабровы (12+).
22.15 Чэмпіёны (12+).
0.15 Левіяфан (18+).
2.50 Прыходзь на мяне паглядзець (6+).
4.35 Русалка (16+).

National Geographic

6.00 Гульні розуму (16+).
6.20, 23.40 Космас: прастора і час (16+).
7.45 Невераградны доктар Пол (16+).
9.15 Дзікі тунец (16+).
10.45, 13.05, 17.10, 22.00 Марс (16+).
11.35 Космас: прамы эфір (16+).
12.20 Год у адкрытым космасе (16+).
18.50, 22.50 Марс і SpaceX (16+).
19.40 Жыццё ў космасе (16+).
20.25 Касмічны шатл: трыумф і трагедыя (16+).

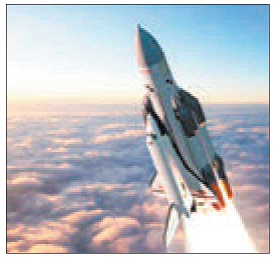

1.05 Расследаванні авіякатастроф (16+).
3.25 Аўта-SOS (12+).
4.55 Сапраўдны суперкар (16+).
5.40 Навуковыя недарэчнасці (16+).

Discovery

8.00 Як гэта ўстроена? (12+).
11.00 Залатая ліхаманка (16+).
12.00, 3.50 Чыгунка Аўстраліі (12+).
13.00, 2.55 У пошуках скарбаў (16+).
14.00, 2.00 Будоўля на Аляcцы (12+).
15.00, 17.30 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
18.00, 22.00 Скрозь краіну па нару (12+).
23.00 Апошні ніндзя (16+).
1.00 Аляска: сям'я з лесу (16+).
4.40 Геній аўтадызайну (12+).
7.10 Пантыяк — рыцар дарог (12+).

У праграме магчымы змяненні.
Перадрукоўка праграмы забаронена.

Беларусь 1

6.50 Меладрама «Жанчына з лілеямі» (16+).
8.30 «Гісторыі выратавання» (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал» (12+).
9.45 «Маршрут пабудаваны». Лепель (12+).
10.25 «Народная раніца» (6+).
11.05 «Вакол планеты».
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 «50 рэцэптаў першага» (12+).
13.15 Меладрама «Трое ў ліфце, калі не лічыць сабаку» (12+).
15.15 «Твой горад».
15.30 «Клуб рэдактараў» (16+).
16.05 Меладрама «Дом на краі лесу» (16+).
20.15 «Light up!» Дзённік міжнароднага дзіцячага конкурсу «Еўрабачанне-2018».
20.35 Навіны надвор'я.
21.00 «Галоўны эфір».
22.10 Меладрама «Як змучыць палюбоўніцу за 7 дзён» (16+).

Беларусь 2

7.00 М/с «Усё пра Розі» (0+).
7.40 Фільм для дзяцей «Разбойнікі паняволі» (6+).
8.55, 20.05 «Тэлебарометр».
9.00 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+).
10.00 «Веру не веру» (16+).
10.55 «ЖаннаДапамажы» (16+).
11.50, 23.45 «Арол і рэшка» (16+).
12.55 Баявік «Новы чалавек-павук: высокае напружанне» (12+).
15.15 «Вясельны памер» (16+).
16.15 «Тата папаў» (16+).
18.00 «Бітва экстрасэнсаў». 17-ы сезон (16+).
20.40 «Абмен жонкамі» (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», КЕНО.
22.05 «Трэці лішні» (16+).
23.05 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

Беларусь 3

7.35, 23.35 «Святыні Беларусі».
8.00, 12.50, 20.15 Навіны культуры.
8.20, 13.05, 20.30 «Гэты дзень».
8.25 «Сварка ў Лукашах». Камедыя (12+).
10.00 «Наперад у мінулае».
10.25 «Беларуская кухня». Мяса ў цесце.
11.00 «Нацыянальны хіт-парад».
11.55 «Майстры і куміры». Народны артыст Беларусі Юрый Траян.
13.10 «Легенды кіно». Леанід Гайдай (12+).
13.35 «У бой ідуць адны «старыя». Драма (12+).
15.05 «24 пытанні». Народны артыст Беларусі Анатоль Ярмоленка.
15.35 «Славянскі базар у Віцебску — 2017». Ансамбль «Сябры».
17.25 «Лёс рэзідэнта». Дэтэктыў (12+).
20.00 «Архітэктура Беларусі». Палац Сапегаў. Ружаны, Брэсцкая вобласць.
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Запрашэнню замужам». Маст. фільм (12+).
22.40 «Вялікія мастакі». Поль Ган (12+).

Беларусь 5

7.00 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Візэ» (Польшча) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).
8.25 Баскетбол. Кваліфікацыя да Еўра-2019. Жанчыны. Эстонія — Беларусь.
10.00, 14.30 Настольны тэніс. Belarus Open — 2018.
13.20 Трэніровачны дзень.
13.50 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
14.20 Спорт-мікс.
16.55 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. ЦСКА (Масква) — «Цмокі-Мінск». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
18.45 Гульні «навыраст».
19.15 Піт-стоп.
19.45 Футбол. Ліга нацый. Сан-Марына — Беларусь. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
21.50 Футбол. Ліга нацый. Дзённік гульнявога дня.
22.35 Вынікі тыдня.
23.20 Фактар сілы.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) Нашы навіны.
7.10 Камедыя «Гусарская балада» (12+).
8.45 «Маша і Мядзведзь». М/ф (0+).
9.10 «Нядзельная пропаведзь» (з субцітрамі).
9.25 «Здароўе» (16+).
10.30 Трагікамедыя «Пра бедмага гусара закіньце слова» (12+).
13.40 «Юбілейны канцэрт ансамбля «Сябры» (6+).
16.20 «Лёс мой — Беларусь» (12+).
16.40 «Сярэбраны баль». Канцэрт Аляксандра Малініна (6+).
18.25 «Лепш за ўсіх!» (6+).
20.00 Контуры.
21.05 «Прафесійнае асяроддзе» (12+).
21.25 Маст. фільм «Пасажыр» (16+).
23.45 «Што? Дзе? Калі?» Фінал восеньскай серыі гульняў (16+).

СТБ

6.35 «Ежа багоў» (16+).
8.15, 20.35 «Дакументальны спецпраект» (16+).
10.00 «Вёска. Live» (12+).
10.50 «Цэнтральны рэгіён».
11.20 «Глядзець усім!» (16+).
11.45, 13.40, 16.40 «Уратуйце нашы душы». Серыял (12+).
13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны».
19.30 «Тыдзень».
23.10 «Тыдзень спорту».
23.40 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
1.20 «Соль» (16+).

МІР

6.15 «Мільён пытанняў пра прыроду» (6+).
6.30 «Беларусь сёння» (12+).
7.05 «Ведаем рускую» (6+).
7.55 Мультфільмы (0+).
8.20 Маст. фільм «Дамы запрашаюць кавалераў» (6+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Яшчэ танней» (12+).
10.45 «Культ/Турызм» (16+).
11.15 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
11.50, 16.15, 19.30 Серыял «Вікторыя» (12+).
18.30, 0.00 «Разам».
21.50, 1.00 Серыял «Тры паўграцыі» (12+).
2.25 Маст. фільм «Прага помсты» (16+).
5.00 Маст. фільм «Сэрцы чатырох» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 Маст. фільм «Цень» (12+).
10.30 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна» (16+).
11.00 Весткі.
11.20 «Сам сабе рэжысёр» (16+).
12.15 «Ранішняя пошта» (16+).
13.00 «Калі ўсе дома» (12+).
14.00 «Ізмайлаўскі парк».
16.00 «Далёкія блізкія».
17.15 Усерасійскі адкрыты тэлевізійны конкурс юных талентаў «Сіняя Птушка».
18.30, 21.45 Маст. фільм «Колькі каштуе шчасце» (12+).
20.00 Весткі тыдня.
23.35 Масква. Крэмль. Пуцін.
0.50 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.35 «Астрапрагноз».
6.40 «Terra incognita. Беларусь невядомая» (6+).
7.10 Серыял «Рускі дубль» (16+).
8.00, 10.00, 16.00 «Сёння».
8.20 «Іх норавы» (0+).
8.45 «Урачэбныя тайны плюс» (12+).
9.15 «Хто ў доме гаспадар?» (16+).
10.25 «Першая перадача» (16+).
11.05 «Цуд тэхнікі» (12+).
11.55 «Дачны адказ» (0+).
13.10 «НашСпажыўНагляд» (16+).
14.15 Серыял «Дыназаўр» (16+).
16.20 «Следства вялі...» (16+).
18.05 «Новыя рускія сенсацыі» (16+).
19.00 «Вынікі тыдня».
20.05 «Зоркі сышліся» (16+).
21.40 «Ты не паверыш!» (16+).
22.35 «Зразумець і абясшкодзіць» (12+).
23.10 Баявік «Адным менш» (16+).

8 канал

7.00, 14.10, 18.55, 21.05, 1.00 «Надвор'е».
7.05 М/ф «Баранчык Шон».
7.15 Дак. серыял «Малыя» (0+).
8.00 М/ф «Легенда пра залатога дракона».
9.25 «Утрамдия» (0+).
9.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
10.00 Дак. фільм «Эльдар Рязанаў».
10.50 Камедыя «Сцеражыся аўтамабіля».
12.20 Камедыя «Гусарская балада».
13.05 Маст. фільм «Спадары афіцэры» (16+).
14.15, 15.30 «Глядзім усёй сям'ёй». Фільм — дзецям «Прыгоды Электроніка».
15.25 «Стыльняшка».
17.40 «Адказвайка».
17.45 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
18.00 Серыял «Яна напісала забойства» (12+).
19.00 Камедыя «Знаёмства з бацькамі» (12+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Баявік «Ліцэнзія на забойства» (12+).
23.25 Дэтэктыў «Тайна старога атэля» (16+).

ВТБ

6.05, 12.45 Серыял «Мамачкі-3» (16+).
7.10 М/ф «Чычылэнд» (0+).
7.30 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
8.00 М/ф «Машыны казкі» (0+).
8.30, 3.45 «Ералаш» (6+).
8.55 Меладрама «Еш, маліся, кахай» (12+).
11.40 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
13.50, 2.00 Серыял «Выжыць пасля» (16+).
15.55 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
18.00 «Саюзнікі» (16+).
19.30 Серыял «Вялікая гульня» (16+).
21.00 Серыял «Івановы — Івановы-3» (16+).
22.00 Трылер «Тэрмінова дастаўка» (12+).
23.55 «Уральскія пельмені» (16+).
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.25 Серыял «Метад Лаўровай» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.20, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква памешчыка.
7.05 «Эфект матылька». Дак. серыял.
7.35 «Выпадковая сустрэча». Маст. фільм.
8.45, 16.40 «Крадзеж». Маст. фільм. 1-я серыя.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.40 ХХ стагоддзе. «Прыватная хроніка часоў вайны». Фільм 1-ы (1977).
12.25, 18.40, 0.40 Улада факта. «Перачытваючы Маркса».
13.05 «Лінія жыцця». Яфім Шыфрын.
14.10, 20.50 «Генрых і Ганна. Каханне, якое змяніла гісторыю». Дак. фільм. 1-я серыя.
15.10 «На гэтым тыдні... 100 гадоў таму».
15.35 «Агора». Ток-шоу.
17.55 Сімфанічныя аркестры Еўропы. Нацыянальны аркестр Ліля.
18.35 Колер часу. Альвак.
19.45 Галоўная роля.
20.05 «Правілы жыцця».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.40 «Сакі. Нясумная класіка...»
22.20 «Сіта і Рама». Серыял.
23.10 «Жыве такі Канеўскі...» Дак. серыял. Фільм 1-ы.
0.00 «Больш, чым каханне». Айцец Сергій Булгакаў і сястра Іаана.
1.25 Сусветныя скарбы.
2.50 Колер часу. Васіль Паленаў. «Маскоўскі дворык».

Настальгія

6.00 Маст. фільм «Неспакойная гаспадарка» (12+).
7.25 «Вакол смеху». «Пра анекдот». 1990 год (12+).
9.00 «Быў час». 2008 год (16+).
10.00 Маст. фільм «Дзень на двух» (16+).
12.00 «Гэты фантастычны свет». «З робатамі не жартуюць». 1987 год (12+).
13.15, 18.55, 20.40, 21.45, 2.05, 3.45, 5.00, 5.35 Музычная настальгія (12+).
14.20 «Рок-н-рол ТБ». Канцэрт Канстанціна Нікольскага. 1992 год (12+).
15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
15.40 Маст. фільм «Звычайная гісторыя» (16+).
18.00 «СеваАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Шансон: гісторыя і сучаснасць». 2005 год (18+).
19.30 Маст. фільм «Жыццё Мацвея Кажамякіна». 1-я частка (12+).
22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
23.00 Фільм-спектакль «Абрабаванне ў поўнач». 1978 год (12+).
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1962. 1-я частка. 2010 год (12+).
1.10 «Шынок «13 крэслаў». 1968 год (12+).
2.15 Маст. фільм «А. П. Чэхаў. Сцэнкі». 1973 год (12+).
4.00 «Колба часу» (16+).
5.25 «Мастак і паэт Міхаіл Гробман чытае свае вершы». 2-я частка. 2005 год (18+).

EuroSport 1

1.00, 7.30, 20.00 Футбол. Чэмпіянат MLS. Плэй-оф.
3.05, 5.00, 10.30 Watts.
3.30 Рэгбі. Францыя — ПАР.
6.00, 12.30 Алімпійскія гульні. «Зала Славы».
7.00 Алімпійскія гульні. «Алімпійская спадчына».
11.00 Настольны тэніс. Сусветны тур. Austrian Open.
12.00, 13.35 Алімпійскія гульні. «Анатомія спорту».
13.30, 20.55 Дзюдо.
14.00 Фігурнае катанне. Гран-пры. NHK Trophy.
15.55, 21.00 Снукер. Northern Ireland Open.

Кінакамедыя

0.40 Як выйсці замуж за мільярдэра (16+).
2.30 Наўдачлівыя (16+).
4.20 Любоўны менеджмент (16+).
6.10 Прынц і я (12+).
8.20 Даспехі бога: у пошуках скарбаў (12+).
10.20 Зачараваная Эла (12+).
12.10 Дублёр (16+).
13.50 Самы лепшы тата (16+).
15.45 Джуманджы (6+).
17.45 Ажаніся са мною, чувак (18+).
19.30 Дзядуля лёгкіх паводзін (18+).
21.30 Вялікае вяселле (16+).
23.05 Гульня ў чатыры рукі (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.45 «10 самых» (16+).
8.15 «Доктар І...» (16+).
8.45, 19.00, 2.00 «Вузел лёсу». Серыял (16+).
10.20, 3.30 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.05 «Асцярожна, махляры!» (16+).
12.40 «Без падману» (16+).
13.35 «Каханне па-японску». Маст. фільм (12+).
15.20, 21.45 «Нераскрытыя тайны» (12+).
16.20 «Мой герой» (12+).
17.10 «Развітанне» (16+).
18.05 «Доказ смерці». Дак. фільм (16+).
20.45 «Абарваная меладыя». Серыял (12+).
22.45 «Уся праўда» (16+).
23.20 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.10 «Д'ябал носіць Prada». Камедыя (16+).
5.05 «Часова даступны» (12+).

ТБ1000

6.10, 18.15 Белфегор — прывід Луўра (12+).
8.05 Дзённік памяці (16+).
10.25 Фрэнк (16+).
12.20 Маска (12+).
14.20 Саліст (16+).
16.35 Сцюарт Літл (0+).
20.10 Агент Джоні Інгліш (12+).
21.55 Эрын Бракавіч — прыгожая і рашучая (16+).
0.25 Вельмі небяспечная штучка (16+).
2.15 Мая дзяўчына — монстр (18+).
4.10 Восень у Нью-Ёрку (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 У руху (16+).
8.20 Аднакласніцы: новы паварот (16+).
10.00 Ехалі два шафёры (12+).
11.40 Без межаў (12+).
13.30 Дуэль. Пушкін — Лермантаў (12+).
16.20, 4.20 Дазвольце цябе пацалаваць (16+).
18.20 Нявеста (16+).
20.20 Каханне ў вялікім горадзе (16+).
22.15 Жывы (16+).
0.15 Русалка (16+).
2.25 Падары мне месячнае святло (12+).

National Geographic

6.00 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны (16+).
6.45 Гульні розуму (16+).
7.55 Неверагодны доктар Пол (16+).
9.25 Касмічны шатл: трыумф і трагедыя (16+).
10.15, 3.35 Сапраўдны суперкар (16+).
11.00 Усярэдзіне кольцаў Сатурна (16+).
11.50 Ледзяная дарога (16+).
12.35 Шаша праз пекла (16+).
13.20 Сіла племені (16+).
14.10, 2.00 Дзікі тунец (16+).
15.40 Расследаванні авіякатастроф (16+).
17.15 Адкрыццё страчаной магілы Ірада (16+).
18.00, 22.00, 1.15, 4.25 Росквіт Атлантыды (16+).
18.45, 23.30 Космас: прастора і час (16+).
19.35 Сапраўдны геній (16+).
20.20 Вядомы Сусвет (16+).
21.10 Марс (16+).
22.45 Год у адкрытым космасе (16+).
0.15 Асушыць акіян (16+).
2.50 Аўта-SOS (12+).
5.10 Інжынерныя ідэі (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 5.30 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+).
11.00, 20.00 Склады (12+).
12.00, 1.00, 6.20 Зброя па-амерыканску (16+).
13.00 Разбуральнікі легенд (16+).
14.00, 4.40 Аляска: сям'я з лесу (16+).
18.00 Залатая ліхаманка (12+).
19.00, 2.00, 7.10 Скрозь кратовую нару (12+).
0.00 Бяздарыц: рускі кастам у Еўропе (12+).
2.55 Вулічныя гонкі (16+).

аўторак, 13 лістапада ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.30** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Жэмчугі» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Бяссмертнік. Рай там, дзе ты» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Спецыяльны рэпартаж (12+).
23.50 «Сфера інтарэсаў».
0.45 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 17.30 «Тэлебарометр».
9.05, 19.45 Серыял «Зразумець. Даравацъ» (16+).
9.45, 20.20 Серыял «Сямейныя гісторыі» (16+).
10.20, 22.05 «Экстрасэнсыдэтэктывы» (16+).
11.30, 17.35 Серыял «Без тэрміну даўнасці» (16+).
13.40, 23.10 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
14.35 «Спатканне з будучыняй» (16+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 0.05 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 «Вясельны памер» (16+).
20.55 «Абмен жонкамі» (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабранарак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Цатні.
8.05, 12.00, 20.00 Навіны культуры.
8.25, 12.20, 20.20 «Гэты дзень».
8.30, 17.55 «Ганна Герман». Маст. фільм (12+).
9.20, 18.50 «Дзесяць фатаграфій». Алена Цыплакова (12+).
10.00 «Невядомыя самалёты». Дак. фільм (12+).
10.45, 16.40 «Дзеці як дзеці». Маст. фільм (12+).
12.55 «Артэфакты». Статут Вялікага Княства Літоўскага 1588 года.
13.20, 21.05 «Цыган». Маст. фільм. 1-я серыя (12+).
15.05 «Бамбардзіроўшчыкі і штурмавікі Другой сусветнай вайны». «Тактыка бою» (12+).
15.45 «Спатканне сяброў». Канцэрт з удзелам гурта «Купалінка», ансамбля «Прымакі», ансамбля «Калінка», групы «Спадчына», Дзяржаўнага ансамбля танца Беларусі.
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка».
20.25 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
22.40 «Песня для «Еўрабачання». Пятнаццаць год гісторыі». Фінал нацыянальнага дзіцячага конкурсу. 2010 год.

Беларусь 5

7.10 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
8.05 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.
8.35 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Трактар» (Чалябінск).
10.40 Час футбола.
11.25 Легенды сусветнага спорту.
11.55 Спорт-мікс.
12.05 Хакей для ўсіх.
12.35 Хакей. «Кубак чатырох нацый velcom».
14.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
15.00 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. «Аўтадар» (Саратаў) — «Цмокі-Мінск».
16.45 Піт-стоп.
17.15 Гульні «навырост».
17.45 Трэніровачны дзень.
18.15 Ліга гандбола.
18.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Шахцёр» (Салігорск) — «Юнацтва-Мінск». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.10 Спорт-цэнтр.
21.20 Жанчыны і спорт. Ірына Крыўко.
21.50 Спорт-кадр.
22.20 Змешаныя адзінаборствы. UFC.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Сёння 13 лістапада. Дзень пачынаецца» (12+).
10.00 «Жыць здарова!» (16+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.20, 13.10 Серыял «Фурцава. Легенда пра Кацярыну» (16+).
14.40 «Давай пажэнімся!» (16+).
15.35, 16.20, 22.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.55, 23.20 «На самай справе» (16+).
18.20 «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
19.05 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 Серыял «Мажор» (16+).
0.25 «Вячэрні Ургант» (16+).
1.15 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Цэнтральны рэгіён».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Меншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10, 23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.25 «Паляўнічыя на галовы». Серыял (16+).
12.35, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
14.30 «Ежа багоў» (16+).
15.15, 16.50 «Фарца». Серыял (16+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.15 «Глядзець усім!» (16+).
0.35 Дакументальны праект (16+).

МІР

6.00 «Культ/Турызм» (16+).
6.30, 10.10 Маст. фільм «Тульскі Токараў» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.00, 1.45 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00, 2.30 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 0.50 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20, 3.10 Серыял «Агент асобага прызначэння-3» (16+).
22.25, 0.10 Серыял «Жураў» (16+).
5.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.25, 20.40 Серыял «Непагадзь» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.00 Весткі. Мясцовы час.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
23.10 Серыял «Дуэт па праве» (12+).
0.50 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.55 «Сёння».
6.10 «Ежа жывая і мёртвая» (12+).
7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.55, 8.05 Серыял «Вяртанне Мухтара» (16+).
9.40, 23.30 «НЗ.by».
10.20 Серыял «Сведкі» (16+).
11.15 Серыял «Масква. Тры вакзалы» (16+).
13.25, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05, 16.35 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў» (16+).
17.25 «ДНК» (16+).
19.45 Серыял «Куба» (16+).
21.35 Серыял «Купчына» (16+).
0.10 «Падазраюцца ўсе» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.40, 21.00, 0.15 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.30, 16.00 «Гумарынка».
7.35 Серыял «Два з паловай чалавекі».
8.35 Серыял «Блізняты» (16+).
9.30, 19.45 Серыял «Мост» (18+).
10.30 Мой любімы гадаванец.
11.00, 18.50 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
11.45 Серыял «Імперыя пад ударам» (16+).
13.50 Серыял «Легенда сінягa мора» (12+).
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 Дак. серыял «Малыя» (0+).
17.15 «Адказвайка».
17.20 Серыял «Пражыць жыццё» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.20 Драма «Пералом» (16+).
23.15 Серыял «Блудлівая Каліфорнія» (18+).

субота, 17 лістапада ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

ВТБ

6.05 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
6.50 Серыял «Татавы дочкі» (12+).
8.00 «Турбаміксер» (16+).
9.00 М/ф «Чычылэнд» (0+).
9.25 «Саюзнікі» (16+).
11.00 Анімацыйны фільм «Змывайся» (12+).
12.30 Серыял «Івановы — Івановы-3» (16+).
15.05 Прыгоды «Маска Зора» (12+).
17.50 Прыгоды «Легенда Зора» (12+).
20.30 Фантастыка «2012» (12+).

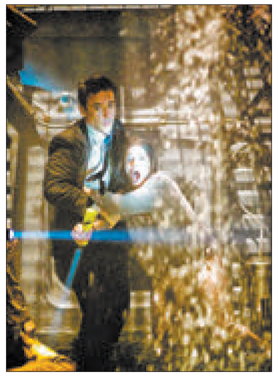

23.45 «Уральскія пельмені» (16+).
1.20 «Хачу верыць!» (16+).
3.00 Серыял «Дах свету-2» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

Культура

6.30 Біблейскі сюжэт.
7.05 «Гарачыя дзянёчкі». Маст. фільм.
8.35 «Піражок». «Розныя колы». «Вяртанне блуднага папугая». М/ф.
9.30 «Перадзвіжнікі. Ісаак Левітан».
10.00 Тэлескоп.
10.25 «Дзяўчына з гітарай». Маст. фільм.
11.55 Зямля людзей. «Чэлканцы. Курмач-Байгол».
12.25 «Шпіён у дзікай прыродзе». Дак. фільм.
13.20 «Эрмітаж».
13.45 «Кара Караеў. Дарога». Дак. фільм.
14.30 «Больш, чым каханне». Юрый Нікулін і Таццяна Пакроўская.
15.10 «Да мяне, Мухтар!» Маст. фільм.
16.35 Вялікі балет.
19.05 «1917 — Распалены Хаос». Дак. фільм.
21.00 «Агора». Ток-шоу.
22.00 «Мільённы год». Дак. фільм.
22.50 «2 Вернік 2».
23.45 Гала-канцэрт у Парыжскай оперы.
1.00 «Прывід замка Мосрывіль». Маст. фільм.
2.25 «Знаёмыя карцінкі». «Піф-паф, ой-ой-ой!» М/ф для дарослых.

Настальгія

6.05 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «Гісторыя рускага рока». «Аляксей Хвасценка». 2006 год (16+).
7.05, 8.30, 9.45, 11.00, 15.45, 17.00, 19.15, 20.40, 1.05, 2.35, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.30 Маст. фільм «Імгненне ўдачы» (12+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1962. 2-я частка. 2010 год (12+).
13.10 Фільм-канцэрт «Гэта было, было...» Танцавальныя рытмы 60-х гадоў (12+).
13.35 Маст. фільм «Ваша дачка, Аляксандра...» (16+).
16.00 «Колба часу» (16+).
18.00 Маст. фільм «Тры таварышы» (12+).
19.30 «Што? Дзе? Калі?» Другі паўфінал 1982 года (12+).
20.50 М/ф «Пластылінавая варона» (6+).
21.00 «Быў час». 2008 год (16+).
22.00 Фільм-спектакль «Балалайкін і К». 1975 год (16+).
0.10 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
1.30 Маст. фільм «Жыццё Мацвея Кажамякіна». 3-я частка (12+).

EuroSport 1

1.00 Дроны. DR1 Champions.
2.00, 5.00, 8.00, 11.00, 13.15, 17.15 Скачкі з трампліна. Кубак свету.
3.00, 10.30 Алімпійская гульні. «Анатомія спорту».
3.30, 6.00, 21.55 Снукер. Northern Ireland Open.
9.00 Аўтагонкі. WTCR.
12.00, 14.15, 20.00 Горныя лыжы. Кубак свету.
16.15 Алімпійскія гульні. «Зала Славы».
21.00 Фігурнае катанне. Гран-пры.

Кінакамедыя

1.05 Як выйсці замуж за мільярдэра (16+).
3.00 Любоўны менеджмент (16+).
5.00 Няўдачлівыя (16+).
6.50 Развод па-французску (12+).
8.35 Прынц і я (12+).
10.35 Карпаратыў (16+).
12.20 Дачка майго боса (12+).
14.00 Любоўны эліксір № 9 (16+).
15.50 Дзядуля лёгкіх паводзін (18+).
17.50 Нацыянальная бяспека (12+).
19.30 Выгляд зверху лепшы (12+).

21.10 Каханне і іншыя катастрофы (12+).
22.55 Прышэльцы (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
9.00 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
10.45 «Заўтра сёння» (12+).
11.15 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).
12.10, 1.40 «Зводныя лёсу». Серыял (12+).
15.45 «Кур'ер». Драма (16+).
17.25 «Тры волаты. Ход канём». Анімацыйны фільм (6+).

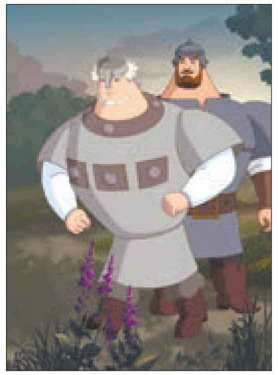

18.50 «Вокладка» (16+).
19.25, 4.45 «10 самых» (16+).
20.00 «Сапраўднае каханне». Маст. фільм (16+).
21.50 «Пяты элемент». Фантастыка (16+).
0.10 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
5.15 «Нераскрытыя тайны» (12+).

ТБ1000

6.10, 16.10 Загадкавая гісторыя Бенджаміна Батана (16+).
9.20 Адчайны (16+).
11.25 Рамэа і Джульета (12+).
13.45 Буйная рыба (12+).
19.20 Монстры на канікулах (6+).
21.10 13-ы раён (16+).
23.00 Дзённік Брыджыт Джонс (18 +).
0.55 Каханне па-дарослому (16+).
3.15 Аляксандр (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Хачу ў турму (12+).
8.25 Няўлоўныя: апошні герой (16+).
10.05 Дама пік (16+).
12.25 Крымінальны квартэт (12+).
14.15 Ваўкі і авечкі: бе-е-е-зразважнае пераўтварэнне (6+).
16.05 Манах і бес (12+).
18.25 Бармен (16+).
20.20 Міфы (16+).
22.15 Бой з ценем (16+).
0.45 Хованкі (18+).
2.55 Цёмны свет: раўнавага (12+).
4.35 Глухар у кіно (16+).

National Geographic

6.00 Гульні розуму (16+).
6.25, 11.50, 15.40 Космас: прастора і час (16+).
7.55 Неверагодны доктар Пол (16+).
9.25 Дзікі тунец (16+).
11.00, 16.25, 20.20 Марс (16+).
18.00, 22.00 Адплата (16+).
18.45, 22.45 Космас: прамы эфір (16+).
19.30, 23.30 Год у адкрытым космасе (16+).
0.15 Неверагоднае падарожжа «Хабла» (16+).
1.00 Расследаванні авіякатастроф (16+).
3.20 Аўта-SOS (12+).
4.55 Сапраўдны суперкар (16+).
5.40 Навуковыя недарэчнасці (16+).

Discovery

8.00 Як гэта зроблена? (12+).
9.00 Зроблена з другаснай сыравіны (16+).
10.00, 6.20 Аляска: сям'я з лесу (16+).
11.00, 0.00 Як устроены Сусвет (12+).
12.00, 3.50 Забытая інжынерыя (12+).
13.00, 2.55 Разбуральнікі легенд (16+).
14.00, 7.10 Круты віраж (16+).
15.00 Пантыяк — рыцар дарог (12+).
16.00 Скрозь час і прастору (12+).
16.30 Паляўнічыя на рэліквіі (16+).
18.00, 22.00 Круты цюнінг (12+).
23.00 Біярыц: рускі каскам у Еўропе (12+).
1.00 Залатая ліхаманка (16+).
2.00 Апошні ніндзя (16+).
4.40 Д'ябальскі каньён (16+).

Беларусь 1

6.20 «Існасць».
6.45 Меладрама «Трое ў ліфце, калі не лічыць сабаку» (12+).
8.25 «Кулінарная дыпламатыя» (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Маршрут пабудаваны». Слуцк (12+).
9.50 «Здароўе» (12+).
10.45 «Жанчыны і спорт».
11.20 «Пад ключ» (12+).
12.10 «50 рэцэптаў першага» (12+).
12.50 Меладрама «Жанчына з лілеямі» (16+).
15.15 «Краіна».
15.45 Меладрама «Як змучыць палюбоўніцу за 7 дзён» (16+).
20.00 «Макаёнка, 9».
21.00 «Панарама».
21.45 Меладрама «Справа суддзі Карэлінай» (16+).
1.20 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 М/ф «Усё пра Розі» (0+).
7.35 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
8.35, 21.55 «Тэлебарометр».
8.40 Анімацыйны фільм «Ральф» (12+).
10.25, 0.25 «Хто я?» (12+).
10.45 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
11.25 «Капейка ў капейку» (12+).
12.00 «Спатканне з будучыняй» (16+).
13.00 «Блізняты» (16+).
14.00 «Вясельны памер» (16+).
15.00 «Абмен жонкамі» (16+).
16.10 Меладрама «Прапанова» (12+).
18.00 Фэнтэзі «Прылады смерці: горад касцей» (16+).
20.10 «Вяселле ўслепую» (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.
22.05 Баявік «Новы чалавек-павук: высокае напружанне» (12+).

Беларусь 3

7.35 «Сіла веры».
8.00, 15.00, 20.15 Навіны культуры.
8.20, 15.15, 20.30 «Гэты дзень».
8.25 «Упершыню замужам». Маст. фільм (12+).
10.00 «Жывая культура». Традыцыйная страва «Клёцкі з душамі» (Браслаўскі раён, Віцебская вобласць).
10.25 «Беларуская кухня». Печаная капуста.
10.55 «Я хачу гэта ўбачыць!» Рака Прыпяць. Частка 1-я (6+).
11.25 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
11.50 «Лёс рэзідэнта». Дэтэктыў (12+).
14.30 «Навукаманія» (6+).
15.20 М/ф (0+).
15.45 «Залатая міна». Маст. фільм (12+).
18.05 «Легенды кіно». Леанід Гайдай (12+).
18.30 «У бой ідуць адны «старыя». Драма (12+).
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Сварка ў Лукашах». Камедыя (12+).
22.35 «Вялікія мастакі». Каміль Пісаро (12+).

Беларусь 5

7.00 Валейбол. Чэмпіянат Расіі. Жанчыны. «Дынама-Казань» — «Мінчанка» (Мінск).
8.40 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэачасопіс.
9.10 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Аўтамабіліст» (Екацярынбург).
11.05 Фактар сілы.
11.35 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
12.05 Вялікі спорт.
12.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Дынама» (Маладзечна) — «Шахцёр» (Салігорск).
15.15 Трэніровачны дзень.
15.50 Футбол. Кубак Беларусі. 1/8 фіналу. БАТЭ (Барысаў) — ФК «Гарадзея». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
17.50 Баскетбол. Кваліфікацыя да Еўра-2019. Жанчыны. Эстонія — Беларусь. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
19.45 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Віве» (Польшча) — БГК імя Мяшкова (Беларусь). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
21.30 Настольны тэніс. Belarus Open — 2018.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) Нашы навіны.
7.10 «Іграй, гармонік любы!» (6+).
8.00 «Эльдар Разанаў. «Увесь гумар я патраціў на кіно» (12+).
9.10 «Маркаў. Нічога асабістага».
9.40 «Ідэальны рамонт» (12+).
10.35 «Вакол смеху» (12+).
12.20 Маст. фільм «Цуд» (12+).
14.45, 16.20 «Талент краіны» (6+).
17.20 «Хто хоча стаць мільянерам?» (12+).
18.20 «Эксклюзіў» (12+).
20.00 «Нашы навіны». Суботні выпуск.
20.45 «Метэагід».
21.05 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
21.10 «Сёння вечарам» (16+).
23.00 Баявік «16 кварталаў» (12+).

СТБ

6.15 «Анфас».
6.35 «Ежа багоў» (16+).
7.25 «Самая карысная праграма» (16+).
8.15 «Тайны Беларусі» (16+).
9.10 «Мінтранс» (16+).
10.00 «Мінск і мінчане».
10.35 «Вялікі горад».
11.10, 13.40, 16.40 «Фарца». Серыял (16+).
13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 «Дыверсанты». Серыял (16+).
23.20 «Дакументальны спецпраект» (16+).
0.20 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).

МІР

6.00 М/ф (0+).
6.15 «Мільён пытанняў пра прыроду» (6+).
6.30 «Саюзнікі» (12+).
7.05 «Такія дзіўныя» (16+).
7.35 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
8.05, 4.45 Маст. фільм «Пунсовыя ветразі» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.45 «Вой, мамачкі!» (12+).
11.15 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
11.50, 16.15, 19.15 Серыял «Чорныя кошкі» (16+).
0.00 Маст. фільм «Ахоўнік для дачкі» (16+).
2.05 Маст. фільм «Дамы запрашаюць кавалераў» (6+).
3.20 Маст. фільм «Блізняты» (0+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Беларусі».
10.00 «Дыялогі пра жывёл. Маскоўскі заапарк» (12+).
11.00 Весткі.
11.20 Маст. фільм «Не гавары мне «Бывай!»
13.00 «Наша справа» (16+).
13.10 «Пяцёра на аднаго» (12+).
14.00 «Смяяцца дазваляецца».
15.10 Маст. фільм «Паляванне на вернага» (12+).
17.05 «Выхад у людзі» (16+).
18.25 «Суботні вечар» (16+).
19.55 Надвор'е на тыдзень.
20.00 Весткі ў суботу.
20.55 «Прывітанне, Андрэй!» (16+).
22.40 Маст. фільм «Цень» (12+).

НТБ—Беларусь

6.30 «Астрапрагноз».
6.35 Terra incognita. Беларусь невядомая (6+).
7.05 Серыял «Рускі дубль» (16+).
8.00, 10.00, 16.00 «Сёння».
8.20 «НЗ.by».
8.55 «Урачэбныя тайны плюс» (12+).
9.30 «Вялікі сэлфі-тур» (12+).
10.25 «Галоўная дарога» (16+).
11.10 «Ежа жывая і мёртвая» (12+).
12.10 «Кватэрнае пытанне» (0+).
13.20 «Паедзем, паядзім!» (0+).
14.10 Серыял «Дыназаўр» (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+).
17.10 «Сакрэт на мільён». Вольга Будзіна (16+).
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.30 Дэтэктыў «Чорныя ваўкі» (16+).
0.20 «Аднойчы...» (16+).

8 канал

7.00, 18.40, 21.15, 1.15 «Надвор'е».
7.05 М/ф «Баранчык Шон».
7.15 Дак. фільм «Малыя» (0+).
7.55 М/ф «Каты не танцуюць».
9.25 «Утрямдия» (0+).
9.30 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
9.40 Серыял «Англійскае забойства» (12+).
11.10 Камедыя «Красуня» (16+).
13.10 Камедыя «За бортам» (12+).
15.00 «Стыльняшка».
15.05 «Глядзім усёй сям'ёй»: М/ф «Тачкі».
16.55 «Адказвайка».
17.00 Меладрама «Валянцін і Валянціна» (0+).
18.30 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
18.50 Камедыя «Мексіканец» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Фэшн is my прафэшн».
21.20 Прыгоды «Згублены горад» (16+).
23.35 Драма «Прыватны дэтэктыў» (16+).

ВТБ

6.05, 12.45 Серыял «Мамачкі-3» (16+).
7.10 М/ф «Чычылэнд» (0+).
7.30 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
8.00, 3.50 «Ералаш» (6+).
8.40 Серыял «Сямейны бізнес» (12+).
9.45 Трылер «Тэрміновая дастаўка» (12+).
11.40 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
13.50, 2.05 Серыял «Выжыць пасля» (16+).
15.55 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
18.00, 0.00 «Уральскія пельмені» (16+).
19.30 Серыял «Вялікая гульня» (16+).
21.00 Серыял «Івановы — Івановы-3» (16+).
22.00 Баявік «16 кварталаў» (12+).
1.05 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.25 Серыял «Метад Лаўровай» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.20, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква фабрычная.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35, 22.20 «Сіта і Рама». Серыял.
8.25, 16.20 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
8.45, 16.35 «Крадзеж». Маст. фільм. 2-я серыя.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.30 XX стагоддзе. «Ілья Глазуноў». Дак. фільм.
12.05 Сусветныя скарбы.
12.25, 18.40, 0.40 «Тым часам. Сэнсы».
13.10 «Мы — грамацеі!»
13.55 Казкі з гліны і дрэва. Дымкаўская цацка.
14.10, 20.50 «Генрых і Ганна. Каханне, якое змяніла гісторыю». Дак. фільм.
15.10 «Эрмітаж».
15.40 «Белая студыя».
17.55 Сімфанічныя аркестры Еўропы. Каралеўскі аркестр «Консертгебаў».
19.45 Галоўная роля.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.40 Штучны адбор.
23.10 «Жыве такі Канеўскі...» Дак. серыял.
0.00 Дакументальная камера. «У чаканні цуду. Кіно і новыя тэхналогіі».
2.25 «Масква. Хронікі рэканструкцыі». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 «Гэты фантастычны свет». «З робатамі не жартуюць». 1987 год (12+).
7.15, 13.00, 14.40, 15.45, 18.55, 20.40, 21.45 Музычная настальгія (12+).
8.20 «Рок-н-рол ТБ». Канцэрт Канстанціна Нікольскага. 1992 год (12+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
9.45 Маст. фільм «Звычайная гісторыя» (16+).
12.05 «СевАлгія» з Севам Наўгародцавым: «Шансон: гісторыя і сучаснасць». 2005 год (18+).
13.30, 19.30 Маст. фільм «Жыццё Мацвея Кажамякіна» (12+).

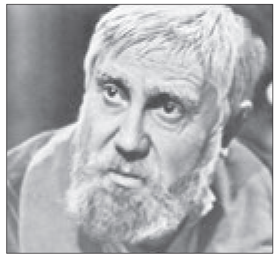

16.00, 22.00 «Народжаны ў СССР» (12+).
17.00 Фільм-спектакль «Абрабаванне ў поўнач». 1978 год (16+).
18.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Вобраз ворага». 2007 год (16+).
23.00 «Рытмы планеты». 1985 год (12+).
0.00 Маст. фільм «Неспакойная гаспадарка» (12+).
1.25 «Вакол смеху». «Пра анекдот». 1990 год (12+).
3.00 «Быў час». 2008 год (16+).
4.00 Маст. фільм «Дзень на дваіх» (16+).

EuroSport 1

2.05, 3.15, 8.00 Watts.
2.15, 3.30, 13.30 Алімпійскія гульні. «Зала Славы».
4.00, 7.00, 12.30 Настольны тэніс. Сусветны тур. Austrian Open.
5.00, 10.35, 14.30, 21.55 Снукер. Northern Ireland Open.
8.30 Фігурнае катанне. Гран-пры. NHK Trophy.
10.30 Дзюдо.
20.00 Футбол. Чэмпіянат MLS. Плэй-оф.
20.55 Аўтагонкі. Суперкубак Porsche.
21.25 «Найлепшае з конага спорту».

Кінакамедыя

1.25 Няўдачлівыя (16+).
3.25 Хутчэй, чым трусы (16+).
5.15 Карпаратыў (16+).
7.00 Зачараваная Эла (12+).
8.50 Вялікае вяселле (16+).
10.30 Дрэнны Санта (16+).
12.15 Ажаніся са мною, чувак (18+).
14.05 Аферысты Дзік і Джэйн (12+).
15.50 Выдатніца лёгкіх паводзін (16+).
17.35 Дзядуля лёгкіх паводзін (18+).
19.30 Нацыянальная бяспека (12+).
21.05 (Не)чаканы прынц (16+).
22.45 Самы лепшы тата (16+).

ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
7.15 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.55 «Доктар І...» (16+).
8.25, 19.00, 2.10 «Вузел лёсу». Серыял (16+).
10.00, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.45, 17.15 «Варажбітка» (12+).
12.50, 16.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
13.50 «Адкрыта» з Аксанай Байрак» (16+).
14.50 «Простыя складанасці» (12+).
15.25 «Натуральны адбор» (12+).
20.55 «Абарваная мелодыя». Серыял (12+).
21.55, 5.15 «Нераскрытыя тайны» (12+).
22.50 «Вокладка» (16+).
23.25 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.15 «Патрашыцелі». Фантастыка (16+).

ТБ1000

6.10, 16.20 Затура: касмічная прыгода (12+).
8.10 Эрын Брокавіч — прыгожая і рашучая (16+).
10.40 Вельмі небяспечная штучка (16+).
12.30 Агент Джоні Інгліш (12+).
14.15 Восень у Нью-Ёрку (12+).
18.20 Каханне і сяброўства (12+).
20.10 Загадкавая гісторыя Бенджаміна Батана (16+).

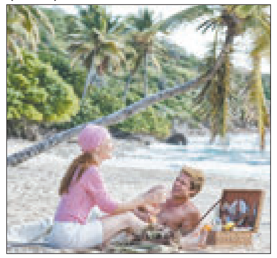

23.20 Буйная рыба (12+).
1.45 Твін Пікс: скрозь агонь (18+).
4.10 Вядзьмарства (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Уцякачкі (12+).
8.25 Каханне ў вялікім горадзе (16+).
10.15 Русалка (16+).
12.20 Нялюдныя (16+).
14.10 ПіраМММіда (16+).
16.20, 4.20 Дазвольце цябе пацалаваць... Зноў (16+).
18.30 Падары мне месячнае свята (12+).
20.20 Бармен (16+).
22.15 Манах і бес (12+).
0.30 Бумер-2 (16+).
2.50 Шчаслівы выпадак (16+).

National Geographic

6.00 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны (16+).
6.45 Гульні розуму (16+).
8.00 Неверагодны доктар Пол (16+).
9.25 Росквіт Атлантыды (16+).
10.15, 3.35 Сапраўдны суперкар (16+).
11.00, 16.25, 21.10 Марс (16+).
11.50 Ледзяная дарога (16+).
12.35 Шаша праз пекла (16+).
13.20, 17.15, 22.00, 1.10, 4.25 Інстынкт выжывання (16+).
14.05, 1.55 Дзікі тунец (16+).
15.40 Расследаванні авіякатастроф (16+).
18.45 Космас: прастора і час (16+).
19.30 Пачатак (16+).
22.45 Экспедыцыя на Марс (16+).
0.20 Асушыць акіян (16+).
2.45 Аўта-SOS (12+).
5.10 Інжынерныя ідэі (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (16+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.30 Як гэта ўстроена? (12+).
11.00, 20.00, 5.30 Склады (12+).
12.00, 1.00, 6.20 Зброя па-амерыканску (16+).
13.00 Чыгунка Аўстраліі (12+).
14.00, 3.50 Біярыц: рускі кастам у Еўропе (12+).
18.00 Залатая ліхаманка (12+).
19.00, 2.00, 7.10 Скрозь кратовую нару (12+).
21.00 Скрозь час і прастору (12+).
0.00 Апошні ніндзя (16+).
2.55 У пошуках скарбаў (16+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.20** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.00 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.05 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Жэмчугі» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Бяссмертнік. Рай там, дзе ты» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «На кантролі Прэзідэнта».
23.40 «Сфера інтарэсаў».
0.40 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 17.30 «Тэлебарометр».
9.10, 19.50 Серыял «Сляпая» (16+).
10.15, 22.05 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.20, 17.35 Серыял «Без тэрміну даўнасці». Заключная серыя (16+).
12.25, 18.45 Серыял «Опер па выкліку». 1-я серыя (16+).
13.30, 23.10 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
14.35 «Блізняты» (16+).
15.40 «Нічога сабе нюз» (12+).
15.45, 0.05 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.25 «Вясельны памер» (16+).
20.45 «Абмен жонкамі» (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Пірог слаёны блінны з птушкай і грыбамі.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.25, 12.20 «Гэты дзень».
8.30, 17.55 «Ганна Герман». Маст. фільм (12+).
9.20, 18.50 «Дзесяць фатаграфій». Юрый Антонаў (12+).
10.00 «Невядомы самалёты». Дак. фільм (12+).
10.40, 16.30 «Між высокай збажыны». Маст. фільм (12+).
12.55 «Артэфакты». Унікальны ўзор ручнога ткацтва — кунтушовы пояс слуцкага тыпу.
13.20, 21.05 «Цыган». Маст. фільм (12+).
14.40 «Бамбардзіроўшчыкі і штурмавікі Другой сусветнай вайны». «Стратэгічная дубінка» (12+).
15.20 «Гуляй, душа!» Канцэрт Беларускага ансамбля народнай музыкі «Свята».
19.25 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
20.15 «Беларуская кухня». Крапанікі.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.30 «Песня для «Еўрабачання». Пятнаццаць год гісторыі». Фінал нацыянальнага дзіцячага конкурсу. 2011 год.

Беларусь 5

7.10 Спорт-кадр.
7.40 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Шахцёр» (Салігорск) — «Юнацтва-Мінск».
9.40 Жанчыны і спорт. Ірына Крыўко.
10.10, 14.25 Спорт-мікс.
10.20 Ліга гандбола.
10.50 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.
11.20 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА.
13.25 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. Агляд тура.
14.35 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат свету.
17.10 Козел пра футбол.
17.30 Легенды сусветнага спорту.
18.05 Ліга нацый. Прэв'ю.
18.35 Слэм-данк.
19.10 Овертайм. КХЛ.
19.25 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Металлург» (Магнітагорск). (У перапынках — Авертайм. КХЛ.)
22.00 Спорт-цэнтр.
22.15 Баскетбол. Кубак ФІБА. «Цмокі-Мінск» (Беларусь) — «Балкан» (Балгарыя).

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Сёння 14 лістапада. Дзень пачынаецца» (12+).
10.00 «Жыць здарова!» (16+).
11.10 «Кантрольная закупка» (12+).
11.50 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Фурцава. Легенда пра Кацярыну» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+).
16.20, 22.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.30, 18.20, 23.20 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 Серыял «Мажор» (16+).
0.25 «Вячэрні Ургант» (16+).
1.15 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Тыдзень спорту».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.00 «Мінск і мінчане».
9.30, 23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.25 «Паляўнічыя на галовы». Серыял (16+).
12.25 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
14.40 «Ежа багоў» (16+).
15.35, 16.50 «Уратуйце нашы душы». Серыял (12+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.10 «Глядзець усім!» (16+).
0.35 Дакументальны спецпраект (16+).

МІР

6.00 «Вой, мамачкі!» (12+).
6.30, 10.10 Маст. фільм «Тульскі Токараў» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.00, 1.45 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00, 2.30 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 0.50 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20, 3.10 Серыял «Агент асобага прызначэння-3» (16+).
22.25, 0.10 Серыял «Жураў» (16+).
5.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.25, 20.40 Серыял «Непагадзь» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.30 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.00 Весткі. Мясцовы час.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
23.10 Серыял «Дуэт па праве» (12+).
0.50 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.55 «Сёння».
6.10 «Цуд тэхнікі» (12+).
7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.55, 8.05 Серыял «Вяртанне Мухтара» (16+).
9.40, 23.30 «НЗ.by».
10.20 Серыял «Сведкі» (16+).
11.15 Серыял «Масква. Тры вакзалы» (16+).
13.25, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05, 16.35 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў» (16+).
17.25 «ДНК» (16+).
19.45 Серыял «Куба» (16+).
21.35 Серыял «Купчына» (16+).
0.10 «Падазраюца ўсе» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.40, 21.00, 0.15 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.30, 16.00 «Гумарынка».
7.35 Серыял «Два з паловай чалавекі».
8.35 Серыял «Блізняты» (16+).
9.30, 19.45 Серыял «Мост» (18+).
10.30 Дак. серыял «Генералы супраць генералаў» (16+).
11.15, 18.50 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
12.00 Серыял «Імперыя пад ударам» (16+).
13.50 Серыял «Легенда сіняга мора» (16+).
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 Дак. серыял «Малыя» (0+).
17.15 «Стыльняшка».
17.20 Серыял «Пражыць жыццё» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Драма «Апантанасць» (16+).
23.10 Серыял «Блудлівая Каліфорнія» (18+).

ВТБ

6.05, 12.45 Серыял «Мамачкі-3» (16+).
7.10 М/ф «Чычылэнд» (0+).
7.30 М/ф «Наватары» (6+).
7.50 М/ф «Машыны казкі» (0+).
8.20, 3.25 «Ералаш» (6+).
8.40 Серыял «Сямейны бізнес» (12+).
9.45 Баявік «S.W.A.T.: вогненная бура» (12+).
11.40 «Турысты» (16+).
13.50, 1.40 Серыял «Выжыць пасля» (16+).
15.55 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
18.00, 0.00 «Уральскія пельмені» (16+).
19.00 Серыял «Вялікая гульня» (16+).
21.00 Серыял «Івановы — Івановы-3» (16+).
22.00 Баявік «Кропка абстрэлу» (12+).
23.50 Жахі «Выпускны» (16+).
4.25 Серыял «Метад Лаўровай» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.20, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква футбольная.
7.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Сіта і Рама». Серыял.
8.25, 16.20 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
8.40, 16.35 «Мой лёс». Маст. фільм.
10.20 Шэдэўры старога кіно. «Пуцёўка ў жыццё». Маст. фільм.
12.15 «Запозненая прэм'ера». Дак. фільм.
13.20 Чорныя дзіркі. Белыя плямы.
14.05 «Тайна грабніцы Чынгісхана». Дак. фільм.
15.10 «Пісьмы з правінцыі». Пасёлак Шушанскае (Краснаярскі край).
15.40 «Энігма. Уладзімір Ашкеназі».
17.55 Сімфанічныя аркестры Еўропы. Аркестр Берлінскага Канцэртхауса.
18.35 Колер часу. Пабла Пікаса. «Дзяўчынка на шары».
18.45 «Царская ложа».
19.45 Усерасійскі адкрыты тэлевізійны конкурс юных талентаў «Сіняя птушка».
20.50 Сусветныя скарбы.
21.05 Да юбілею Алены Цыплаковай. «Лінія жыцця».
22.00 Гала-адкрыццё VII Санкт-Пецярбургскага міжнароднага культурнага форуму.
23.50 Партрэт пакалення. «Белыя ночы». Маст. фільм.
1.35 «Шпіён у дзікай прыродзе». Дак. фільм.
2.30 «Ён і Яна». «Мяцеліца». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Тацянай Візбар. 2007 год (12+).
6.55, 8.40, 9.45, 11.00, 13.00, 14.30, 15.45, 17.00, 21.45, 23.00, 1.00, 2.45, 3.45 Музычная настальгія (12+).
7.30, 1.30 Маст. фільм «Жыццё Мацвея Кажамякіна» (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «Гісторыя рускага рока». «Аляксей Хвасценка». 2006 год (16+).
13.30 Маст. фільм «Імгненне ўдачы» (12+).
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1962. 2-я частка. 2010 год (12+).
19.10 Фільм-канцэрт «Гэта было, было...» Танцавальныя рытмы 60-х гадоў (12+).
19.35 Маст. фільм «Ваша дачка, Аляксандра...» (16+).
22.00 «Колба часу» (16+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Вобраз ворага». 2007 год (16+).
5.00 «Рытмы планеты». 1985 год (12+).

EuroSport 1

2.00, 7.00, 12.00 Футбол. Чэмпіянат MLS. Плэй-оф.
5.00, 14.55, 21.00 Снукер. Northern Ireland Open.
10.00, 18.15 Алімпійскія гульні. «Анатомія спорту».
10.30 Дроны. DR1 Champions.
11.30 Аўтагонкі. Суперкубак Porsche.
18.00 Watts.
18.45 Алімпійскія гульні. «Зала Славы».
19.45 Скачкі з трампліна. Кубак свету.

Кінакамедыя

0.55 Прышэльцы-3: узяцце Бастыліі (12+).
3.00 Прышэльцы ў Амерыцы (0+).
4.35 Вячэра з прыдуркам (12+).
6.10 Хутчэй, чым трусы (16+).
8.00 Самы лепшы тата (16+).
9.55 Гульня ў чатыры рукі (16+).
12.10 Скандынаўскі фарсаж (16+).
14.00 Скандынаўскі фарсаж. Гонкі на лёдзе (16+).
15.50 Нацыянальная бяспека (12+).
17.30 Джуманджы (6+).
19.30 Дзевяць ярдаў (18+).
21.20 Развод па-французску (12+).
22.55 Дзядуля лёгкіх паводзін (18+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.25 «У выдатнай форме» (12+).
7.55 «Доктар І...» (16+).
8.25 «Івановы». Серыял (12+).
10.10, 4.30 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.50, 16.55 «Варажбітка» (12+).
12.55 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.00 «Адкрыта» з Аксанай Байрак» (16+).
14.55 «Нераскрытыя тайны» (12+).
16.00 «Мой герой» (12+).
18.45 «Іншыя. Дзеці Вялікай Мядзведзіцы». Дак. фільм (16+).
20.20 «Прага падарожжаў». Камедыя (16+).
22.15 «Чалавек-воўк». Трылер (16+).
00.20 «Іншыя. Дзеці Вялікай Мядзведзіцы». Дак. фільм (16+).
1.45 «90-я» (16+).
2.30 «Савецкія мафіі» (16+).
3.15 «Дзікія грошы» (16+).
4.00 «Уся праўда» (16+).

ТБ1000

6.10, 15.30 Эрын Брокавіч — прыгожая і рашучая (16+).

8.50 SuperПерцы (16+).
11.15 Мой хлопчык (12+).
13.25 Вельмі небяспечная штучка (16+).
18.10 Агент Джоні Інгліш (12+).
20.10 Рамэа і Джульета (12+).
22.25 Адчайны (16+).
0.30 Калонія Дзігнідад (18+).
2.30 Такса (18+).
4.00 Буйная рыба (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Сталінград (12+).
8.55 Прыходзь на мяне паглядзець (6+).
11.05 Каўчэг (12+).
12.50 Небяспечныя канікулы (6+).
14.30 Каханне ў вялікім горадзе (16+).
16.20, 4.20 Жонка напракат. 1—2-я серыі (12+).
18.15 Русалка (16+).
20.20 Хачу ў турму (12+).
22.20 Няўлоўныя: апошні герой (16+).
0.00 Дама пік (16+).
2.20 Манах і бес (12+).

National Geographic

6.00 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны (16+).
6.45 Гульні розуму (16+).
8.00 Неверагодны доктар Пол (16+).
9.30, 15.40 Расследаванні авіякатастроф (16+).
10.15, 3.20 Сапраўдны суперкар (16+).
11.00, 16.25, 21.10 Марс (16+).
11.50 Ледзяная дарога (16+).
12.35 Шаша праз пекла (16+).
13.20 Інстынкт выжывання (16+).
14.05 Служба выратавання Аляскі (16+).
14.50 Тэхаскі ўлоў (16+).
17.15 Дзікая Фларыда (16+).
18.00, 22.00, 1.00, 4.05 Дзікія Гаваі (16+).
18.45, 23.30 Космас: прастора і час (16+).
19.30 Пачатак (16+).
22.45 Неверагоднае падарожжа «Хабла» (16+).
0.15 Асушэнне Алькатраса (16+).
1.45 Дзікі тунец (16+).
2.35 Аўта-SOS (12+).
4.55 Інжынерныя ідэі (16+).
5.40 Навуковыя недарэчнасці (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+).
11.00, 20.00, 5.30 Склады (12+).
11.30 Скрозь час і прастору (12+).
12.00, 1.00, 6.20 Зброя па-амерыканску (16+).
13.00 Будоўля на Аляссы (12+).
14.00, 18.00, 3.50 Залатая ліхаманка (16+).
19.00, 2.00, 7.10 Скрозь кратовую нару (12+).
0.00 Аляска: сям'я з лесу (16+).
2.55 Пантыяк — рыцар дарог (12+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.55** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 «Зона Х» (16+).
9.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.40, 19.20 Серыял «Жэмчугі» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25, 17.05 Серыял «Бяссмертнік. Рай там, дзе ты» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
21.00 «Панарама».
21.50 «Клуб рэдактараў» (16+).
22.20 Меладрама «Дом на краі лесу» (16+).
2.10 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 17.30 «Тэлебарометр».
9.05, 20.05 Серыял «Сляпая» (16+).
10.10, 21.05 «Чалавек-невідзімка» (16+).
11.15, 17.35 Серыял «Опер па выкліку» (16+).
13.25 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
14.30 «Вясельны памер» (16+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 0.05 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.25 «Веру не веру» (16+).
19.40 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
22.00 «Спортлата 5 з 36», КЕНО.
22.05 «Бітва экстрасэнсаў». 17-ы сезон (16+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35 «Беларуская кухня». Юшка з крыві.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.25 «Гэты дзень».
8.30, 17.30 «Маці і мачаха». Маст. фільм (12+).
9.50, 18.50 «Дзесяць фатографій». Ангеліна Вовк (12+).
10.30, 16.00 «Палёты ў сне і наяве». Маст. фільм (12+).
12.20 «Сіла веры».
12.45 «Артэфакты». Бронзавы барэльеф з генеалагічным дрэвам Вайніловічаў.
13.10, 21.05 «Цыган». Маст. фільм, заключная серыя (12+).
14.40 «Ваенны ўрач. Аляксандр Сахараў. Вера даўжынёй у жыццё». Дак. фільм (12+).
15.15 Канцэрт ансамбля песні і танца «Спадчына» Палаца культуры г. Маладзечна.
19.30 «Камертон». Заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь Сяргей Чакерэс.
20.15 «Беларуская кухня». Цымес.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.35 «Песня для «Еўрабачання». Пятнаццаць год гісторыі». Фінал нацыянальнага дзіцячага конкурсу. 2013 год.

Беларусь 5

7.10 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Нёман» (Гродна) — «Шахцёр» (Салігорск).
9.05 Футбол. Ліга нацый. Люксембург — Беларусь.
11.05 Футбол. Ліга нацый. Дзённік гульнявога дня.
11.50 Авертайм.
12.20 Спорт-мікс.
12.30, 16.20 Легенды сусветнага спорту.
13.00 Жанчыны і спорт. Аляксандра Сасновіч.
13.30 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат свету.
15.25 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
16.50 Бокс. Сусветная суперсерыя.
18.35 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэачасопіс.
19.10 Авертайм.КХЛ.
19.25 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Аўтамабіліст» (Екацярынбург). (У перапынках — Авертайм. КХЛ.)
22.00 Спорт-цэнтр.
22.10 Валейбол. Чэмпіянат Расіі. Жанчыны. «Дынама-Казань» — «Мінчанка» (Мінск).
0.20 Фактар сілы.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Сёння 16 лістапада. Дзень пачынаецца» (12+).
10.00 «Жыць здарова!» (16+).
11.10 «Кантрольная закупка» (12+).
11.50 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Фурцава. Легенда пра Кацярыну» (16+).
15.00 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Ералаш» (6+).
16.40, 18.20 Камедыя «Мы з джаза» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Поле цудаў» (16+).
20.00 Час.
21.10 «Голас. Перазагрузка» (16+).
23.15 Трылер «Ілюзія падмана-2» (16+).
1.45 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Глядзець усім!» (16+).
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
9.30, 23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Паляўнічыя на галовы». Серыял (16+).
12.35, 23.55 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
14.45 «Ежа багоў» (16+).
15.45, 16.50 «Дыверсанты». Серыял (16+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.25 «Скардзіцца дазваляецца».
20.50 «Тайны Беларусі» (16+).
21.45, 0.40 Дакументальны праект (16+).

МІР

6.00 «Як у рэстаране» (12+).
6.30 Серыял «АСА» (16+).
8.45, 10.15 Серыял «Тры паўграцыі» (12+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
10.10 «Еўразія. Вялікая лічба» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 2.40 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20, 3.30 Серыял «Агент асобага прызначэння-3» (16+).
21.25 Маст. фільм «Ахоўнік для дачкі» (16+).
23.45, 0.10 Маст. фільм «Прага помсты» (16+).
5.15 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.25 Серыял «Непагадзь» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.00 Весткі. Мясцовы час.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 «Гумарына» (16+).
23.10 «Майстар смеху».
0.35 1/2 фіналу Міжнароднай лігі КВЗ. Першая гульня.

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сёння».
6.10 «Таямнічая Расія» (16+).
7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.55, 8.05 Серыял «Вяртанне Мухтара» (16+).
9.40, 23.30 «НЗ.by».
10.20 Серыял «Сведкі» (16+).
11.15 Серыял «Масква. Тры вакзалы» (16+).
13.25, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05, 16.35 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў» (16+).
17.25 «ДНК» (16+).
19.45 Серыял «Куба» (16+).
21.25 Серыял «Купчына» (16+).
0.00 «Падазраюца ўсе» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.50, 21.00, 1.50 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.30, 16.00 «Гумарынка».
7.35 Серыял «Два з паловай чалавекі» (16+).
8.35 Серыял «Блізняты» (16+).
9.30, 19.55 Серыял «Мост» (18+).
10.30 Дак. серыял «Генералы супраць генералаў» (16+).
11.15, 18.30 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
12.00 Рэтра-дэтэктыў. Серыял «Каломба» (12+).
13.50 Серыял «Легенда сіняга мора» (16+).
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 Дак. серыял «Дзецям пра звяранят».
16.55 «Стыльняшка».
17.00 Серыял «Пражыць жыццё» (16+).
19.20 «Мой любімы гадаванец» (0+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Фантастыка «Апошні крок» (12+).
0.55 Серыял «Блудлівая Каліфорнія» (18+).

ВТБ

6.05, 12.45 Серыял «Мамачкі-3» (16+).
7.10 М/ф «Чычылэнд» (0+).
7.30 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
8.00 М/ф «Машыны казкі» (0+).
8.40 Серыял «Сямейны бізнес» (12+).
9.45 Баявік «16 кварталаў» (12+).

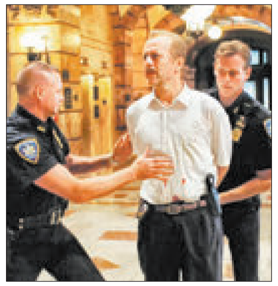

11.40 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
13.50, 2.30 Серыял «Выжыць пасля» (16+).
15.55 Серыял «Шчаслівы разам» (16+).
18.00, 0.25 «Уральскія пельмені» (16+).
19.30 Серыял «Вялікая гульня» (16+).
21.00 Серыял «Іванова — Іванова-3» (16+).
22.00 Баявік «S.W.A.T.: спецназ горада ангелаў» (12+).
1.30 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.15 «Ералаш» (6+).
4.25 Серыял «Метад Лаўровай» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.20, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква Казакова.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35, 22.20 «Сіта і Рама». Серыял.
8.25, 16.20 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
8.45, 16.35 «Мой лёс». Маст. фільм. 1-я серыя.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.30 ХХ стагоддзе. «Тэатральныя сустрэчы. У гасцях у Міхаіла Жарава». 1964.
12.25, 18.40, 0.40 «Што рабіць?»
13.10 Штучны адбор.
13.50 Казкі з гліны і дрэва. Філімонаўская цацка.
14.05, 20.45 «Загадкавыя адкрыцці ў Вялікай пірамідзе». Дак. фільм.
15.10 Біблейскі сюжэт.
15.40 «Саці. Нясумная класіка...»
17.50 Сімфанічныя аркестры Еўропы. Каралеўскі аркестр «Консертгебау».
19.45 Галоўная роля.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.40 «Абсалютны слых».
23.10 «Жывe такі Канеўскі...» Дак. серыял.
0.00 «Бітва за космас. Гісторыя рускага «шатла». Дак. фільм.
2.45 Колер часу. Рэнэ Магрыт.

Настальгія

6.00 «СеўАлгорыя» з Севам Наўгародцавым: «Шансон: гісторыя і сучаснасць». 2005 год (18+).
6.55, 9.45, 13.00, 14.40, 15.45, 18.55, 20.40, 21.45, 23.00, 1.15 Музычная настальгія (12+).
7.30, 13.30, 19.30 Маст. фільм «Жыццё Мацвея Кажамякіна» (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаны ў СССР» (12+).
11.00 Фільм-спектакль «Абрабаванне ў поўнач». 1978 год (12+).
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Вобраз ворага». 2007 год (16+).
17.00 «Рытмы планеты». 1985 год (12+).
18.05 «Спяем, сябры!» з Тацянай Візбар. 2007 год (12+).
0.00 «Гэты фантастычны свет». «З робатамі не жартуюць». 1987 год (12+).
2.20 «Рок-н-рол ТБ». Канцэрт Канстанціна Нікольскага. 1992 год (12+).
3.00 «Мінулы час» (12+).
3.40 Маст. фільм «Звычайная гісторыя» (16+).

EuroSport 1

2.00, 10.30, 14.00 Аўтагонкі. Суперкубак Porsche.
2.30, 9.30 Настольны тэніс. Сусветны тур. Austrian Open.
3.30 Фігурнае катанне. Гран-пры. NHK Trophy.
5.00, 11.00, 14.30, 21.00 Снукер. Northern Ireland Open.
7.00, 13.00, 20.00 Алімпійскія гульні. «Зала Славы».
8.00 Алімпійскія гульні. «Анатомія спорту».
8.30 Watts.
12.55 Дзюдо.

Кінакамедыя

0.40 Вячэра з прыдуркам (12+).
2.15 Дублёр (16+).
3.40 Мужчына з гарантыяй (16+).
5.15 Містар Фелічыта (16+).
6.55 Вялікае вяселле (16+).

8.35 (Не)чаканы прынц (16+).
10.15 Выдатніца лёгкіх паводзін (16+).
12.00 Дзядуля лёгкіх паводзін (18+).
13.55 Нацыянальная бяспека (12+).
15.35 Гульня ў чатыры рукі (16+).
17.50 Карпаратыў (16+).
19.30 Дачка майго боса (12+).
21.10 Любоўны эліксір № 9 (16+).
23.00 Прынц і я (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.05 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.45 «Доктар І...» (16+).
8.15, 19.00, 2.15 «Вузел лёсу». Серыял (16+).
10.00, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.45, 17.15 «Варажбіт-ка» (12+).
12.50, 16.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
13.50 «Адкрыта» з Аксанай Байрак» (16+).

14.50 «Простыя складанасці» (12+).
15.25 «Натуральны адбор» (12+).
20.55 «Абарваная меладыя». Серыял (12+).
21.55 «90-я» (16+).
22.45 «Лінія абароны» (16+).
23.20 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.10 «Моцны арэшак». Баявік (16+).
5.20 «90-я» (16+).

ТБ1000

6.10, 18.00 Тата-дасвідос (16+).
8.25 Буйная рыба (12+).
10.50 Загадкавая гісторыя Бенджаміна Батана (16+).
14.00 Вядзьмарства (16+).
16.00 Аблічны ў натоўпе (16+).
20.10 Бэтмен: пачатак (12+).
22.50 Аляксандр (16+).
2.05 Геній (18+).
3.55 Дзённік памяці (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 За сустрэчу (16+).
8.05 Бармен (16+).
10.00 Бумер-2 (16+).
12.15 Шпіён (16+).
14.25 Бабло (16+).
16.20, 4.20 Дазвольце цябе пацалаваць... На вяселлі (12+).
18.20 Шчаслівы выпадак (16+).
20.20 Глухар у кіно (16+).
22.20 Цёмны свет: раўнавага (12+).
0.20 Апавяданні (18+).
2.40 Аднакласніцы: новы паварот (16+).

National Geographic

6.00 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны (16+).
6.45 Гульні розуму (16+).
8.00 Неверагодны доктар Пол (16+).
9.25, 13.20 Інстынкт выжывання (16+).
10.15, 3.35 Сапраўдны суперкар (16+).
11.00, 16.20, 21.10 Марс (16+).
11.45 Ледзяная дарога (16+).
12.35 Шаша праз пекла (16+).
14.05, 17.10, 22.00, 1.10, 4.20 Дзікі тунец (16+).
15.35 Расследаванні авіякатастроф (16+).
18.50, 23.35 Космас: прастора і час (16+).
19.30 Пачатак (16+).
22.45 Смерць марсахода (16+).
0.20 Асушыць акіян (16+).
2.45 Аўта-SOS (12+).
5.10 Інжынерныя ідэі (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+).
11.00, 20.00, 5.30 Склады (12+).
12.00, 1.00, 6.20 Зброя па-амерыканску (16+).
13.00 У пошуках скарбаў (16+).
14.00, 3.50 Апошні ніндзя (16+).
18.00 Залатая ліхаманка (12+).
19.00, 2.00, 7.10 Скрозь краткоую нару (12+).
0.00 Як устроены Сусвет (12+).
2.55 Круты віраж (12+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.35** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.15 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.20 Серыял «След» (16+).
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Жэмчугі» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Бяссмертнік. Рай там, дзе ты» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «Жанчыны і спорт».
23.55 «Сфера інтарэсаў».
0.55 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 17.30 «Тэлебарометр».
9.10, 20.00 Серыял «Сляпая» (16+).
10.15, 22.05 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.30, 17.35 Серыял «Опер па выкліку» (16+).
13.35, 23.10 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
14.35 «ЖаннаДапамажы» (16+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 0.05 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.25 «Вясельны памер» (16+).
19.35 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
21.00 «Трэці лішні» (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Катлеты са шчупака.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.25, 12.20 «Гэты дзень».
8.30, 17.55 «Ганна Герман». Маст. фільм, заключная серыя (12+).
9.20, 18.50 «Дзесяць фатаграфій». Ігар Ліванаў (12+).
10.00 «Невядомыя самалёты». Дак. фільм (12+).
10.40, 16.35 «Год цяляці». Маст. фільм (12+).
12.55 «Артэфакты». Паясны набор «Пояс Вітаўта».
13.20, 21.05 «Цыган». Маст. фільм (12+).
14.40 «Бамбардзіроўшчыкі і штурмавікі Другой сусветнай вайны». «З прыцэлам на будучыню» (12+).
15.20 «Песня мая — Беларусь». Канцэртная праграма з удзелам ансамбля «Сябры».
19.30 «Камертон». Дыктар Беларускага радыё, заслужаны артыст БССР Ілья Курган.
20.15 «Беларуская кухня». Хвораст.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.25 «Песня для «Еўрабачання». Пятнаццаць год гісторыі». Фінал нацыянальнага дзіцячага конкурсу. 2012 год.

Беларусь 5

7.10, 22.00 Ліга нацый. Прэв'ю.
7.40 Баскетбол. Кубак ФІБА. «Цмокі-Мінск» (Беларусь) — «Балкан» (Балгарыя).
9.25 Слэм-данк.
9.55 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Металург» (Магнітагорск).
12.00 Легенды сусветнага спорту.
12.30 Спорт-мікс.
12.40 Козел пра футбол.
13.00 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА.
15.05 Самба. Чэмпіянат свету.
17.10 Скачкі на батуце. Чэмпіянат свету.
18.20 Авертайм.
18.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Нёман» (Гродна) — «Шахцёр» (Салігорск). (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.10 Спорт-цэнтр.
21.25 Трэніровачны дзень.
22.30 Футбол. Ліга нацый. Люксембург — Беларусь.
00.40 Футбол. Ліга нацый. Дзённік гульнявога дня.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), **7.30, 8.00** (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Сёння 15 лістапада. Дзень пачынаецца» (12+).
10.00 «Жыць здорава!» (16+).
11.10 «Кантрольная закупка» (12+).
11.50 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Фурцава. Легенда пра Кацярыну» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+).
16.20, 22.50 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.30, 18.20, 23.50 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 «Маркаў. Нічога асабістага» (12+).
21.40 Серыял «Мажор» (16+).
0.55 «Вячэрні Ургант» (16+).
1.45 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Глядзець усім!» (16+).
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10, 23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.45 «Паляўнічыя на галовы». Серыял (16+).
12.35, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
14.40 «Ежа багоў» (16+).
15.35, 16.50 «Уратуйце нашы душы». Серыял (12+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.25 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
0.40 Дакументальны спецпраект (16+).

МІР

6.00 «Трымайся, шоубіз!» (16+).
6.30, 10.10 Серыял «АСА» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.00, 1.45 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00, 2.30 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 0.50 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20, 3.10 Серыял «Агент асобага прызначэння-3» (16+).
22.25, 0.10 Серыял «Жураў» (16+).
5.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.25, 20.40 Серыял «Непагадзь» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.00 Весткі. Мясцовы час.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.10, 23.10 Серыял «Дуэт па праве» (12+).
0.05 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.55 «Сёння».
6.10 «НашСпажыўНагляд» (16+).
7.10 «Дзелавая раніца НТБ» (12+).
7.55, 8.05 Серыял «Вяртанне Мухтара» (16+).
9.40, 23.30 «НЗ.by».
10.20 Серыял «Сведкі» (16+).
11.15 Серыял «Масква. Тры вакзалы» (16+).
13.25, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
14.05, 16.35 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў» (16+).
17.25 «ДНК» (16+).
19.45 Серыял «Куба» (16+).
21.35 Серыял «Купчына» (16+).
0.10 «Падазраючая ўсе» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.40, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.30, 16.00 «Гумарынка».
7.35 Серыял «Два з паловай чалавекі» (16+).
8.40 Серыял «Блізняты» (16+).
9.35, 19.50 Серыял «Мост» (18+).
10.35 Дак. серыял «Генералы супраць генералаў» (16+).
11.15, 18.50 Серыял «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
12.00 Рэтра-дэтэктыў. Серыял «Айцец Браўн» (16+).
13.50 Серыял «Легенда сіняга мора» (16+).
16.10 «Мультпарад» (0+).
16.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
17.00 «Сад і агарод».
17.15 «Адказвайка».
17.20 Серыял «Пражыць жыццё» (16+).
19.35 «Фэшн is my прафэшн».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.20 Драма «Боні і Клайд» (16+).
23.00 Серыял «Блудлівая Каліфорнія» (18+).

ВТБ

6.05, 12.45 Серыял «Мамачкі-3» (16+).
7.10 М/ф «Чычылэнд» (0+).
7.30 М/ф «Наватары» (6+).
7.50, 3.45 «Ералаш» (6+).
8.10 Серыял «Сямейны бізнес» (12+).
9.15 Баявік «S.W.A.T.: спецназ горада ангелаў» (12+).

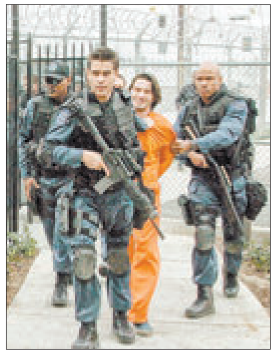

11.40 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
13.50, 2.05 Серыял «Выжыць пасля» (16+).
15.55 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
18.00, 0.00 «Уральскія пельмені» (16+).
19.30 Серыял «Вялікая гульня» (16+).
21.00 Серыял «Івановы — Івановы-3» (16+).
22.00 Баявік «S.W.A.T.: вогненная бура» (12+).
1.00 «Кіно ў дэталях» (16+).
4.25 Серыял «Метад Лаўровай» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.20, 10.00, 15.00, 19.30, 23.40 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква Заручная.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35, 22.20 «Сіта і Рама». Серыял.
8.25 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
8.40, 16.35 «Мой лёс». Маст. фільм.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.30 XX стагоддзе. «Перпендыкулярнае кіно. Надзея Кажушаная». 1997.
12.10 Колер часу. Ван Дэйк.
12.25, 18.40, 0.40 «Гульня ў бісер». «Мілан Кундэра. «Невыносная лёгкасць быцця».
13.10 «Абсалютны слых».
13.50 Сусветныя скарбы.
14.10 «Бітва за космас. Гісторыя рускага «шатла». Дак. фільм.
15.10 Мая любоў — Расія! «Калыханкі нашых прабабуль».
15.40 «2 Вернік 2».
16.25 Колер часу. Альбрэхт Дзюрэр. «Меланхолія».
17.55 Сімфанічныя аркестры Еўропы. Аркестр Філармоніі Осла.
19.45 Галоўная роля.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 Прыступкі цывілізацыі. «Тайна грабніцы Чынгісхана». Дак. фільм.
21.40 «Энігма. Кшыштаф Пэндэрэцкі».
23.10 «Жыве такі Канеўскі...» Дак. серыял.
0.00 Чорныя дзіркі. Белыя плямы.
2.20 «Ад Сакольнікаў да парка на метро...» Дак. фільм.
2.50 Колер часу. Клод Манэ.

Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Вобраз ворага». 2007 год (16+).
6.55, 8.40, 9.45, 13.00, 14.40, 15.45, 17.00, 18.55, 20.40, 21.45, 23.00, 0.55, 2.40, 3.45 Музычная настальгія (12+).
7.30, 13.30, 1.30 Маст. фільм «Жыццё Мацвея Кажамякіна» (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.00 «Рытмы планеты». 1985 год (12+).
12.05 «Спяем, сябры!» з Тацянай Візбар. 2007 год (12+).
18.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім: «Гісторыя рускага рока». «Аляксей Хвасценка». 2006 год (16+).
19.30 Маст. фільм «Імгненне ўдачы» (12+).
0.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Шансон: гісторыя і сучаснасць». 2005 год (18+).
5.00 Фільм-спектакль «Абрабаванне ў поўнач». 1978 год (12+).

EuroSport 1

2.10 Дзюдо.
2.15 Watts.
3.00, 20.00 Футбол. Чэмпіянат MLS. Плэй-оф.
5.00, 9.30, 14.30, 21.55 Снукер. Northern Ireland Open.
7.00, 12.30 Футбол. Чэмпіянат свету сярод дзяўчат (U-17).
8.30 Алімпійскія гульні. «Зала Славы».
10.30, 14.00 Алімпійскія гульні. «Анатомія спорту».
11.00 Аўтагонкі. Суперкубак Porsche.
11.35, 21.00 Дроны. DR1 Champions.

Кінакамедыя

1.05 Прышэльцы (12+).
3.05 Прышэльцы-2: калідоры часу (12+).
5.25 Мужчына з гарантыяй (16+).
7.05 (Не)чаканы прынц (16+).
8.45 Карпаратыў (16+).
10.30 Дачка майго боса (12+).
12.05 Джуманджы (6+).
14.05 Любоўны эліксір № 9 (16+).
16.00 Аферысты Дзік і Джэйн (12+).
17.40 Дрэнны Санта (16+).
19.30 Скандынаўскі фарсаж (16+).
21.15 Скандынаўскі фарсаж. Гонкі на лёдзе (16+).
23.05 Зачараваная Элла (12+).

ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
7.10 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.50 «Доктар І...» (16+).
8.20 «Вузел лёсу». Серыял. Заключная серыя (16+).
10.00, 4.30 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.40, 17.15 «Варажбітка» (12+).
12.45, 16.10 «Містычныя гісторыі» (12+).
13.50 «Адкрыта» з Аксанай Байрак» (16+).
14.45 «Простыя складанасці» (12+).
15.20 «Натуральны адбор» (12+).
19.00, 2.55 «Івановы». Серыял (12+).
20.55 «Абарваная меладыя». Серыял (12+).
21.55 «Савецкія мафіі» (16+).
22.45 «Дзікія грошы» (16+).
23.35 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.20 «Загадкавая гісторыя Бенджаміна Батана». Драма (12+).

ТБ1000

6.10, 18.15 Маска (12+).
8.10 Аляксандр (16+).
11.25 Бэтмен: пачатак (12+).
14.05 Дзённік памяці (16+).
16.25 Фрэнк (16+).
20.10 Мой хлопчык (12+).
22.10 SuperПерцы (16+).
0.20 Маладосць (18+).
2.40 Вельмі небяспечная штучка (16+).
4.20 Агент Джоні Інгліш (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Цёмны свет: раўнавага (12+).
8.25 Глухар у кіно (16+).
10.20 Уцёкі (16+).
12.45 У руху (16+).
14.45 Аднакласніцы: новы паварот (16+).
16.20, 4.20 Дазвольце цябе пацалаваць... Бацька нявесты (16+).
18.15 ПіраМММіда (16+).
20.20 Прыходзь на мяне паглядзець (6+).
22.30 Сталінград (12+).
1.05 Мама, не бядуй! (18+).
2.45 Каханне ў вялікім горадзе (16+).

Discovery

6.00 Панарама 360. Аб'ект сусветнай спадчыны (16+).
6.45 Гульні розуму (16+).
8.00 Неверагодны доктар Пол (16+).
9.30, 2.20 Дзікі тунец (16+).
10.20, 4.00 Сапраўдны суперкар (16+).
11.05, 16.25, 21.10 Марс (16+).
11.50 Ледзяная дарога (16+).
12.40 Шаша праз пекла (16+).
13.20 Інстынкт выжывання (16+).
14.10 Служба выратавання Аляскі (16+).
14.55 Тэхаскі ўлоў (16+).
15.40, 17.15, 22.00, 1.35, 4.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
18.45, 0.00 Космас: прастора і час (16+).
19.30 Пачатак (16+).
22.45 Секунды да катастрофы (16+).
23.10 Гарачыя межы: Лацінская Амерыка (16+).
0.45 Асушыць акіян (16+).
3.10 Аўта-SOS (12+).
5.35 Навуковыя недарэчнасці (16+).

National Geographic

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.30, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+).
11.00, 20.00, 5.30 Склады (12+).
12.00, 1.00, 6.20 Зброя па-амерыканску (16+).
13.00 Забытая інжынерыя (12+).
14.00, 3.50 Як устроены Сусвет (12+).
15.00 Скрозь час і прастору (12+).
18.00, 0.00 Залатая ліхаманка (12+).
2.55 Разбуральнікі легенд (16+).

СУД ДЫ СПРАВА

«ПРОСІМ ПРАБАЧЭННЯ І АДКЛІКАЕМ ІСК»

КАМЕРЦЫЙНАЯ фірма з тых, што запісваюць прадаўцоў на курсы павышэння кваліфікацыі ў абмен на маўчанне пра пратэрміноўку, вырашыла спагнаць плацеж праз суд, аднак... перадумала. Чаму?

Тэрміны прыдатнасці — што дышаль?

У Беларусі з'явіліся нестандартныя формы барацьбы з рэалізацыяй пратэрмінаваных прадуктаў, калі ў гандлёвую залу прыходзяць грамадзяне і мэтанакіравана шукаюць тавар са скончаным тэрмінам прыдатнасці. А калі знаходзяць, то «скідаюць маску» і са звычайных пакупнікоў ператвараюцца ў супрацоўнікаў арганізацыі па аказанні адукацыйных паслуг. Ніколькі не бянтэжачыся, яны робяць персаналу дзелавыя прапановы: мы нікуды не паведамляем аб выяўленым бязладдзі, пазбаўляючы вас ад штрафаў, вы ж ідзяце да нас на навучанне. Кошт удзелу аднаго супрацоўніка 80—100 рублёў, у той час як санстанцыя, маўляў, выставіць вам суму на парадак большую.

Змагацца з «высакародным шантажом» аказалася надзвычай складана. Па-першае, яго цяжка даказаць: нават запісы камер відэаназірання не з'яўляюцца доказам у судзе, па-другое, любая скарга гандлю натыкаецца на пытанні: 1. Чаму ў вас быў у рэалізацыі тавар з пратэрмінаваным тэрмінам прыдатнасці? 2. Чаму вы падпісалі дагавор — вас жа ніхто не прымушаў? Так, зразумела, вы апынуліся пад ціскам, але ж не пад пісталетам... Акрамя таго, прадаўцы баяцца пакаранняў кіраўніцтва і, калі ёсць магчымасць схаваць «пракол» (напрыклад, начальства не было ў гандлёвай зале), мяркуюць, што найлепш ціхенька заплаціць.

Тым не менш, нягледзячы на ўсе нюансы, кіраванне дэпартамента фінансавых расследаванняў па Мінскай вобласці і горадзе Мінску пачало праверку шасці камерцыйных структур, якія так своеасабліва абараняюць спажыўцоў. І падобных фірмаў у Беларусі ўжо больш за паўсотні — іх рэгіструюць па заяўным прынцыпе. Ды і дзёрзкасць іх дайшла да таго, што пры адсутнасці пратэрміноўкі яны ўе арганізуюць: прыносяць сумнеўны тавар з сабой, абы раскруціць суб'ект на грошы.

Найлепшая абарона — наступленне

У той жа самы час, нягледзячы на абвінавачванні ў спажывецкім экстрэмізме, адна з арганізацый такога напрамку падала судовы іск да прадаўца, які не заплаціў за вучобу.

«Папалася» жанчына-адказчык яшчэ ў канцы мінулага года. Тады дзве дзяўчыны прыйшлі ў Мар'інагорскі магазін сістэмы «ДарАрз», прабілі ў касе пакецік соку і каржы для торта на агульную суму 1,49 рубля і тут жа «выявілі» ў тавара скончаны тэрмін прыдатнасці. Следам персаналу паступіла прапанова праслухаць семінар «Парадак рэалізацыі і захоўванне харчовых тавараў, якія маюць абмежаваныя тэрміны прыдатнасці», інакш... Загмага якраз не было на месцы, нявопытны прадавец спалохалася паказаных ёй «корачак» і падпісала дакументы на атрыманне «адукацыйных паслуг». Не разумеючы, дарэчы, што плаціць прыйдзецца з асабістай кішэні, а не з магазіннай выручкі.

Сума доўгу ўзрасла ў пяць разоў

Прайшло чатыры месяцы. Грашовыя сродкі, паводле афіцыйнай тэрміналогіі, у камерцыйную фірму ўсё не паступалі, і прадавец Ірына атрымала судовы іск. Пры гэтым ёй прапаноўвалася выплаціць ужо не 85 рублёў, а 170: «накапалі» працэнты. Плюс 165 рублёў — пеня і дзяржпошліна.

Працэс у судзе Партызанскага раёна Мінска (па месцы рэгістрацыі істца) пачаўся традыцыйна: з праверкі дакументаў прадстаўнікоў бакоў. Але... тут жа і скончыўся.

— Высокі суд! — падняўся са свайго месца кіраўнік прававога агенцтва Максім. — Мы правялі службовую праверку і ўстанавілі, што дагаворныя адносіны з адказчыкам сапраўды маюць месца, але адбылося ўшчамленне яго правоў. На гэтай падставе і таксама ўлічваючы, што разбіральніцтва шкодзіць нашай рэпутацыі, мы ад іскавых патрабаванняў на адрас адказчыка адмаўляемся, прыносім прабачэнні за прычыненыя нязручнасці і просім вытворчасць па справе спыніць.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Фота носіць ілюстрацыйны характар.

Што напалохала камерсантаў

Бываюць цуды на свеце... Але ўсё-такі, што адбылося? Чаму камерцыйная фірма «выпусціла з зубоў здабычу»?

Заснавальнік (якому ўсяго 23 гады) расказаў карэспандэнту «МС» пра матывы. Дарэчы, ён лічыць такога роду бізнес не чымсьці амаральным, а, наадварот, высакародным, паколькі абараняе грамадзян ад нанясення шкоды здароўю. Па запэўненні суразмоўніка, з юрыдычнага боку таксама ўсё чыста: іх арганізацыя рэальна праводзіла семінары на базе Беларускага гандлёва-эканамічнага ўніверсітэта спажывецкай кааперацыі, што ў Гомелі. З гэтай установай у яе дагавор. Занняткі звычайна праходзілі ў форме відэа-прэзентацый, каб дапамагчы слухачам лепш засвоіць нормы ДАСТаў, БНіПаў, СТБ.

— Максім, чаму вы перадумалі?

— Таму што наша фірма зачыняецца, і хочацца хутчэй усё скончыць. Прававое агенцтва было зарэгістравана вясной 2017 года, аднак неўзабаве аказалася, што гэты від дзейнасці нерэнтабельны. За 9 месяцаў працы на разліковы рахунак арганізацыі паступіла ўсяго 14 700 рублёў, у сілу чаго сярэдняя зарплата супрацоўнікаў не перавышала чатырохсот рублёў. Я, як заснавальнік, ні разу не атрымаў прыбытку, а штат з сямі чалавек прыйшлося скараціць да трох.

Мы з Максімам яшчэ доўга абмяркоўвалі розныя нюансы, і няўдачлівы бізнесмен агучыў... іншае апраўданне такой ідэі. Маўляў, на працягу многіх гадоў у Беларусі назіраецца тэндэнцыя па скарачэнні колькасці пратэрміноўкі. Безумоўна, гэта вынік дапамогі дзяржорганам работай такіх арганізацый. Гандаль баіцца і трымціць? Ну і няхай! Затое выйграе пакупнік!

Ваўкі ў авечай шкуры?

— Зусім не згодзен, што гэтыя вымагальнікі прыносяць карысць грамадству, — абураны іх практыкай **старшыня Пухавіцкай раённай арганізацыі абароны правоў спажыўцоў, член праўлення рэспубліканскага Таварыства аховы спажыўцоў Васіль ВАЛАСЮК.** — Ужо тры гады я дапамагаю работнікам гандлю «адбівацца» ад іх. Ад такога шантажу адна толькі шкода і больш нічога, плюс — падрыў аўтарытэту сумленных таварыстваў абароны спажыўцоў. А зніжэнне рэалізацыі тавараў са скончаным тэрмінам прыдатнасці — вынік узрослай канкурэнцыі і скарачэння наглядней дзейнасці дзяржавы.

Два бакі медаля і дзве праўды... А што думаеце вы на гэты конт? Калі твая справа справядлівая, то ці дапушчальна пры зборы доказаў звяртацца да хітрасці?

Ніна ЯНОВІЧ.

Кампетэнтна

«Што вы робіце пры атрыманні сігналу, што ў краме выяўлена пратэрміноўка?» Гэтае пытанне мы задалі **загадчыку аддзялення гігіены харчавання ДУ «Мінскі абласны цэнтр гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя» Юрыю ГУЗІКУ.**

— Мы разглядаем кожны са зваротаў і даём адказ па сутнасці. Для гэтага спецыялісты тэрытарыяльнага цэнтра, у які звярнуўся грамадзянін, выязджаюць на аб'ект і праводзяць разбіральніцтва — з улікам таго, што ў Беларусі рэалізуецца палітыка лібералізацыі бізнесу, і галоўнае — не пакаранне, а папярэджанне і тлумачэнне. Пад увагу прымаецца, у тым ліку, і тое, як часта падобныя парушэнні выяўляюцца ў канкрэтнага суб'екта гаспадарання наогул. Адна справа, калі недагляд адбыўся ўпершыню, і зусім іншая, калі гэта — рэцыдыў, ды яшчэ ў вялікай колькасці. Ацэньваюцца таксама рызыкі ад выяўленага парушэння: якая колькасць людзей магла б пацярпець і наколькі. Вывучаецца інфармацыя: ці сапраўды ў краме на момант пакупкі была ў рэалізацыі прадукцыя такога вытворцы з пэўнай датай выпрацоўкі.

Намеснік старшыні Камітэта дзяржкантролю Мінскай вобласці — начальнік упраўлення Максім ШЫКО:

— Упершыню з такім пытаннем супрацоўнікі нашага камітэта сутыкнуліся падчас правядзення праверкі аднаго з магазінаў Пухавіцкага раёна, дзе былі выяўлены факты рэалізацыі прадукцыі са скончаным тэрмінам прыдатнасці. Прадаўцы нам пачалі тлумачыць, што за дадзенае парушэнне ім ужо «выпісалі» штраф. Мы зацікавіліся, як так, бо запісаў у кнізе ўліку праверак ва ўказаны дзень не было. Аказалася, па расказах персаналу, у магазін прыйшлі дзве жанчыны і пачалі правяраць тавар. Вывернулі халадзільнікі з мяснымі прадуктамі і выявілі пратэрміноўку. Пасля гэтага выпісалі штраф і паказалі нумар рахунку, на які трэба заплаціць. Супрацоўнікі ўспрымалі тое, што адбывалася, як праверку, а суму, якая падлягае аплаце, — як наступствы выяўленых парушэнняў. І толькі потым стала зразумела, што грошы, якія кожны заплаціў, — гэта не штраф, а кошт вучобы ў адным з ТАА... Дарэчы, работнікам сказалі, што наведваць занняткі не абавязкова, галоўнае — пералічыць грошы. Замест прамой прапановы набыць паслугу (наведаць адукацыйныя курсы) названыя асобы ўводзілі спажыўцоў у зман.

Пра аналагічныя факты нам таксама расказалі ў пасёлках Свіслач, Рудзенск, Маладзечанскім раёне. Гандлёвыя аб'екты наведвалі (з нарыхтаванымі бланкамі дагавораў) і звычайныя на выгляд «пакупнікі», і прадстаўнічыя мужчыны на дарагім аўтамабілі з пасведчаннямі чырвонага колеру. Якія, дарэчы, шкада, што ніхто не здагадаўся сфатаграфаваць на смартфон... Інфармацыя пра такі від дзейнасці была накіравана ў органы ўнутраных спраў і пракуратуру вобласці.

ПРАБЛЕМА

АСЦЯРОЖНА: ЛЕКІ З ІНТЭРНЭТУ,

або Як магіляўчанін дапамог выкрыць махінацыі з медыцынскімі прэпаратамі

Фота Андрэя САЗОНАВА

Сёлета пад забарону ў Беларусі трапіла некалькі сайтаў, на якіх гандлявалі лекамі. Рашэнні аб абмежаванні іх дзеяння прыняло Міністэрства інфармацыі. Але пасадзейнічаў гэтаму магіляўчанін Сяргей Іваноў.

— Калі я ўбачыў у інтэрнэце артыкул, што шмат беларускіх рэўматолагаў маюць дачыненне да махінацый з цэлым шэрагам вядомых нам лекаў, у той час як існуе адзіны сапраўды дзейсны прэпарат, адразу ж зразумеў, што гэта падман, — расказвае ён. — Стала вельмі крыўдна за нашых пенсіянераў і інвалідаў, якія могуць трапіць на кручок гэтых махляроў. Бо выглядае інфармацыя вельмі пераканаўча.

А каб не быць галаслоўным, Сяргей вырашыў праверыць усё на сабе. Па спасылцы перайшоў на сайт, які рэкламаваў тыя самыя цудадзейныя лекі, і адразу ж трапіў у атмасферу небывалага ажыятажу. Паведамленне, што засталося ўсяго сем адзінак лекавага сродку суправаджалася адлікам секундаў на анлайн-таймеры. Маўляў, чаго думаеш, хапай хутчэй!

— Я пашукаў вачамі тэлефон, але не знайшоў і паслаў электронную заяўку, — кажа суразмоўнік. — Пакуль чакаў адказу, лічбы на таймеры абнуліліся і колькасць тавару нечакана ўзрасла з сямі да 38. Вось табе і штучна зроблены ажыятаж. Мужчына, які перазваніў, пацікавіўся, колькі мне гадоў, што турбуе, каму заказваю прэпарат. Я паспрабаваў даведацца нешта пра яго, але ён толькі паведаміў, што тэлефануе з Масквы. На просьбу даслаць мне толькі адну ўпакоўку лекаў па акцыйнай цане за сем беларускіх рублёў запярэчыў: прадаём толькі оптам на ўвесь курс лячэння. Пры гэтым па акцыі можна ўзяць толькі адну ўпакоўку, астатнія — па 58 рублёў. Але я заняў прынцыповую пазіцыю і суразмоўнік здаўся. Аднак, калі прыйшла пасылка, высветлілася, што я павінен аддаць 150 беларускіх рублёў. Я адмовіўся яе забіраць.

Між тым пільнаму магіляўчаніну трапіў на вочы ў інтэрнэце яшчэ адзін падазроны артыкул, дзе прапаноўвалі лекі ад гіпертаніі. Падыход быў той жа: выкрыванне прагных медыкаў і лёгкае вырашэнне пытання. Медыцынскі спецыяліст высокага рангу ў галіне кардыялогіі заклікала жыхароў купляць найноўшы прэпарат для лячэння ціску — усяго за пяць рублёў.

На гэты раз Сяргей Іваноў не стаў эксперыментаваць — адразу ж напісаў ліст на імя генеральнага пракурора Беларусі. І зрабіў спасылкі на падазроныя сайты, каб праваахоўнікі разабраліся ў гэтых цёмных гісторыях.

На працягу месяца ён атрымаў аж некалькі адказаў — з Генеральнай пракуратуры, Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю, Міністэрства інфармацыі і Міністэрства аховы здароўя. З апошняй інстанцыі нават некалькі. У адным з лістоў паведамлялася, што прэпарат з указанай заяўнікам назвай не зарэгістраваны Міністэрствам аховы здароўя Беларусі ні як лекавы сродак, ні як выраб медыцынскага прызначэння і не ўнесены ні ў Дзяржаўны рэестр лекавых сродкаў, ні ў Дзяржрэестр вырабаў медпрызначэння і медтэхнікі Рэспублікі Беларусь. Яго няма і ў адмысловай электроннай базе даных Нарматыўна-даведачнай інфармацыі Еўразійскай эканамічнай камісіі.

Яшчэ ў адным лісце з Міністэрства аховы здароўя гаворыцца пра тое, што ўсё, пачынаючы ад «указаў», назваў медыцынскіх устаноў і заканчваючы дырэктарамі, урачамі і прафесарамі, прыведзенымі ў рэкламных тэкстах, ад пачатку да канца — хлусня. Нічога з гэтага ў рэальнасці не існуе. Тут жа паведамляецца, што Міністэрства рэгулярна маніторыць інтэрнэт-прастору на прадмет выяўлення ў ёй вось такіх ілжывых паведамленняў і адсылае іх у Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю для прыняцця адпаведных мер. Але ўладальнікі інтэрнэт-сайтаў, дзе рэкламаваліся цудадзейныя сродкі, не з'яўляюцца суб'ектамі гаспадарання Беларусі, таму іх цяжка было знайсці. І міністэрства выказала Іванову падзяку за яго неабыякавую грамадзянскую пазіцыю.

У лісце з Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю, у сваю чаргу, паведамілі, што ў тэндэнцыйных артыкулах груба парушаліся нормы Закона Рэспублікі Беларусь «Аб рэкламе» і Міністэрству інфармацыі была накіравана інфармацыя, каб абмежаваць дзейнасць вышэйзначаных сайтаў.

На жаль, пра тое, што паклёпніка, які ўсю гэтую гісторыю заварыў, затрымалі, нідзе не гаворыцца. Напэўна, праваахоўнікі дзвюх краін яшчэ не прапрацавалі гэтае пытанне. Таму трэба быць пільнымі. Для цікавасці паспрабавала паглядзець, наколькі цяпер цуда-лекі даступныя ў інтэрнэце. Напісала назву ў пошукавік і была ўражана, як шмат інфармацыі. Пазыўныя, як той казаў, змяніліся, але бізнес квітнее. Гэтыя назвы, як пустазелле, засмецілі сабой інтэрнэт і вынішчыць іх адтуль цалкам, напэўна, ужо немагчыма.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

КАМПЕТЭНТНА

Ірына МАЛЁВАНАЯ, намеснік галоўнага ўрача Магілёўскай абласной дзіцячай бальніцы, адзначае, што адзіны паратунак ад падманаў — па лекі звяртацца не ў інтэрнэт, а ў аптэкі:

— Любы медык скажа вам, што шукаць медпрэпараты ў інтэрнэце шкодна не толькі для вашага кашалька, але і для здароўя. Не існуе таблеткі ад усяго. Не існуе прэпарату, які за некалькі прыёмаў пазбавяць вас ад хранічнай паталогіі. Хвароба таму і называецца хранічнай, што цалкам амаль не вылечваецца, і задача ўрача забяспечыць нармальнае жыццё чалавека, зняць вострыя праяўленні захворвання. Лекі павінны прадавацца толькі ў аптэках і прызначацца выключна ўрачом. Нават калі яны без рэцэпта, усё роўна правільна будзе спачатку пракансультавацца са спецыялістам. Вельмі шкада, што грамадзяне даваяраюць інтэрнэт-махлярам і аддаюць апошнія грошы за «пустышкі» ў прыгожых абгортках у надзеі на цуд. Але цудаў, на жаль, не бывае. Здаровы лад жыцця, фізічная актыўнасць і збалансаванае харчаванне — гэта асноўны шматвяковы пастулат здароўя. А таблетка існуе толькі для купіравання нейкага крытычнага стану.

Открытый аукцион № 58/18 по продаже здания магазина по адресу: г. Бобруйск, ул. Максима Горького, д. 41

Организатор аукциона	ООО «Реалконсалтинг», адрес: ул. Пономаренко, 35А, пом. 701, каб. 8, г. Минск, 220015, Республика Беларусь, телефон/факс + 375 (17) 256-61-35				
Аукцион состоится 11.12.2018 в 11.00, по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 35А, пом. 701. Продавец – ООО «Лемон Скай»					
№ лота	**Предмет аукциона**	**Местонахождение**	**Площадь, кв. м**	**Начальная цена продажи лота, долл. США**	**Сумма задатка по лоту, руб.**
1	Капитальное строение с инвентарным номером 710/С-2737, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 741000000006000315 площадью 0,1155 га (назначение – здание магазина «Наш дом», наименование – здание магазина «Наш дом»)	Могилевская обл., **г. Бобруйск**, ул. Максима Горького, д. 41	**1799,3**	**750 000**	80 000 руб.
* расчеты за приобретаемое имущество производятся в белорусских рублях по курсу НБ РБ на дату заключения договора купли-продажи					
Порядок проведения и выбора победителя	Открытый аукцион на повышение начальной цены проводится с шагом аукциона в размере **5 процентов** от начальной стоимости предмета аукциона. Победителем объявляется участник аукциона, предложивший наиболее высокую цену. В случае когда в аукционе примет участие один участник либо на аукцион явится один участник (далее – единственный участник), предмет аукциона продается этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, с его согласия				
Прием заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 9.00 до 18.00, по адресу: г. Минск, ул. Пономаренко, 35А, пом. 701, каб. 8. **Последний день приема заявлений: 07.12.2018 до 17.00**				
Задаток	Для участия в аукционе необходимо внести задаток (задатки) в вышеуказанном размере (в случае участия в торгах в отношении нескольких лотов – задаток вносится для каждого из предметов аукциона). Банковские реквизиты: – для резидентов РБ задаток перечисляется в белорусских рублях Организатору аукциона на расчетный счет BY70SLAN30124358100130000000 в ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), г. Минск, ул. Московская, 14, БИК SLANBY22; – для нерезидентов РБ задаток перечисляется в валютном эквиваленте по курсу НБ РБ на дату платежа на следующие счета: в долларах США (USD) – расчетный счет BY28SLAN30124358150210000000 в ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), г. Минск, ул. Московская, 14, БИК SLANBY22. Получатель платежа: ООО «Реалконсалтинг», УНП 191302068. Назначение платежа: «Задаток согласно Извещению о проведении аукциона № 58/18 по лоту № 1»				
Затраты	Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона (единственным участником) по фактическим затратам, определенным в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукциона № 58/18. Победитель аукциона (единственный участник) обязан перечислить на текущий (расчетный) счет Организатора сумму затрат на организацию и проведение аукциона в белорусских рублях в течение 3 рабочих дней со дня его проведения				

1. Участнику, выигравшему аукцион, и единственному участнику сумма внесенного задатка учитывается в счет исполнения обязательств по договору, заключенному по результатам аукциона.
Участникам, не выигравшим аукцион, единственному участнику, не согласившемуся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.
2. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, о чем Организатором аукциона извещаются участники аукциона.
3. Срок подписания договора купли-продажи предмета аукциона – в течение 10 дней со дня проведения аукциона. Срок оплаты предмета аукциона по договору купли-продажи – в течение 20 дней со дня проведения аукциона, если стороны договора не договорятся об ином сроке

КОНТАКТНАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОРГАНИЗАТОРА АУКЦИОНА:+ 375 (17) 256-61-35 |• + 375 (25) 549-86-22 – Игорь Садливский • auction@expertiza.by
Более подробную информацию и фото по объекту возможно увидеть, посетив страницу: http://www.expertiza.by

РУП «Институт недвижимости и оценки» (организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Промагролизинг» (продавец)

Лот № 1. Магазин «Универсам «Сельмашевский», инв. № 350/С-55967. Назначение: здание специализированное розничной торговли. Площадь – 4079,0 кв. м. Количество этажей – 2. Составные части и принадлежности: две кирпичные пристройки. Местонахождение: Гомельская область, г. Гомель, ул. Дворникова, 7. **Начальная цена** с НДС – 2 600 000,00 бел. руб. **Задаток** – 130 000,00 бел. руб. **Шаг аукциона** – 10 000,00 бел. руб. **Земельный участок** площадь 0,6205 га, кадастровый номер 340100000003000069.
Аукцион состоится 21.11.2018 в 12.00. Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артема, 23.
Порядок оформления участия в аукционе, условия участия в аукционе, срок заключения договора купли-продажи, условия оплаты, а также полный текст извещения содержатся на сайте Организатора аукциона ino.by. Задаток перечисляется на р/с BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», BIC банка BPSBBY2X, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже магазина ОАО «Промагролизинг», проводимом 21.11.2018 г. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 7. **Окончание приема заявлений:** 19.11.2018 в 11.00. Контактное лицо для осмотра Объекта: Славщик Наталья Владимировна, тел. (044) 581-88-90.
Первое полное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 27.07.2018

Организатор аукциона: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

В связи с утерей свидетельства индивидуального предпринимателя на имя Рубенчик Юлии Анатольевны УНП 101368413 **считать недействительным.**

ТРАПНАЕ ПЫТАННЕ

Як пазбегнуць жыллёвай пасткі?

Жыхары гарадскога пасёлка Астрына скардзяцца на высокі ўзровень арэнднай платы

З такой праблемай сутыкнуліся былыя работнікі мясцовай гаспадаркі ў Шчучынскім раёне. У свой час яны атрымалі жыллё, якое належала ці будавалася калгасам. Прыватызаваць яго жыхары не спяшаліся, бо арэндная плата была невысокая і, як той казаў, «па кішэні». Але з гэтага года кошт арэнды пачаў хутка расці, літаральна за некалькі месяцаў павялічыўся ў тры-чатыры разы. Праблему арандатараў разгледзелі ў Камітэце дзяржкантролю Гродзенскай вобласці.

У так званую жыллёвую пастку трапіла і сям'я Валянціны Курачкі, якая жыве на вуліцы Першамайскай у гарадскім пасёлку Астрына. Жанчына не думала, што трапіць у такую сітуацыю. Дом ад калгаса сям'я атрымала 20 гадоў таму. Тады толькі пачалі будаваць жыллё па прэзідэнцкай праграме для работнікаў сельскай гаспадаркі. Каб атрымаць кватэру, патрэбен быў стаж работы не менш за 10 гадоў. У мужа Валянціны Іванаўны стаж быў нават большы, да таго ж ён лічыўся добрым работнікам, таму ім далі жыллё ў ліку першых. Муж працягваў працаваць, але пачаліся праблемы са здароўем, і ён мусіў звольніцца.

Не аднойчы сям'я ўздымала пытанне аб прыватызацыі кватэры. Па словах жанчыны, яна тры разы насіла заяву ў праўленне мясцовай гаспадаркі. І кожны раз заяву не прымалі. Маўляў, муж тады звольніцца з калгаса, а работнікаў і так не хапае. Толькі ў 2015 годзе ў гаспадарцы далі дазвол на выкуп кватэры, але налічылі за яе на старыя грошы 500 мільёнаў рублёў, якія сям'я павінна была выплаціць за тры гады. Такі расклад быў непад'ёмны.

— Нам вельмі крыўдна, што проста слёзы цякуць, — скардзіцца жанчына. — Муж амаль 30 гадоў працаваў у калгасе, не піў, не аднойчы яго імя заносілі на дошку гонару. Гаспадарка магла пайсці насустрач і дазволіць растэрміноўку на 10 гадоў, гэта ўдвая менш, чым для работнікаў калгаса. Мы ўклалі нямала сродкаў у гэту кватэру. Правялі газ за ўласныя грошы, паставілі новыя вокны і дзверы, рамантуем жыллё. Гаспадарка, як уласнік, нічога не робіць, а па сценах пайшлі трэшчыны, у падвале вада стаіць. Нам кажуць — рабіце ўсё самі.

Жанчына ў роспачы. А тут яшчэ арэнда стала расці. Калі напачатку яна складала 10 капеек за квадратны метр, то зараз падскочыла да 1 рубля 20 капеек. Цяпер толькі арэнда кватэры складае каля 120 рублёў, кажа Валянціна Іванаўна. А яшчэ амаль столькі ж прыйдзецца плаціць у зімовы перыяд за камунальныя паслугі.

У такой пастцы апынуліся тыя, хто жыве ў ведамасных дамах, але звольніўся з калгаса. Зараз гэта акцыянернае таварыства, у склад якога ўваходзяць тры былыя СВК. Належыць новае фарміраванне Гродзенскай будаўнічай арганізацыі. Па словах Валянціны Іванаўны, у гаспадарцы востра стаіць праблема кадраў, таму кіраўніцтва прымае меры, каб прыцягнуць работнікаў. Адной з такіх мер стала жыллё.

Так, арэндная плата для работнікаў прадпрыемства складае ад 40 да 46 капеек за «квадрат» добраўпарадкаванага жылля і 15 капеек — за жыллё без выгод, дзе няма газу, водаправода, каналізацыі і цеплазабеспячэння. Хто не працуе ў гаспадарцы, плаціць 1 рубель 20 капеек за такую ж плошчу ў абодвух выпадках. Для сваіх работнікаў розніцу кампенсуе само прадпрыемства.

У Камітэце дзяржкантролю Гродзенскай вобласці палічылі такія ўмовы не зусім справядлівымі. Па словах **старшыні КГК вобласці Анатоля ДАРОЖКІ,** жыхары, якія жывуць у адным доме і карыстаюцца аналагічнымі памяшканнямі, пастаўлены ў няроўныя ўмовы толькі таму, што адны працуюць у таварыстве, а іншыя — не.

Таму КГК прапанаваў уласнікам дамоў і раённым уладам перагледзець існуючую арэндную плату з улікам затрат і ступені добраўпарадкавання жыллёвага фонду. Уласнікі да прапаноў прыслухаліся і часткова змянілі свае рашэнні. Для тых, хто пражывае ў дамах без выгод, арэнда з 1 снежня будзе зніжана ўдвая — да 60 капеек за «квадрат».

На думку Віктара Намейкі, які пражывае ў адным з такіх дамоў без выгод, гэта істотнае паслабленне. Асабліва, калі ўлічваць заробкі ў сельскай мясцовасці. Мужчына жыве ў арэндным доме, які атрымаў падчас работы ў калгасе. З прыватызацыяй не спяшаўся, бо плата за кватэру без выгод была сімвалічная. Да таго ж іншыя жыхары дома не ішлі на гэты працэс. У доме, якому гадоў пад сто, у свой час размяшчаліся розныя ўстановы, у тым ліку школа і дзіцячы сад, а потым яго перабудавалі пад жыллё. Чаму прыходзіцца разлічвацца за арэнду нараўне з тымі, хто жыве ў адносна новых тыпавых дамах? Гэта пытанне мужчына не раз задаваў старшыні гаспадаркі. У адказ чуў тое, што і Валянціна Іванаўна. Маўляў, гаспадарцы патрэбны кадры, у асноўным мужчыны. Вось і шукае кіраўніцтва спосабы, каб прыцягнуць работнікаў...

Тыя, хто працуе ў сельгаспрадпрыемстве, маюць правы і на больш прывабныя ўмовы прыватызацыі. Напрыклад, растэрміноўка плацяжу на 20 гадоў, значна меншыя сумы ўнёскаў, дагавор толькі з гаспадаркай, без крэдыту. Такія ўмовы прапануюць і сям'і Валянціны Іванаўны, калі яе муж вернецца ў гаспадарку.

— Нам так і кажуць: прыйдзе на работу, усё зменіцца. І арэнда знізіцца, і прыватызацыя будзе льготнай. А як ён вернецца? Усё, што ён змог, ён аддаў калгасу, столькі гадоў працаваў. Зараз таксама дома не сядзіць, працуе электрыкам, але ў іншай арганізацыі.

Валянціна Іванаўна ўзважвае свае шанцы на прыватызацыю. Гэты шлях ёй падаецца найбольш спрыяльным, хоць яна і не чакае паслаблення. Бо ім арэндную плату не знізілі — наадварот, яна будзе толькі расці. На жаль, у расклад не бярэцца такая важная акалічнасць, як тое, што сям'я шматдзетная. Жанчына з мужам выхоўваюць траіх прыёмных дзяцей, малодшаму з якіх — 4 гады.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Вольга КУРЧЫЦКАЯ, начальнік аддзела ЖКГ і будаўніцтва КДК Гродзенскай вобласці:

— Жыллё належыць ААТ «Агра ГЖС». Гаспадарка мае праблему з кадрамі. Тут патрэбны спецыялісты розных профіляў — ад механізатараў да жывёлаводаў. Але людзі не ідуць, таму таварыства і карыстаецца такімі непапулярнымі метадамі ўздзеяння, каб прыцягнуць жыхароў арэндных дамоў. А сярод іх ёсць кіроўцы, трактарысты, якія патрэбны ў гаспадарцы. Вядома, уласнікі будавалі жыллё для сваіх работнікаў і маюць права ім распараджацца, у тым ліку ўстанаўліваць арэндную плату. Яны падлічылі затраты, якія нясуць па яго ўтрыманні, сумы крэдытаў на яго будаўніцтва і разбілі на агульную плошчу арэндных жылых памяшканняў. Атрымалася лічба 1,2 рубля за «квадрат». Для Астрына, я лічу, гэта даволі высокая плата, бо яна дасягае 100 рублёў і больш. Плюс яшчэ камунальныя плацяжы. Трэба разглядаць такія выпадкі ў індывідуальным парадку. Магчыма, у гэтую катэгорыю можа аднесці і шматдзетную сям'ю, у якой выхоўваюцца прыёмныя дзеці.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1. капитальное строение, инв. № 400/С-79834 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, назначение – здание центрального склада), обшей площадью 888,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Озерское, 14Д

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 440100000001006837, площадью 0,2244 га (назначение – земельный участок для обслуживания здания центрального склада), расположенном по адресу: г. Гродно, ш. Озерское, 14Д

Начальная цена продажи – 180 000 руб. (сто восемьдесят тысяч рублей) с учетом НДС

Сумма задатка – 18 000 руб. (восемнадцать тысяч рублей)

Условия проведения аукциона – аукцион без условий

Продавец – Гродненский филиал Гродненского областного потребительского общества, 230001, г. Гродно, ул. Суворова, 298, тел. 96-06-74

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38

Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка – BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 22 ноября 2018 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка; *физическим лицом* – паспорт (документ, его заменяющий) и его копия; *юридическим лицом и ИП – резидентами Республики Беларусь* – заверенные копии учредительных документов; *юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе представителем организатору аукциона предъявляется документ, подтверждающий полномочия представителя, и документ, удостоверяющий его личность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Продавец имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным.

В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Срок возмещения затрат на организацию и проведение аукциона – 3 рабочих дня.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 13.07.2018

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Последний день приема заявлений – 19 ноября 2018 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» http://grodnoino.by

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» сообщает о проведении повторного открытого аукциона

Лот № 1. Пресс пневматический PE-50, инв. № 41787.
Начальная цена продажи: 108 080,40 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 10 808,04 бел. руб.;

Лот № 2. Ферментатор EV-346, инв. № 41786.
Начальная цена продажи: 54 600,00 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 5 460,00 бел. руб.;

Лот № 3. Наполнитель огурцов с вибрационной плитой Fenco, инв. № 41610.
Начальная цена продажи: 92 400,00 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 9 240,00 бел. руб.;

Лот № 4. Этикетировочная машина для бутылок XR4T 1S, инв. № 27367.
Начальная цена продажи: 51 520,00 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 5 152,00 бел. руб.;

Лот № 5. Бутыломоечная машина БЗ-АММ-6.
Начальная цена продажи: 42 210,00 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 4 221,00 бел. руб.;

Лоты №№ 6–9. Емкость горизонтальная для нефтепродуктов объемом 50 куб. м.
Начальная цена продажи каждого лота: 840,00 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 84,00 руб.;

Лоты №№ 10–19: Емкость горизонтальная пищевая объемом 50 куб. м.
Начальная цена продажи каждого лота: 1190,00 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 119,00 бел. руб.;

Лоты №№ 20–21: Емкость горизонтальная объемом 60 куб. м.
Начальная цена продажи каждого лота: 980,00 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 98,00 бел. руб.;

Лоты №№ 22–27: Емкость вертикальная пищевая объемом 50 куб. м.
Начальная цена продажи каждого лота: 840,00 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 84,00 бел. руб.;

Лоты №№ 28–31: Емкость вертикальная пищевая объемом 60 куб. м.
Начальная цена продажи каждого лота: 910,00 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 91,00 бел. руб.

Местонахождение объектов: г. Быхов, ул. Красноармейская, 26

Дата, время и место проведения аукциона	**Аукцион состоится 28 ноября 2018 года в 12.00** по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352. Последний день подачи заявок и внесения задатка: 27 ноября 2018 года до 15.00. Аукцион может быть отменен в любое время, но не позднее чем за три дня до даты аукциона

Продавец: ОАО «Быховский консервно-овощесушильный завод», УНП 700183696, Могилевская обл, г. Быхов, ул. Красноармейская, 26

Организатор аукциона: Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352

Расчетный счет для внесения задатка	Получатель платежа РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, р/с IBAN BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, BIC банка BPSBBY2X

Срок и условия оплаты: победитель аукциона уплачивает затраты за организацию и проведение аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона. Победитель аукциона обязан в течение 15 (пятнадцати) рабочих дней со дня подписания протокола аукциона подписать договор купли-продажи предмета аукциона. Оплата предмета аукциона производится на условиях заключенного договора купли-продажи. Внесенный Победителем аукциона задаток засчитывается в счет оплаты предмета аукциона

Информация о предыдущих аукционах была опубликована в номерах газеты «Звязда» от 04.04.2018, от 19.06.2018

Дополнительную информацию можно получить по тел.: +375222-72-41-14, +37544-767-65-36

ВЯРТАЮЧЫСЯ ДА НАДРУКАВАНАГА

ТЭХНАЛОГІІ ПЕРАПРАЦОЎКІ НАПОЎНІЦУ

Пагадненне аб замкнутым цыкле абыходжання з адходамі ў Салігорску было падпісана паміж мясцовай уладай і нямецкім вытворцам

У мінулым нумары мы падрабязна расказалі аб тым, як у Беларусі абыходзяцца з адходамі і як на гэтым можна зарабіць. Пасля яго выхаду стала вядома, што ў справе другаснага ўцягвання ў гаспадарчы абарот Салігорск пайшоў яшчэ далей і заключыў пагадненне з REMONDIS аб стварэнні замкнутага цыкла абыходжання з адходамі.

Дзякуючы дамове, прадугледжанна стварэнне сумеснага беларуска-нямецкага прадпрыемства, якое арганізуе поўны цыкл абыходжання з адходамі ў горадзе шахцёраў, а таксама на тэрыторыі яго раёна. Такім чынам гэта будзе прыносіць карысць больш чым 120 тысячам чалавек. Разам з аптымізацыяй лагістыкі і абнаўленнем кантэйнернага парка і транспартных сродкаў, вялікая ўвага будзе ўдзелена мадэрнізацыі існуючай сартавальнай установкі, а таксама запуску абсталявання па перапрацоўцы буйнагабарытных, раслінных (зялёных) і будаўнічых (мінеральных) адходаў.

Адпаведны кантракт падпісалі старшыня Салігорскага райвыканкама Алег Паскробка і кіраўнік кампаніі REMONDIS International GmbH Хенрык Фанэгут.

— Працуючы з REMONDIS, Салігорск атрымае адну з самых сучасных сістэм кіравання адходамі ва Усходняй Еўропе, паколькі наш будучы партнёр валодае самымі перадавымі распрацоўкамі ў гэтай галіне, — прыводзіць словы кіраўніка Салігорскага раёна Алега Паскробкі прэс-служба кампаніі.

Генеральны дырэктар REMONDIS Belarus Эрвін Куртбедзінаў упэўнены, што гэтае пагадненне будзе карысна жыхарам горада і цалкам навакольнаму асяроддзю:

— Мы ўпэўнены, што разам з мясцовымі ўладамі Салігорска створым самую сучасную сістэму абыходжання з адходамі.

Цяпер у горадзе шахцёраў працуюць над новай канцэпцыяй стварэння замкнутага цыкла абыходжання з адходамі. Мэтай стварэння сумеснага прадпрыемства ў гэтым кантэксце з'яўляецца збор другасных матэрыяльных рэсурсаў, а таксама істотнае павелічэнне аб'емаў іх перапрацоўкі ў Салігорску. Такім чынам, аб'ем адходаў, якія будзе хавацца на палігоне, значна паменшыцца. Таксама паралельна абмяркоўвалася пытанне стварэння ў найбліжэйшыя гады ў межах дзяржаўна-прыватнага партнёрства сучаснага рэгіянальнага палігона, паведамілі ў кампаніі.

Наша даведка

Кампанія REMONDIS з'яўляецца вядучым міжнародным пастаўшчыком паслуг у сферы перапрацоўкі адходаў, водазабеспячэння і абслугоўвання камунальнай гаспадаркі.

Вольга АНУФРЫЕВА.

Як вырашыць «смеццевую праблему»

У кастрычніку спецыялісты Чэрвеньскага раённага цэнтра гігіены і эпідэміялогіі правялі маніторынг 205 тэрыторый арганізацый і населеных пунктаў і выявілі парушэнні на 60 з іх. У 19 выпадках назіралі захламленасць, у 28 — утрыманне кантэйнерных пляцовак для збору цвёрдых камунальных адходаў не ў адпаведнасці з санітарна-эпідэміялагічным заканадаўствам, у 16 — іншае. У адрас суб'ектаў гаспадарання накіравалі 32 рэкамендацыі аб ліквідацыі парушэнняў, былі накладзены 5 штрафаў. Аб гэтым «Раённаму весніку» паведаміла Наталля Свядыш, галоўны дзяржаўны ўрач Чэрвеньскага раёна.

www.cherven.by

Больш за ўсё нараканняў спецыялістаў санітарнай службы выклікае ўтрыманне кантэйнерных пляцовак, якія стаяць на балансе Чэрвеньскай ЖКГ. Напярэдадні Бацькоўскай суботы мясцовыя жыхары актыўна прыбіралі месцы пахаванняў на могілках, што прывяло да нагрувашчвання рытуальных прылад, а таксама апалай лістоты і галінак, бытавога смецця на пляцоўках часовага захоўвання на тэрыторыі могілак ва ўсіх сельсаветах і ў райцэнтры.

— Другая праблема — несанкцыянаваныя звалкі, у тым ліку і на сельскагаспадарчых землях. Кіраўнікі такіх гаспадарак, як ААТ «Запольскае», ААТ «10 з'езд Саветаў», філіял СГК «Вялікаполле» КУП «Мінсктранс», КСУП «Ганута-агра» і іншыя не прымаюць адпаведных мер па іх ліквідацыі, — кажа галоўны санітарны ўрач раёна.

Наталля Свядыш нагадвае, што за выкід смецця ў ненале жным месцы пагражае адміністрацыйная адказнасць: згодна з артыкулам 15.63 КаАП Беларусі, парушэнне заканадаўства аб абыходжанні з адходамі цягне за сабой папярэджанне або накладанне штрафу ў памеры ад 5 да 50 базавых велічынь на фізічную асобу.

Праблема несанкцыянаваных сметнікаў у раёне існуе даўно, адзначае спецыяліст, і адной з прычын, на яе думку, з'яўляецца недасканалая сістэма збору ад насельніцтва цвёрдых камунальных адходаў камунальнай службай раёна. У многіх маланаселеных вёсках адсутнічаюць пляцоўкі і кантэйнеры для збору смецця, што і вымушае жыхароў вывозіць яго ў месцы, для гэтага не прызначаныя.

Замест таго каб памнажаць лік несанкцыянаваных звалак, трэба знайсці спосаб вырашыць праблему. Напрыклад, заключыць дагавор са спецыялізаванай арганізацыяй на вываз смецця, самастойна правозіць яго на палігоны цвёрдых камунальных адходаў або кампаставаць на ўласных участках арганічныя адходы, якія ў далейшым могуць выкарыстоўвацца ў якасці ўгнаенняў для падкормкі глебы. Частка бытавых адходаў (напрыклад, папера, кардон, поліэтылен, пластмаса, шкло, металалом) — гэта другасныя матэрыяльныя рэсурсы. Пры асобным зборы іх можна здаць у прыёмныя пункты.

— Усе гэтыя спосабы збору і ўтылізацыі смецця даўно знайшлі выкарыстанне і эканамічнае абгрунтаванне ў многіх краінах свету. Кожны з нас нясе адказнасць за ахову прыроды і экалагічную бяспеку нашай краіны. Давайце разам пачнём барацьбу за чысціню нашай малой радзімы! — заклікае санітарны ўрач.

ЦІКАВЫ ВОПЫТ

Капрызныя прынцэсы, вясёлыя акцёры і поліэтыленавыя шэдэўры

Як нестандартна выкарыстаць другасныя рэсурсы, ведаюць на Гомельшчыне — напрыклад, у якасці дэкарацый і матэрыялаў для сцэнічных касцюмаў

Па ініцыятыве Хойніцкага ТЦСАН у мясцовым Доме культуры прайшоў VI рэгіянальны фестываль дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва «Чароўны свет фантазіі» з удзелам маладых інвалідаў, паведамляе газета «Хойніцкія навіны».

www.hoiniki.by

Гэтым разам канкурсантам прапанавалі прыдумаць дэкарацыі і касцюмы з поліэтылену для свайго выступлення. Кожная каманда пастаралася на славу. У спіс удзельнікаў увайшлі восем раёнаў: Калінкавіцкі, Лельчыцкі, Лоеўскі, Нараўлянскі, Петрыкаўскі, Рэчыцкі, Мазырскі і Хойніцкі.

Асноўная тэма фестывалю — «У гасцях у казкі». Моладзь дэманстравала фрагменты пастановак па матывах казак «Лятучы карабель», «Курачка Раба», басні «Страказа і мураш» і яшчэ некалькіх добра знаёмых мультфільмаў і дзіцячых песень.

Самым хвалюючым момантам свята стала цырымонія ўзнагароджання. Усе каманды атрымалі заслужаныя Падзякі ад арганізатараў за ўдзел. У намінацыі «Тэатральнае мастацтва» трэцяе месца заняў Петрыкаўскі ТЦСАН, другое — Хойніцкі, а пераможцамі сталі акцёры з Рэчыцкага ТЦСАН, якія цудоўна выступілі з урыўкам «Капрызная прынцэса».

У намінацыі «Эстэтычнае афармленне касцюмаў і дэкарацый» на трэцім месцы апынуліся майстры Лельчыцкага ТЦСАН, другое занялі прадстаўнікі Лоеўскага цэнтра, а перамогу святкавалі хайнічане. Іх непаўторная дэкарацыя для пастаноўкі «Беласнежка і сем гномаў» заслужана атрымала прыхільнасць журы і захапленне гледачоў.

За перамогу ў намінацыі «Тэатральнае майстэрства і ўменне працаваць у вобразе» ўзнагародзілі маладых артыстаў Мазырскага ТЦСАН. Прыз жа сімпатый гледачоў атрымала каманда з Калінкавіч.

У фінале свята ўсе яго ўдзельнікі праспявалі разам гімн фестывалю з абяцаннем сустрэцца тут налета.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

Грамадскі савет: **ПАПКОЎ А. А.,** старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **ЦУПРЫК Л. А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **ПАПКО В. М.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; **БЕЛЯКОЎ А. Э.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці; **ПАНАСЮК В. В.**, старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; **ДРЫЛЁНАК Т. Л.**, старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШЧАНКА М. Л.**, старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;
e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30 8 лістапада 2018 года.